

System managementu BOZP dle OHSAS a implementace do firemního prostředí

Bc. Dominika Letková

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Dominika Letková**
Osobní číslo: **A15629**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Systém managementu BOZP dle OHSAS a implementace do firemního prostředí**

Téma anglicky: **An OSH Management System According to OHSAS Norms and its Implementation into a Business Environment**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární rešerši předmětné problematiky z hlediska obecných přístupů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
2. Analyzujte normu OHSAS a další normativní a legislativní požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci vztahující se ke specifickému prostředí podniku.
3. Vytvořte modelové prostředí objektu podniku a provedte bezpečnostní analýzu.
4. Na základě získaných poznatků z bezpečnostní analýzy zpracujte návrh systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
5. Zaměřte se na specifické aspekty možných úrazů a nemocí z povolání a jejich předcházení ve vybraném odvětví.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. BĚLINA, Miroslav. Zákoník práce: komentář. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015, xxv, 1613 s. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-290-8.
2. NEUGEBAUER, Tomáš. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 377 stran. ISBN 978-80-7552-106-4.
3. ŠENK, Zdeněk. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS. 2., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-737-9.
4. ŠUBRT, Bořivoj. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: podle právního stavu k 30.4.2007. , aktualiz. a rozš. vyd. Olomouc: ANAG, 2007, 839 s. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 9788072634002.
5. VEBER, Jaromír a Eva PINCOVÁ. Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008, 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.
6. PELCLOVÁ, Daniela. Nemoci z povolání a intoxikace. 3., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2014, 316 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-246-2597-3.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Jiří Gajdošík, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

3. února 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

24. května 2017

Ve Zlíně dne 3. února 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uvedena jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 11. 5. 2017

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na popis systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle OHSAS a implementaci do firemního prostředí. Práce v teoretické části popisuje obecné přístupy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, normativní a legislativní požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci související s výrobou plastů a systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle normy OHSAS 18001. Jsou zde charakterizovány nejčastěji se vyskytující úrazy a nemoci z povolání v plastikářském průmyslu.

V praktické části diplomové práce je vytvořeno modelové prostředí podniku, zpracována bezpečnostní analýza a návrh systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro vybranou část společnosti.

Klíčová slova: BOZP, OHSAS, legislativa BOZP, systém řízení BOZP, pracovní úrazy, nemoci z povolání

ABSTRACT

The diploma thesis is focused on the description of the system of health and safety at work in accordance with OHSAS and implementation into a corporate environment. The thesis in the theoretical part describes general approaches to safety and protection at work, normative and legislative requirements on safety and health at work related to plastics production and safety management system and health protection at work according to OHSAS 18001 legislation. There are characterized the most frequently occurring accidents and occupational diseases in the plastics industry with proposal to health.

In the practical part of the diploma thesis is created model environment of the company, processed security analysis for a certain corporate part and safety management system for the selected part of the company.

Keywords: OSH, OHSAS, OSH legislation, OSH management system, occupational injuries, occupational diseases

Touto cestou bych chtěla poděkovat za vedení a odborné poznatky ke zpracování diplomové práce mému vedoucímu doc. Ing. Jiřímu Gajdošíkovi, CSc.

Dále bych chtěla poděkovat společnosti Zálesí a.s. za možnost zpracovávat tuto práci právě v tomto podniku. Mé poděkování patří především bezpečnostnímu technikovi – panu Walteru Fialovi, který mi poskytl potřebné informace.

Velké díky patří mé rodině, příteli a blízkým, kteří mě podporovali po celou dobu mého studia a psaní této diplomové práce.

*„Svět je nebezpečné místo k žití,
ne kvůli lidem, kteří jsou zlí,
ale kvůli lidem,
kteří s tím nic nedělají.“*

Albert Einstein (1879–1955)

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 OBECNÉ PŘÍSTUPY BOZP	14
1.1 SYSTÉM ŘÍZENÍ BOZP	14
1.1.1 Základní prvky systému	14
1.1.2 Obecně uplatňované zásady a principy	16
1.2 VÝZNAM BOZP	18
1.3 MOŽNOSTI SYSTÉMOVÉHO ŘÍZENÍ BOZP V ČESKÉ REPUBLICE.....	18
1.3.1 Systém řízení BOZP dle ILO-OSH 2001	18
1.3.2 Systém řízení BOZP dle programu Bezpečný podnik	19
2 NORMATIVNÍ A LEGISLATIVNÍ POŽADAVKY NA BOZP SOUVISEJÍCÍ S VÝROBOU PLASTŮ	21
2.1 ZÁKONY	21
2.1.1 Zákon č. 262/2006 Sb.	21
2.1.1.1 BOZP v zákoníku práce	22
2.1.2 Zákon č. 309/2006 Sb.	25
2.1.3 Zákon č. 258/2000 Sb.	25
2.1.4 Zákon č. 350/2011 Sb.	26
2.1.5 Zákon č. 251/2005 Sb.	27
2.1.6 Další zákony	27
2.2 VYHLÁŠKY	27
2.2.1 Vyhláška č. 48/1982 Sb.	27
2.2.2 Vyhláška č. 92/2012 Sb.	27
2.2.3 Vyhláška č. 50/1978 Sb.	28
2.2.4 Další související vyhlášky	28
2.3 NAŘÍZENÍ VLÁDY	29
2.3.1 Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.	29
2.3.2 Nařízení vlády č. 101/2005 Sb.	29
2.3.3 Nařízení vlády č. 9/2002 Sb.	30
2.3.4 Nařízení vlády č. 495/2001 Sb.	30
2.3.5 Další nařízení vlády	30
2.4 NORMY	30
2.5 EVROPSKÁ LEGISLATIVA	31
3 SYSTÉM ŘÍZENÍ BOZP PODLE NORMY OHSAS 18001	33
3.1 PRVKY SYSTÉMU MANAGEMENTU OHSAS	34
3.2 POLITIKA BOZP	34
3.3 PLÁNOVÁNÍ	35
3.3.1 Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení	35
3.3.2 Požadavky právních předpisů a jiné požadavky	38
3.3.3 Cíle a programy	39

3.4	IMPLEMENTACE A PROVOZ	39
3.4.1	Zdroje, úlohy, odpovědnost, povinnost a pravomoc	39
3.4.2	Kompetence, výcvik a vědomí závažnosti	39
3.4.3	Komunikace, spoluúčast a konzultace	40
3.4.4	Dokumentace	40
3.4.5	Řízení dokumentů	41
3.4.6	Řízení provozu	41
3.4.7	Havarijní připravenost a reakce	42
3.5	KONTROLA	42
3.5.1	Hodnocení souladu	43
3.5.2	Vyšetřování incidentu, neshoda, nápravné opatření a preventivní opatření	43
3.5.3	Řízení záznamů	44
3.5.4	Interní audit	44
3.6	PŘEZKOUMÁNÍ SYSTÉMU MANAGEMENTU	44
3.7	PŘÍNOSY ZAVEDENÍ SYSTÉMU	45
4	ÚRAZY A NEMOCI Z POVOLÁNÍ V PLASTIKÁŘSKÉM PRŮMYSLU	46
4.1	PRACOVNÍ ÚRAZY	46
4.1.1	Úraz elektrickým proudem	46
4.1.2	Poranění oka	47
4.1.3	Ztrátová poranění	47
4.1.4	Vykloubeniny, zlomeniny, pohmožděniny	48
4.1.5	Řezné rány a odřeniny	48
4.2	NEMOCI Z POVOLÁNÍ	49
4.2.1	Profesionální kožní nemoci z povolání	49
4.2.1.1	Faktory fyzikální	49
4.2.1.2	Faktory chemické	49
4.2.2	Nemoci z fyzikálních faktorů	50
4.2.2.1	Poruchy sluchu způsobené hlukem	50
4.2.2.2	Profesionální onemocnění horních končetin z vibrací	50
4.2.2.3	Profesionální onemocnění z přetěžování končetin	50
4.2.3	Předcházení nemocí z povolání	51
II	PRAKTICKÁ ČÁST	52
5	CHARAKTERISTIKA MODELOVÉHO PROSTŘEDÍ PODNIKU	53
5.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O SPOLEČNOSTI	53
5.2	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI	54
5.3	POPIS JEDNOTLIVÝCH ZÁVODŮ	55
5.3.1	Závod Kovo	56
5.3.2	Závod Obaly	56
5.3.3	Závod Plasty	57
5.3.3.1	Popis výrobní haly v Luhačovicích	58
5.3.3.2	Popis výrobní haly v Biskupicích	59
5.3.4	Závod Hotely	59
5.3.5	Obchodní závod	60

6	IDENTIFIKACE NEBEZPEČÍ A HODNOCENÍ RIZIK VÝROBNÍ HALY V LUHAČOVICÍCH	61
6.1	POPIS POSUZOVANÝCH PROVOZŮ	62
6.1.1	Provoz Nástrojárna	62
6.1.2	Provoz Vstřikování	62
6.2	STANOVENÍ BODOVÉ STUPNICE	63
6.3	ANALÝZA BODOVOU METODOU PNH	67
7	NÁVRH SYSTÉMU PRO ZÁVOD PLASTY DLE POŽADAVKŮ NORMY OHSAS 18001	85
7.1	POLITIKA BOZP VE SPOLEČNOSTI ZÁLESÍ A.S.	86
7.2	PLÁNOVÁNÍ	87
7.2.1	Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení	87
7.2.1.1	Identifikace nebezpečí	88
7.2.1.2	Posuzování rizika	88
7.2.1.3	Řízení rizik	89
7.2.2	Požadavky právních předpisů a jiné požadavky	92
7.2.3	Cíle a programy	95
7.3	IMPLEMENTACE A PROVOZ	96
7.3.1	Zdroje, úlohy, odpovědnost, povinnost a pravomoc	96
7.3.1.1	Povinnosti, odpovědnosti a práva vedoucích zaměstnanců	97
7.3.1.2	Povinnosti, odpovědnosti a práva OZO	97
7.3.1.3	Povinnosti, odpovědnosti a práva bezpečnostního technika	98
7.3.2	Kompetence, výcvik a vědomí závažnosti	99
7.3.2.1	Příjem zaměstnanců	99
7.3.2.2	Výcvik zaměstnanců	99
7.3.2.3	Rozhovory se zaměstnanci	99
7.3.3	Komunikace, spoluúčast a konzultace	100
7.3.3.1	Komunikace v oblasti BOZP	100
7.3.3.2	Spoluúčast a konzultace	104
7.3.4	Dokumentace	104
7.3.5	Řízení dokumentů	105
7.3.6	Řízení provozu	105
7.3.6.1	Řízení výroby	105
7.3.6.2	Kategorizace prací	105
7.3.6.3	Elektrické nářadí a elektrické spotřebiče	108
7.3.6.4	Ropné výrobky	109
7.3.6.5	Provoz zdvihacích zařízení	110
7.3.7	Havarijní připravenost a reakce	112
7.3.7.1	Havarijní plán	112
7.3.7.2	Požární a evakuační plán	113
7.4	KONTROLA	114
7.4.1	Hodnocení souladu	114
7.4.2	Vyšetřování incidentu, neshoda, nápravné opatření a preventivní opatření	115
7.4.2.1	Vyšetřování incidentu, neshody, pracovního úrazu, skoronehody	115

7.4.2.2	Nápravná opatření.....	115
7.4.2.3	Preventivní opatření.....	116
7.4.3	Řízení záznamů.....	121
7.4.4	Interní audit.....	121
7.5	PŘEZKOUMÁNÍ SYSTÉMU MANAGEMENTU.....	122
8	ZHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ PŘI ZAVEDENÍ OHSAS.....	123
	ZÁVĚR.....	124
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	125
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	129
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	130
	SEZNAM TABULEK.....	131
	SEZNAM PŘÍLOH.....	132

ÚVOD

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci nabývají stále většího významu, častěji je prosazován systémový přístup k plnění povinností bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí, který se stává součástí politiky státu i společností, a to jak v České republice, tak i v jiných zemích.

Před více než dvaceti lety byla přijata první verze norem ISO 9000, které obsahovaly univerzální doporučení pro zabezpečení jakosti. Od počátku dvacátých let se normy ISO značně rozšířily do podnikové sféry a zcela jistě nemají zanedbatelný podíl na zvýšení zájmu podnikatelské sféry o kvalitu produkovaných výrobků i služeb. Pozitivní ohlas norem ISO 9000 nejspíše vedl k tomu, že se stal inspirací pro vytvoření norem ISO 14000, které jsou orientovány na oblast životního prostředí.

S postupem času se začala objevovat řada dalších oblastí firemního řízení, pro které by mohla být vytvořena kodifikovaná doporučení v podobě norem. Mezi takové se řadila problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byla v druhé polovině devadesátých let předmětem vážných úvah ve strukturách Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO). Nakonec bylo rozhodnuto, že není nutné připravovat takový dokument, pokud existují obdobné postupy pro oblast jakosti a environmentu.

Nicméně se po tomto rozhodnutí objevilo několik organizací, které i přesto navrhly postupy, které se mohou použít při formování manažerských systémů zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví. Zřejmě nejvíce se rozšířily postupy, uvedené v normativním doporučení Britského normalizačního institutu (BSI), označené jako OHSAS 18001, které byly poprvé zveřejněny v roce 1999, a je podle nich vytvořen návrh systému řízení BOZP v této práci.

Cílem diplomové práce je navrhnout systém řízení BOZP pro závod Plasty společnosti Zálesí a.s., která sídlí v Luhačovicích a má v současné době celkem 560 zaměstnanců, dále pak zpracování rešerše dané problematiky, analýza normy OHSAS a dalších legislativních a normativních požadavků na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvoření modelového prostředí podniku, zpracování bezpečnostní analýzy a zaměření na specifické aspekty možných úrazů a nemocí z povolání a jejich předcházení ve vybraném odvětví.

Na kolik jsou naplněny dané cíle? To, ať posoudí čtenář sám.

V teoretické části práce je věnována pozornost obecným přístupům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, normativním a legislativním požadavkům na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, které souvisejí s výrobou plastů, jelikož je práce zaměřena na závod Plasty společnosti Zálesí a.s. Dále je analyzována norma OHSAS 18001, jsou zde uvedeny prvky systému managementu OHSAS normy a její požadavky. Teoretická část práce se v poslední kapitole zaměřuje na úrazy a nemoci z povolání v plastikářském průmyslu.

Praktická část práce je již zaměřena na společnost Zálesí a.s., která nemá dosud zaveden systém řízení BOZP dle norem OHSAS. Práce je zaměřena konkrétně na závod Plasty, který se soustředí na výrobu tub a plastových produktů pro automobilový, obalový a elektronický průmysl. V praktické části je uvedena i identifikace nebezpečí a hodnocení rizik ve výrobní hale v Luhačovicích. Následně je vytvořen návrh systému pro závod Plasty dle požadavků normy OHSAS 18001 a stručné zhodnocení přínosů při zavedení tohoto systému.

Jak je již zmíněno společnost Zálesí a.s. nemá zaveden systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle OHSAS a to z toho důvodu, že společnost plní legislativní požadavky Evropské unie i České republiky, které se normě blíží, tudíž dosud nebylo nutné tento systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve společnosti zavádět.

V závodu Plasty jsou evidovány pouze lehké úrazy typu popáleniny, pohmožděniny a porážení a to průměrně desetkrát za jeden rok. Společnost nezavádí systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i z toho důvodu, že dosud nebyla svými zákazníky požádána, aby změnila již zavedený systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Pro zpracování diplomové práce byla vybrána pouze část společnosti Zálesí a.s., a to odvětví plastikářského průmyslu – závod Plasty. Podnikatelské aktivity společnosti se soustředí do mnoha oborů, tudíž zpracování návrhu systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro celou společnost by bylo již nad rámec diplomové práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBECNÉ PŘÍSTUPY BOZP

Bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále jen „BOZP“) lze chápat z praktického hlediska jako souhrn opatření (technická, organizační, výchovná), která při správném použití a provedení vytvoří předpoklady, které sníží pravděpodobnost ohrožení nebo poškození na minimální možnou míru. [2, str. 12]

BOZP je možno definovat i jako mezivědní obor, který se zabývá nalézáním a uplatňováním prostředků a metod, jejichž cílem je zajistit zejména to, aby člověk nebyl ohrožován fyzicky ani mentálně. [2, str. 12]

1.1 Systém řízení BOZP

Systém řízení BOZP je efektivní jen tehdy, pokud se stane integrovanou součástí celkového systému řízení, který se uplatňuje ve vybraném podniku. Většina systémů řízení vychází ze všeobecného modelu řízení doktora Edwarda Deminga, tzv. Demingova zlepšovacího cyklu, a principu neustálého zlepšování. V těchto návodech k zavedení systému řízení BOZP jsou uplatňovány stejné zásady a principy, které se používají u systémů environmentálního řízení a řízení jakosti, z nichž vychází i dokument zpracovaný v podobě normy a uváděný pod označením ČSN OHSAS 18001. [7]

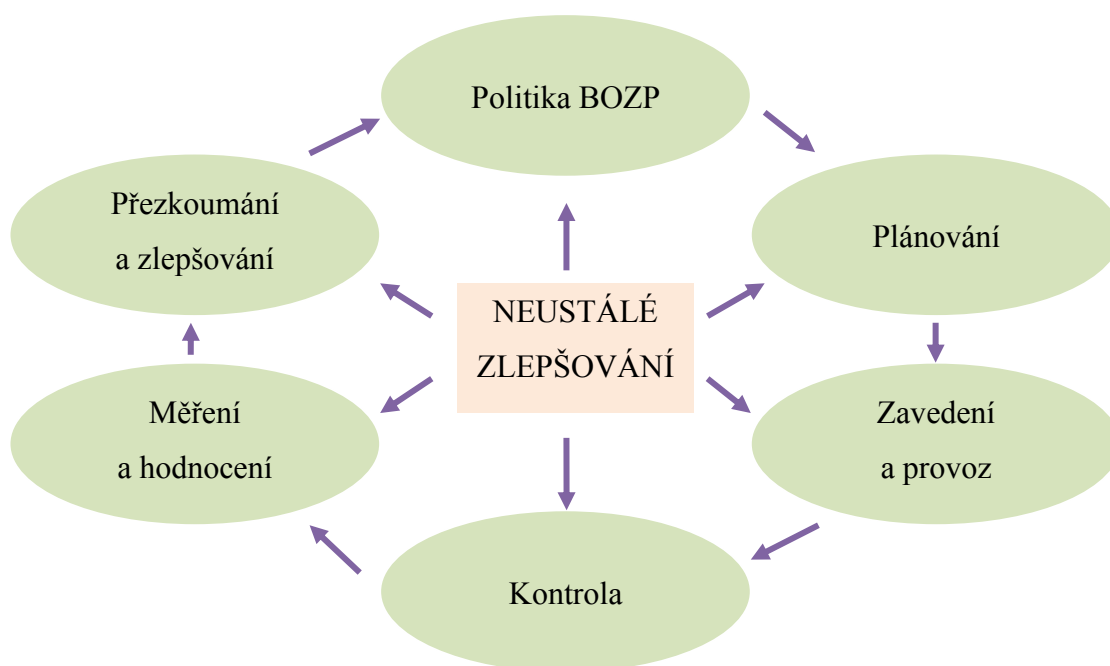
Dnes jsou trendy a požadavky v rámci principů a zásad systémů řízení BOZP kladeny zejména na pracovní podmínky, dále na pracovní prostředí a vytváření podmínek pro zvyšování úrovně firemní kultury a pracovní pohody. Přičemž výchozím krokem při zavádění systému řízení BOZP je stanovení a vhodné zformulování politiky BOZP managementem daného podniku. [8]

1.1.1 Základní prvky systému

Z politiky BOZP vychází další kroky, které jsou považovány za základní prvky systému. Tyto kroky vedou k naplnění politiky BOZP, patří mezi ně:

- plánování,
- zavedení a provoz,
- kontrola,
- měření a hodnocení,
- přezkoumání (zde se řadí i opatření k neustálému zlepšování). [7]

Kroky jsou postupně realizovány a organizace je v průběhu upravuje a zpřesňuje. Úprava probíhá na základě výsledků monitorování a přezkoumání funkčnosti, účinnosti a výkonnosti systému řízení BOZP i vhodnosti bezpečnostní politiky. Opatření ke zlepšování je významným podkladem pro vytyčení nových cílů politiky BOZP na kvalitativně vyšší úrovni a zároveň i výchozím krokem pro absolvování nového cyklu (znázorněno na obrázku 1). [7]

Obrázek 1 Základní prvky systému BOZP, zdroj: [9], vlastní zpracování

Úspěch v zavedení systému řízení BOZP následně spočívá v realizaci výše uvedených základních prvků a jejich implementaci do systému řízení, který je uplatňován v daném podniku. Spuštění a integrace systému řízení BOZP se systémem řízení, který je již zavedený, v podniku umožní:

- minimalizovat rizika poškození zdraví zaměstnanců a ztrát na životech,
- snižovat ztráty organizace spojené se vznikem mimořádných událostí (dále jen „MU“),
- zajistit BOZP v rámci provozu organizace v souladu s předpisy,
- dosáhnout vyšší úrovně BOZP v rámci celého podniku, a to především zapojením všech zaměstnanců do plnění závazků stanovených v politice BOZP a cílech, a tím docílit i větší ochrany jejich zdraví,
- optimalizovat podmínky sociální a pracovní pohody v organizaci,

- zvýšit úroveň kultury práce,
- dosáhnout úrovně BOZP, která je srovnatelná s úrovní v organizacích Evropské unie (dále jen „EU“),
- zvýšit významnost podniku, a tím i jeho úspěšnost,
- zvýšit celkovou bezpečnost organizace. [7]

1.1.2 Obecně uplatňované zásady a principy

Zavedení systému řízení BOZP spočívá v realizaci následujících principů a zásad.

1. Určit bezpečnostní politiku, která obsahuje základní záměry a strategii podniku. Politika prezentuje zejména závazek managementu společnosti přijatou politiku prosazovat a ve spolupráci se zaměstnanci ji plnit a usilovat o neustálé zvyšování významu BOZP a ochrany životního prostředí (dále jen „ŽP“).
2. Vytyčit cíle v souladu s bezpečnostní politikou podniku, které jsou měřitelné a reálné.
3. Stanovit a udržovat v rámci plánování postupy a identifikace nebezpečí, hodnocení a řízení rizik, které vyplývají z prováděných činností, výrobků, služeb, a které jsou organizací řízeny, včetně činností, výrobků i služeb dodavatelů a jiných zainteresovaných stran.
4. Obstarat a poskytnout materiální i lidské zdroje, které jsou potřebné k zavedení, udržování a neustálému zdokonalování systému řízení BOZP.
5. Vést podnik tak, aby se zvyšovala úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců, dodavatelů a dalších zúčastněných stran včetně veřejnosti a zvyšovat úroveň ŽP.
6. Dávat při vedení podniku stejnou prioritu bezpečnosti, ochraně zdraví, a s tím související, i ochraně ŽP, jako ekonomickým hlediskům a usilovat o zvyšování úrovně kultury práce a komplexní pohody při práci.
7. Prosazovat v rámci vedení podniku integraci řízení BOZP s ostatními řídicími akty a přijímat rozhodnutí, která se týkají výrobních i jiných činností, vždy s ohledem na zajištění BOZP.
8. Klást důraz zejména na prevenci a přijímat preventivní opatření k zamezení vzniku MU včetně opatření k ochraně ŽP, a to i mimo areál firmy.
9. Zahrnovat hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví do všech oblastí činnosti podniku (vývoj, projektování, konstrukce, výroba, údržba, služby, likvidace provozů) včetně

pracovních podmínek a prostředí. Bezpečnostní hlediska uplatňovat již při výběru a nákupu technických zařízení, nářadí a osobních ochranných pracovních pomůcek (dále jen „OOPP“) včetně zavádění nových technologií.

10. Posilovat vědomí odpovědnosti zaměstnanců za ochranu vlastního zdraví a motivovat je ke spolupráci na růstu úrovně bezpečnosti práce. Za tím účelem také zdokonalovat pracovní podmínky a prostředí.
11. Podávat informace orgánům (obce, kraje, atd.), zaměstnancům, dodavatelům, zákazníkům a veřejnosti o rizicích, která by mohla být způsobena prováděnými výrobními činnostmi, a o přijatých bezpečnostních opatřeních.
12. Informovat zákazníky, jak bezpečně nakládat s dodávanými produkty.
13. Spolupracovat se státními orgány i místní samosprávou při prevenci vzniku havárií a při zvyšování úrovně ochrany zdraví lidí a ŽP v regionu.
14. Uznávat a plnit požadavky předpisů, které se vztahují k bezpečnému provozu organizace, prosazovat jejich plnění u všech zaměstnanců a ostatních zainteresovaných stran a zohledňovat při výběru dodavatelů jimi dosaženou úroveň BOZP.
15. Zabezpečit v rámci systému řízení BOZP tok informací mezi vedením podniku, zaměstnanci a ostatními zainteresovanými stranami včetně zpětné vazby, umožňující provádění potřebných změn a úprav stávajícího systému řízení.
16. Určit potřeby v oblasti výcviku a odborné způsobilosti a zajistit provádění činností osobami, které jsou odborně způsobilé.
17. Dokumentovat systém řízení BOZP, monitorovat a kontrolovat činnost systému a přijímat opatření k nápravě s ohledem na určenou bezpečnostní politiku, cíle a vlastní provoz podniku.
18. Provádět změny a přijímat nutná opatření na základě výsledků přezkoumání vhodnosti, přiměřenosti, efektivnosti a účinnosti systému řízení BOZP.
19. Neustále zlepšovat systém řízení BOZP, který je zaveden v organizaci, s tím, že prosazování BOZP, jako nedílné součásti sociálního systému péče o zaměstnance, je v zájmu nejen daného závodu, ale i celé společnosti.
20. Porovnávat dosaženou úroveň BOZP a efektivnost systému řízení s výsledky dosaženými jinými podniky. Porovnávání provádět především na úseku: pracovní úrazovosti, prevence, havarijního zabezpečení, pracovních podmínek, pracovního prostředí a zdravotní péče. [8]

1.2 Význam BOZP

Starostlivost o BOZP je povinností a zodpovědností každého zaměstnavatele a vedoucích pracovníků. Bez dodržování zásad, které jsou uvedeny výše, nemůže být žádná organizace dlouhodobě úspěšná. Hlavní je v oblasti BOZP zejména prevence, každý zaměstnavatel musí problematiku BOZP zvládnout a vytyčit preventivní opatření (určitá pravidla).

Při případném nedodržení stanovených opatření BOZP může dojít až k ohrožení života každého z nás. Při pracovním procesu je důležité dodržovat pravidla BOZP nejen kvůli sobě samému, ale i kvůli ostatním, abychom je nezodpovědným jednáním neohrožovali na zdraví nebo na životě. Značnou odpovědnost mají vedoucí zaměstnanci, kteří musí dbát na bezpečnost svou i bezpečnost podřízených pracovníků. [3, str. 9; 4, str. 19]

1.3 Možnosti systémového řízení BOZP v České republice

Pro zavedení systémového řízení BOZP v podnicích je možné využít následující tři možnosti:

- Mezinárodně uznávané normy BS OHSAS 18001:2007. V České republice (dále jen v „ČR“) označované:
 - o ČSN OHSAS 18001:2008 Systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – Požadavky,
 - o ČSN OHSAS 18002:2009 Systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – Směrnice pro implementaci OHSAS 18001:2008.
- Mezinárodní standard ILO-OSH 2001,
- Národní program Bezpečný podnik.

Normám OHSAS je věnována samostatná kapitola, jelikož jsou předmětem dané problematiky. [10, str. 27]

1.3.1 Systém řízení BOZP dle ILO-OSH 2001

Jedná se o metodické návody pro systémy řízení BOZP vydané Mezinárodní organizací práce v Ženevě. Návody nejsou právně závazné, jedná se o doporučení, při jejichž uplatnění v organizaci lze dosáhnout dobré úrovně prevence v oblasti BOZP, snížení rizika pracovního úrazu i nemocí z povolání. [10, str. 29]

Metodické návody nenahrazují národní právo ani předpisy, slouží jako praktický nástroj pro použití na národní a podnikové úrovni. Na národní úrovni by měly být využity pro vy-

budování národního rámce pro systém řízení BOZP a na úrovni podniku poskytnout návod, který se týká integrace prvků řídicích systémů BOZP v organizaci.

Hlavními prvky tohoto systému řízení BOZP jsou:

- politika (účast zaměstnanců, politika BOZP),
 - organizování (odpovědnost, kompetence a školení, dokumentace systému řízení BOZP, komunikace),
 - plánování a implementace (počáteční přezkoumání, systém plánování, vývoje a implementace, cíle BOZP, preventivní a kontrolní opatření, řízení změny, havarijní připravenost a zdolávání havárií, atd.),
 - hodnocení (monitorování a měření výkonu, vyšetřování pracovních úrazů, onemocnění, nemocí z povolání a incidentů a jejich vliv na výkonnost BOZP, audit, přezkoumání vedením organizace),
 - činnost pro zlepšení (preventivní a nápravná opatření, neustálé zlepšování).
- [10, str. 29]

1.3.2 Systém řízení BOZP dle programu Bezpečný podnik

Národní program Bezpečný podnik si klade za cíl zvýšení úrovně BOZP u podniků a zaměřuje se především na prevenci vzniku MU a to prostřednictvím systematické evidence nebo minimalizace rizik na pracovištích. Program vychází z normy OHSAS 18001, doporučení ILO-OSH 2001 a zásad uplatňovaných systémovými normami ISO 9001 a ISO 14001.

Program mohou přednostně využít organizace, u nichž prováděné činnosti představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví osob.

Hlavními prvky systému řízení BOZP podle programu Bezpečný podnik jsou:

- politika BOZP,
- plánování,
- implementace a provoz,
- kontrola a nápravná opatření,
- přezkoumání systému managementu. [10, str. 30]

Program Bezpečný podnik je program, který byl v roce 1996 vyhlášený Ministerstvem práce a sociálních věcí, a v současnosti je garantovaný Státním úřadem práce a Oblastními inspektoráty práce. Program je podporovaný Národní politikou BOZP ČR, uplatňuje prvky

ke snížení pracovní úrazovosti a je fyzickou kontrolou implementace legislativy v oblasti BOZP v podniku.

V rámci kontrol je pokryta i oblast pracovních podmínek (vedení pracovní doby, práce přesčas, práce v noci). Na rozdíl od ostatních systémů řízení BOZP se rovněž prověřuje oblast hygieny práce, vlivu na ŽP a požární bezpečnosti.

Požadavky pro zapojení do programu jsou následující:

- před zahájením kontroly je vypracován její harmonogram s rozdělením kontrolních oblastí, který zpracovává vedoucí týmu z místně příslušného Oblastního inspektorátu práce (dále jen „OIP“),
- místně příslušný OIP provede následně kontrolu splnění všech požadavků programu Bezpečný podnik přímo u subjektu,
- subjekt dále provádí každoročně svou vnitřní kontrolu plnění požadavků programu a každoročně zasílá indikátory pracovní úrazovosti na místně příslušný OIP.

V případě, že výsledek kontroly ze strany místně OIP je kladný, subjektu je následně vydáno osvědčení Bezpečný podnik, jehož platnost je tři roky. [10, str. 31]

2 **NORMATIVNÍ A LEGISLATIVNÍ POŽADAVKY NA BOZP SOUVISEJÍCÍ S VÝROBOU PLASTŮ**

Zdraví a bezpečnost jsou základní potřeby každého lidského jedince a byly stanoveny již v roce 1965, a to v zákoníku práce z roku 1965 (zákon č. 65/1965).

Právo na ochranu zdraví a uspokojivé pracovní podmínky je, mimo jiné, zakotveno v Listině základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR (č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Normativních a legislativních požadavků, které se týkají problematiky BOZP, je velké množství. Pro diplomovou práci byly vybrány nejdůležitější předpisy a zákony, které jsou spojeny s BOZP. Legislativa zaměřená na plastikářský průmysl je omezená, proto jsou zde uvedeny zákony, nařízení vlády a normy především obecné.

Normy OHSAS nejsou v této kapitole podrobně rozepsány. Jelikož jsou předmětem vypracované diplomové práce, je jim věnována samostatná kapitola.

2.1 **Zákony**

Níže jsou popsány vybrané zákony, které se týkají problematiky BOZP a plastikářského průmyslu.

2.1.1 **Zákon č. 262/2006 Sb.**

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákoník stanovuje právní vztahy při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Doplnujícím zákonem k zákoníku práce je zákon č. 309/2006 Sb.

Platnost zákoníku práce se vztahuje na zaměstnance a zaměstnavatele. Jeho platnost byla v oblasti BOZP (§ 12 zákona 309/2006 Sb.) rozšířena i na další osoby bez pracovně právního vztahu:

- zaměstnavatele (fyzická osoba), který také osobně nepracuje,
- fyzickou osobu provozující samostatně výdělečnou činnost,
- spolupracující manželku nebo dítě,
- stavebníka firmy a všechny zhotovitele stavby. [14, str. 80]

2.1.1.1 BOZP v zákoníku práce

Část, která se týká bezprostředně BOZP je obsažena v páté části zákoníku práce (§ 101 až § 108). [5]

Odpovědnost vedoucích pracovníků

Zaměstnavatel musí svým podřízeným zajistit bezpečnou práci. Za minimalizaci rizik na pracovišti a podmínky, které odpovídají platným právním předpisům, ručí vedoucí pracovníci. Péče o BOZP je jejich nedílnou součástí. [14, str. 83]

Bezpečnost fyzických osob

Zaměstnavatel odpovídá za bezpečnost fyzických osob (dále jen „FO“), které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích. Odpovídá i za bezpečnost hostů, zákazníků, kontrolních pracovníků, jejichž přítomnost mu byla oznámena nebo jejichž přítomnost na pracovišti připouští. [5]

Náklady na BOZP

Náklady nese v plném rozsahu zaměstnavatel, žádným způsobem je nesmí přenášet na zaměstnance. [14, str. 84]

Prevence rizik

Za prevenci rizik se rozumí opatření, která plynou z bezpečnostních předpisů a z opatření zaměstnavatele, a která směřují k předcházení, odstranění či minimalizaci neodstranitelných rizik.

Všeobecnými zásadami při přijímání opatření při prevenci rizik je:

- omezování vzniku rizik,
- odstraňování rizik u zdroje původu,
- přizpůsobování pracovních podmínek zaměstnancům, aby se omezil negativní vliv práce na jejich zdraví,
- nahrazování fyzicky namáhavých prací novými technologiemi a efektivnějšími pracovními postupy,
- nahrazování nebezpečných technologií, výrobních prostředků, materiálů a surovin bezpečnějšími,
- snižování počtu zaměstnanců vystavených působení rizikových faktorů překračujících hygienické limity nebo jiným rizikům, a to na nejmenší možný počet,

- plánování opatření pro prevenci rizik,
- proti rizikům upřednostňovat kolektivní ochranu před individuální,
- omezování úniků škodlivých látek ze strojů a zařízení,
- udělování vhodných pokynů pro zajištění BOZP.

Součástí prevence rizik je i důsledná kontrola dodržování opatření. Kontrolu provádí zejména vedoucí pracovníci. [14, str. 84–85]

Povinnosti zaměstnavatele

Povinností zaměstnavatele je mnoho, proto byly vybrány jen nejdůležitější z nich.

Zaměstnavatel nesmí připustit provádění zakázaných prací a prací, jejichž náročnost neodpovídá schopnostem zaměstnance a zdravotní způsobilosti.

Zaměstnavatel musí podávat zaměstnanci tyto informace:

- do jaké kategorie se vykonávaná práce řadí,
- jaké zdravotnické zařízení poskytuje pracovně-lékařskou péči,
- o bezpečném výkonu práce, především zaměstnance seznámit s riziky, jejich vyhodnocením a opatřeními k jejich minimalizaci při prováděné pracovní činnosti,
- zaměstnankyně informovat o nepříznivých vlivech rizikových faktorů na těhotné a kojící ženy.

Informace musí poskytovat při přijetí zaměstnance, jeho převedení, přeložení nebo změnách ve výrobě. O změnách a případných pokynech musí být vedena dokumentace.

Zaměstnavatel dále musí zajistit zaměstnancům:

- ve stanovených případech výkon práce jen tehdy, pokud mají platný zdravotní průkaz, podrobili se očkování, nebo mají doklad o odolnosti proti nákaze,
- proplacení ztráty na výděлку ve výši průměrného výděлку pro účast na pracovně-lékařské prohlídce, vyšetření či očkování,
- poskytnutí první pomoci,
- dodržování zákazu kouření na pracovišti dle zvláštního předpisu,
- osobám se zdravotním postižením na své náklady úpravu pracovních podmínek, pracovišť, zaškolení, zaučení a zvyšování kvalifikace při jejich pravidelném zaměstnávání,
- těhotným, kojícím a ženám do devátého měsíce po porodu zajistit prostory přizpůsobené pro odpočinek.

Zaměstnavatel je dále povinen zajišťovat školení zaměstnanců o právních a osobních předpisech BOZP, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro vykonávanou práci a vztahují se k rizikům této práce i k rizikům na pracovišti. [5]

Práva a povinnosti zaměstnance

Stejně jako zaměstnavatel má i zaměstnanec mnoho povinností. Pro potřeby diplomové práce jsou vybrány pouze ty zásadní.

Trvalou a nedílnou součástí kvalifikace zaměstnance je znalost bezpečnostních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečné práce.

Práva zaměstnance:

- zajištění BOZP, srozumitelné a jasné informace o rizicích a opatřeních proti těmto rizikům,
- odmítnout práci, o které je přesvědčený, že ohrožuje zdraví a život jeho nebo jiných FO.

Do práv a povinností zaměstnance spadá i podílení se na tvorbě bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí vytvářeného zaměstnavatelem a svou účastí se podílet na řešení otázek, které se přímo týkají řešení BOZP.

Povinnosti zaměstnance:

- dbát podle svých možností o bezpečnost a zdraví své i ostatních FO, kterých se týká jeho jednání nebo opomenutí při práci,
- účastnit se školení, která jsou zaměřena na BOZP, ověřování znalostí,
- podrobit se pracovně-lékařským prohlídkám, vyšetřením či očkováním,
- dodržovat předpisy BOZP, se kterými byl seznámen,
- při práci používat OOPP a ochranná zařízení, další osobní ochranné pracovní prostředky, dopravní prostředky a dodržovat stanovené pracovní postupy,
- nepožívat alkoholické nápoje a návykové látky na pracovišti v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele,
- nekouřit na pracovišti ani jinde, kde jsou účinkům kouření vystaveni nekuřáci,
- oznamovat nadřízenému pracovníkovi nedostatky ohrožující bezpečnost osob a závary na pracovišti,

- ihned oznamovat svému nadřízenému pracovníkovi svůj pracovní úraz, pokud to zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, případně úraz jiné FO, jehož byl svědkem, a spolupracovat na objasňování příčin. [5]

2.1.2 Zákon č. 309/2006 Sb.

Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP, ve znění pozdějších předpisů

Upravuje požadavky na pracoviště a pracovní prostředí, které dříve bývaly součástí zákoníku práce a dalších zákonů, nyní jsou uvedeny v zákoně 309/2006 Sb.

Zaměstnavatel je povinen zajistit prostorové a konstrukční uspořádání pracoviště a jeho vybavení takovým způsobem, aby:

- prostory pro práci, chodby, schodiště a komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro prováděnou činnost,
- pracoviště byla osvětlena se stanovenými mikroklimatickými podmínkami,
- prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek i stravování měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,
- únikové cesty, východy a komunikace k nim byly stále průjezdné a průchodné,
- výše uvedené prostory musí být pravidelně čištěny, uklízeny a udržovány,
- pracoviště musí být vybaveno prostředky pro první pomoc a přivolání zdravotnické záchranné služby.

Podrobněji jsou požadavky na pracoviště rozepsány v nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí. [14, str. 90]

2.1.3 Zákon č. 258/2000 Sb.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých předpisů

Tento zákon se, mimo jiné, zabývá oblastí BOZP.

Kategorizace prací

Práce se zařazují do čtyř kategorií podle míry výskytu faktorů, které mohou ohrozit zdraví pracovníků. Kritéria, do jakých kategorií se práce řadí, stanovuje vyhláška č. 432/2003 Sb.

Zaměstnavatel předkládá příslušné krajské hygienické stanici do třiceti dnů od zahájení prací:

- návrh na zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie,

- oznámení o zařazení prací do kategorie druhé.

Ostatní práce, které nejsou zařazeny, se považují za práce první kategorie.

Rozhodující pro zařazení prací do jednotlivých kategorií je měření množství rizikových faktorů. Pro účely zařazení do kategorie druhé až čtvrté musí měření provést k tomu akreditovaná nebo autorizovaná osoba. Při změně podmínek vykonávané práce je zaměstnavatel bezodkladně povinen předložit nový návrh. O zařazení do kategorie třetí a čtvrté, přeřazení do jiné kategorie a o tom, zda práce druhé kategorie je prací rizikovou, rozhoduje příslušná krajská hygienická stanice. [14, str. 97]

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami

Při manipulaci s nebezpečnými chemickými látkami je každá osoba povinna chránit zdraví lidí a ŽP a řídit se výstražnými symboly nebezpečnosti a větami označujícími rizikovost a standardní pokyny. Látky toxické a žíravé se nesmí poskytovat:

- osobám mladším 18 let,
- osobám zcela nebo částečně nesprávným. [14, str. 98]

Dále se uvedený zákon zabývá problematikou:

- péče o životní a pracovní podmínky,
- státní zdravotní dozor,
- státní správu v ochraně veřejného zdraví.

2.1.4 Zákon č. 350/2011 Sb.

Zákon o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)

Zákon se vztahuje na výrobu, klasifikaci, zkoušení nebezpečných vlastností, balení, označování, uvádění na trh, používání, vývoz i dovoz chemických látek a směsí.

Nebezpečná chemická látka je látka, která je zařazena do jedné či více skupin nebezpečnosti. Výrobce nebo dovozce je povinen hodnotit vlastnosti nebezpečné látky a zařadit ji do jedné nebo více skupin nebezpečnosti. [14, str. 101]

Nebezpečné chemické látky nejsou předmětem diplomové práce, proto jim dále není věnována pozornost.

2.1.5 Zákon č. 251/2005 Sb.

Zákon o inspekci práce

Uvedeným zákonem se upravuje zřízení a postavení orgánů inspekce práce jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek, působnost a příslušnost orgánů inspekce práce, práva a povinnosti při kontrole a sankce za porušení stanovených povinností. [15]

2.1.6 Další zákony

- Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.
- Zákon č. 435/2004 Sb., o nezaměstnanosti.
- Zákon č. 297/1991 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.
- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky.

2.2 Vyhlášky

Níže jsou uvedeny vybrané vyhlášky, které se týkají problematiky BOZP a plastikářského průmyslu.

2.2.1 Vyhláška č. 48/1982 Sb.

Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení

Stanovuje povinnosti při obsluze nástrojů (frézy, soustruhy, vrtačky, hoblovky, obráběčky, brousící stroje, pily, lisy a jiné nástroje a stroje). [16]

2.2.2 Vyhláška č. 92/2012 Sb.

Vyhláška o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče

Vyhláška upravuje ve svém znění obsah zdravotnické dokumentace, údaje o zdravotním stavu pacienta, povinné údaje o poskytovateli zdravotních služeb, povinnosti v případě zdravotnické dokumentace vedené v elektronické podobě. [16]

2.2.3 Vyhláška č. 50/1978 Sb.

Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice

Vyhláška stanovuje stupně odborných kvalifikací osob, které projektují, obsluhují či pracují na elektronických zařízeních. Dále stanovuje stupně kvalifikace osob, které se zabývají řízením činnosti nebo projektováním elektrického zařízení.

Stupně kvalifikace:

- 1) Pracovník seznámen:
 - proškolen v první pomoci při úrazu elektrickým proudem,
 - může samostatně obsluhovat jednoduchá elektrická zařízení,
 - může pracovat na částech elektrického zařízení nízkého napětí bez napětí a v blízkosti nekrytých částí pod napětím v určité vzdálenosti (20 cm) s dohledem.
- 2) Pracovník poučený:
 - proškolen v první pomoci úrazu elektrickým zařízením,
 - může obsluhovat zařízení nízkého napětí,
 - může pracovat v blízkosti elektrického zařízení nízkého napětí pod napětím jen ve vzdálenosti dle platné ČSN.
- 3) Pracovník znalý a pracovník znalý s vyšší kvalifikací:
 - s ukončeným středoškolským vzděláním v oboru elektrotechnika, který navíc složil zkoušku ve stanoveném rozsahu,
 - znalý s vyšší úrovní kvalifikace může samostatně obsluhovat elektrická zařízení, může pracovat na částech elektrického zařízení nízkého napětí bez napětí, v blízkosti částí pod napětím a na částech pod napětím. [16]

2.2.4 Další související vyhlášky

- Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli.
- Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 18/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů.

- Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 73/2010 Sb., o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti (vyhláška o vyhrazených elektrických technických zařízeních).
- Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice.
- Vyhláška č. 163/2012 Sb., o zásadách správné laboratorní praxe.
- Vyhláška č. 61/2013 Sb., o rozsahu informací poskytovaných o chemických směsích, které mají některé nebezpečné vlastnosti, a o detergentech.

2.3 Nařízení vlády

V následujících podkapitolách jsou zmíněny hlavní nařízení vlády, které se týkají problematiky BOZP a plastikářského průmyslu.

2.3.1 Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

Uvádí rizikové faktory pracovních podmínek, jejich členění, způsob hodnocení faktorů, rozsah opatření k ochraně zaměstnance, podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, poskytování ochranných nápojů, podmínky ochrany zdraví žáků středních škol při praktickém vyučování, studentů odborných a vyšších škol při praktické výuce, atd. [16]

2.3.2 Nařízení vlády č. 101/2005 Sb.

Nařízení vlády o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády stanovuje požadavky na pracoviště a pracovní prostředí. Zaměstnavatel při stanovování požadavků vychází především z hodnocení rizik, která vyplývají z možných zdrojů ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců. Dále stanovuje podmínky k uvedení pracoviště do provozu a povinnosti zaměstnavatele při plnění zákonné povinnosti. [16]

2.3.3 Nařízení vlády č. 9/2002 Sb.

Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na výrobky z hlediska emisí hluku, ve znění pozdějších předpisů

Stanovuje požadavky na výrobky z hlediska emisí hluku. Přílohy nařízení uvádí zařízení, pro která jsou stanovena nejvyšší přípustné hodnoty emisí hluku, zkušební postupy pro hluk určitých zařízení, podmínky pro udělení autorizace, atd. [16]

2.3.4 Nařízení vlády č. 495/2001 Sb.

Nařízení vlády, kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády stanovuje podmínky poskytování ochranných pracovních prostředků. Uvádí, co jsou a nejsou ochranné prostředky, co tyto prostředky musí splňovat a jak probíhá jejich přidělování. [16]

2.3.5 Další nařízení vlády

- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí.
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasilání záznamu o úrazu.
- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů.
- Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

2.4 Normy

Podkapitola obsahuje stručný přehled nejdůležitějších norem, které se zabývají BOZP.

- ČSN EN 12665 (36 0001) – Světlo a osvětlení – Základní termíny a kritéria pro stanovení požadavků na osvětlení.
- ČSN ISO 3864 (01 8011) – Grafické značky – Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky.
- ČSN 33 0300 (330300) – Elektrotechnické předpisy. Druhy prostředí pro elektrická zařízení.

- ČSN OHSAS 18001 (010801) – Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – Požadavky.
- ČSN OHSAS 18002 (010802) – Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - Směrnice pro implementaci OHSAS 18001:2009.

Jak již bylo zmíněno výše, v samostatné kapitole 3 jsou podrobně rozebrány normy OHSAS týkající se systému managementu BOZP.

2.5 Evropská legislativa

Evropská legislativa BOZP je tvořena především směrnicemi rady.

- Směrnice Rady 89/391/EHS – opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci.
 - o Zavádí opatření ke zlepšení BOZP zaměstnanců. Stanovuje povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů s cílem snížit výskyt pracovních úrazů a nemocí z povolání. [18]
- Směrnice Rady 92/58/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti.
- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci.
- Směrnice Rady 89/656/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání osobních ochranných prostředků zaměstnanci při práci.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/35/EU ze dne 26. června 2013 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetickými poli). [18]
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek.
 - o Stanovuje pravidla pro chemické látky a přípravky pro výrobu a uvádění na trh.
 - o Toto nařízení je založeno na zásadě, že výrobci, dovozci i uživatelé musí zajistit, že nevyrábějí, neuvádějí na trh nebo nepoužívají látky, které působí nepříznivě na lidské zdraví a ŽP. [17]

- Nařízení komise (ES) č. 440/2008, kterým se stanoví zkušební metody podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek.
 - o Zde jsou stanoveny metody pro stanovení fyzikálně-chemických vlastností (např. bod tání, bod varu), metody pro stanovení toxicity a jiných účinků na zdraví (např. akutní toxicita, senzibilizace kůže), metody stanovení ekotoxicity. [17]

3 SYSTÉM ŘÍZENÍ BOZP PODLE NORMY OHSAS 18001

Zkratka OHSAS vychází z anglického „Occupational Health and Safety Advisory“ – česky „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci“.

ČSN OHSAS 18001 je česká technická norma pro posouzení BOZP, která byla zpracována na základě požadavků zákazníků, kteří požadovali uznávanou normu pro systém managementu BOZP, dle níž by bylo možné posuzovat a certifikovat jejich systémy managementu. Následně vznikla norma OHSAS 18002, což je směrnice pro zavedení normy OHSAS 18001. [11]

Hlavním cílem normy je podpořit a propagovat správnou praxi v oblasti BOZP. Úspěšnou implementací normy OHSAS může podnik prokázat zainteresovaným stranám používáním odpovídajícího systému managementu BOZP.

Norma OHSAS 18001 je kompatibilní s normami ISO 9001:2008 a ISO 14001:2004. Norma OHSAS 18001 popisuje požadavky na systém managementu BOZP organizace a může být použita pro certifikaci nebo vlastní prohlášení organizace o systému managementu BOZP podniku.

Míra podrobnosti a komplexnosti systému managementu BOZP a rozsah dokumentace v organizacích závisí na mnoha faktorech (velikost podniku, výrobků a služeb, předmět systému, atd.).

Norma může být uplatněna v organizacích všech typů a velikostí, základem pro její úspěšné zavedení je osobní angažovanost a aktivita zaměstnanců na všech úrovních a všech funkcích v rámci společnosti. [10, str. 27]

Normu OHSAS může používat organizace, která má zájem o:

- vytvoření systému managementu BOZP za účelem odstranění nebo minimalizace rizik,
- zavedení, udržování a neustálé zlepšování systému managementu BOZP,
- prokázání shody s politikou BOZP, kterou vyhlásila,
- prokázání souladu s normou OHSAS prostřednictvím:
 - o provedeního vlastního rozhodnutí a vydání vlastního prohlášení, nebo
 - o požádání o potvrzení shody zainteresovanými stranami, jako jsou zákazníci, nebo

- požádání o potvrzení svého vlastního prohlášení stranou, která je z pohledu organizace externí stranou, nebo
- požádání o certifikaci svého systému managementu BOZP externí organizací. [10, str. 28]

3.1 Prvky systému managementu OHSAS

Hlavními prvky systému řízení BOZP dle normy OHSAS 18001 jsou:

- politika BOZP,
- plánování,
- implementace a provoz,
- kontrola a nápravná opatření,
- přezkoumání systému managementu. [10, str. 28]

V následujících podkapitolách, které jsou členěny dle obsahu normy OHSAS, jsou jednotlivé prvky systému blíže specifikovány. Dále norma OHSAS mimo tyto prvky uvádí předmět normy, citované publikace, termíny a definice (viz Příloha 1), požadavky na systém managementu BOZP a všeobecné požadavky, které byly zmíněny výše. Dále jsou součástí normy přílohy a bibliografie. Vzhledem k tomu, že zveřejňování a citování norem OHSAS je trestné, nelze provést detailní analýzu.

3.2 Politika BOZP

Politika BOZP je závazek vrcholového vedení organizace k zajištění BOZP svých zaměstnanců, dodavatelů a jiných FO osob, které se pohybují na pracovištích. V organizaci jsou stanoveny zodpovědnosti všech zaměstnanců, včetně vrcholového vedení.

Vytvoření politiky BOZP je začátkem procesu zavádění systémového řízení BOZP v podniku. Je to závazek, který musí vrcholové vedení naplnit. Politika BOZP určuje směřování podniku a demonstruje závazek neustálého zlepšování. Politiku stanovuje a schvaluje vrcholové vedení organizace. [1, str. 21]

Politika BOZP musí:

- odpovídat povaze a rozsahu identifikovaných rizik a vést ke stanovení cílů,
- obsahovat závazek k prevenci vzniku úrazů a poškození zdraví a k neustálému zlepšování výkonnosti v oblasti BOZP,

- zahrnovat závazek alespoň k plnění aplikovatelných požadavků právních předpisů a dalších požadavků, k nimž se podnik zavázal,
 - poskytovat rámeček pro stanovování a přezkoumávání cílů BOZP,
 - být zdokumentována, implementována a udržována,
 - být o ní komunikováno se všemi osobami řízenými organizací,
 - být dostupná zainteresovaným stranám,
 - být pravidelně přezkoumávána k zajištění neustálé vhodnosti a přiměřenosti.
- [10, str. 34]

3.3 Plánování

Efektivní plánování vyžaduje řízení rizik přinejmenším v souladu s platnou legislativou, reaguje na změny, podporuje a udržuje pozitivní kulturu a vytváří podporu pro neustálé zlepšování. Podnik musí mít plánovaný a systematický přístup k zavedení politiky BOZP prostřednictvím efektivního systému řízení, jehož cílem je minimalizace rizika.

Hodnocení rizik je používáno pro rozhodnutí o prioritách a ke stanovení cílů pro minimalizaci či eliminaci rizika. Při hodnocení rizik se musí zvážit předvídatelné okolnosti. Výkonost BOZP je měřena oproti standardům k odhalení příležitostí ke zlepšení.

V rámci plánování jsou definovány následující prvky:

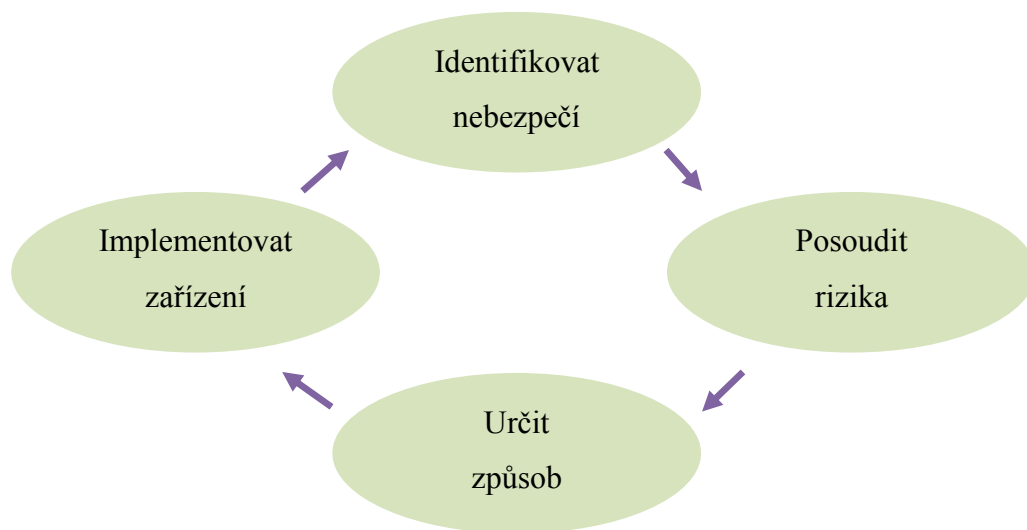
- Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení;
- Požadavky právních předpisů a jiné požadavky;
- Cíle a programy. [1, str. 23]

3.3.1 Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení

Zaměstnanci musí být chráněni před riziky, které jsou spojené s jejich pracovní činností. Jednou z možností ochrany zdraví pracovníků je prostřednictvím řízení rizik, které zahrnuje analýzu rizik, hodnocení rizik a jejich opatření.

Nebezpečí mají potenciál ke způsobení úrazu člověka nebo poškození jeho zdraví. Z toho důvodu musí být rizika související s těmito nebezpečími posouzena. Účelem posuzování rizika je tak rozpoznání nebezpečí a ujištění se, že rizika pro všechny osoby jsou posouzena, jsou u nich stanoveny priority a jsou řízena na takovou úroveň, která je přijatelná.

[10, str. 37–38]

Obrázek 2 Proces identifikace nebezpečí a posuzování rizik,
zdroj: [10], vlastní zpracování

Při identifikaci nebezpečí jsou určeny všechny zdroje, situace nebo činnosti vyplývající z činnosti organizace s potenciálem způsobit úraz nebo poškození zdraví člověka.

Vytvoření, implementování a udržování postupů pro průběžnou identifikaci nebezpečí, posuzování rizik a určení způsobu nezbytného řízení je základem systémového řízení rizik.

Postupy musí v úvahu brát:

- běžné mimořádné činnosti,
- lidské chování a schopnosti,
- identifikovaná nebezpečí vznikající mimo pracoviště,
- nebezpečí v okolí pracoviště,
- změny nebo navrhované změny v organizaci, jejich aktivitách nebo materiálech,
- úpravy systému managementu BOZP (včetně dočasných změn),
- jakékoliv požadavky právních předpisů souvisejících s posuzováním rizika,
- návrh pracovišť, procesů, zařízení, provozních postupů a organizace práce.

[10, str. 39]

Cílem zavedení systémového řízení BOZP v organizaci je změna nekontrolovatelného nebezpečí na kontrolovatelné riziko.

Hodnocení rizika

Jedná se o celkový proces hodnocení úrovně rizika a rozhodnutí, zda je riziko přijatelné. Výsledky musí být dokumentovány a aktualizovány.

Hodnocení rizik v pěti krocích:

- určení rizik a ohrožených osob,
- vyhodnocení rizik a jejich seřazení podle priorit,
- rozhodnutí o preventivním opatření,
- přijetí opatření,
- sledování a přezkum. [10, str. 42]

Hodnocení rizik se může vykonat v různých formách, což záleží na získaných informacích, možnostech posuzovatelů, ale i účelu posuzovaných rizik, druhu ohrožení, atd. Pro posouzení rizik, které bude řešit tato diplomová práce, byla vybrána metoda PNH, která patří mezi jednodušší nástroje pro hodnocení rizik.

Metoda byla zvolena z toho důvodu, že ji lze s výhodou využít tam, kde není nutno použít složitějších metod. Pro hodnocení rizik, kterým se věnuje práce, je metoda dostačující. U strojů, které jsou ve výrobní hale a vyžadují určitou míru bezpečnosti, se předpokládá, že jednou ze složitějších a podrobnějších metod (HAZOP, FMEA) již použila firma, která stroj vyrobila.

Metoda PNH

Jedná se o bodovou polokvantitativní metodu, kdy se vyhodnocuje příslušné riziko ve třech jeho složkách, a to s ohledem na:

1. pravděpodobnost vzniku (P),
2. pravděpodobnost následků (N) – závažnost a
3. názor hodnotitelů (H).

Bodovou škálu si hodnotitel určuje sám, podle jeho potřeb. Nejčastěji boduje na stupnici od 1 do 5, popřípadě od 1 do 10. Když jsou jednotlivé kroky obodovány, vynásobí se mezi sebou podle vzorce $R = P \times N \times H$. Získá se tak výsledek, který podle své hodnoty spadne do některé z kategorií (viz Tabulka 1) a hodnotitel zjistí, zda je riziko přijatelné či nikoli a přijme nápravná opatření. Riziko může zmírnit na přijatelnou úroveň nebo ho odstranit úplně. [12]

V případě, že je zvolena škála od 1 do 5, může vypadat tabulka s vyhodnocením rizik následovně:

Tabulka 1 Míra rizika vyjádřená bodovou metodou PNH, zdroj: [12], vlastní zpracování

Rizikový stupeň	Hodnota R	Míra rizika
I.	≥ 125	Nepřijatelné riziko
II.	51–124	Nežádoucí riziko
III.	11–50	Mírné riziko
IV.	4–10	Akceptovatelné riziko
V.	< 4	Bezvýznamné riziko

3.3.2 Požadavky právních předpisů a jiné požadavky

Organizace musí vytvářet, implementovat a udržovat postupy k identifikaci a zajištění přístupu k požadavkům právních předpisů a k jiným požadavkům na BOZP, které se na ni vztahují. Musí zajistit, aby tyto aplikovatelné požadavky právních předpisů a jiné požadavky, které se na ni vztahují, byly brány v úvahu při vytváření, implementaci a udržování jejího systému managementu BOZP. Organizace musí tyto informace průběžně aktualizovat.

Příslušné informace o požadavcích právních předpisů a jiných požadavcích musí organizace sdělovat osobám řízeným organizací a dalším příslušným zainteresovaným stranám. [11]

Požadavky právních předpisů mohou mít různou formu, jako např.:

- úřední nařízení a směrnice,
- právní předpisy včetně zákonů, nařízení a zásady správné praxe,
- úředně vydané příkazy,
- smlouvy, úmluvy, protokoly, povolení, licence, atd.

Příkladem dalších požadavků mohou být:

- smluvní podmínky,
- dohody se zaměstnanci,
- neúřední směrnice,
- dohody se zainteresovanými stranami, atd. [11]

3.3.3 Cíle a programy

Stanovení cílů je nedílnou součástí plánování. Organizace musí vytvořit, implementovat a udržovat cíle dokumentovatelné, cíle BOZP pro příslušné funkce a úrovně v rámci organizace. Cíle musí být specifické, měřitelné, relevantní, termínované a v souladu s politikou BOZP. Při stanovování a přezkoumávání cílů je nutno zvážit požadavky právních předpisů a rizika v oblasti BOZP. [10, str. 54]

3.4 Implementace a provoz

V rámci implementace a provozu je definováno několik prvků.

3.4.1 Zdroje, úlohy, odpovědnost, povinnost a pravomoc

Vrcholové vedení musí přijmout hlavní odpovědnost za BOZP. Vrcholové vedení prokazuje svou osobní angažovanost prostřednictvím stanovování úloh, přidělování odpovědností a povinností a delegování pravomocí pro efektivní management BOZP. [11]

Organizace musí jmenovat člena vrcholového vedení se zvláštní odpovědností za BOZP ke zjištění, vytvoření, implementování a udržování systému managementu za BOZP a předkládání zpráv o výkonnosti systému managementu BOZP vrcholovému vedení. Všechny osoby řízené organizací musí být informovány o tom, kdo je jmenovaným představitelem vrcholového vedení. [10, str. 56]

3.4.2 Kompetence, výcvik a vědomí závažnosti

Osoby řízené organizací vykonávají úkony, které mohou ovlivnit BOZP, musí být způsobilé na základě odpovídajícího vzdělání, výcviku nebo zkušeností. Organizace musí archivovat záznamy s tímto spojené.

Organizace musí určit potřeby výcviku, poskytovat výcvik, hodnotit efektivnost výcviku a uchovávat s tím spojené záznamy.

Osoby musí mít povědomí o skutečných nebo potencionálních důsledcích jejich pracovních činností a jejich chování na BOZP, o jejich úlohách, odpovědnostech a důležitosti včetně požadavků na havarijní připravenost a reakci a o potencionálních důsledcích nedodržení stanovených postupů. Postupy výcviku musí brát v úvahu rozdílné úrovně odpovědnosti, schopnosti a rizika.

Při určování potřeby výcviku se musí zohlednit úlohy, odpovědnosti a pravomoci ve vztahu k rizikům v oblasti BOZP. Vyhodnocení a efektivnost výcviku se provádí většinou písemnou a ústní zkouškou, praktickou ukázkou nebo jinými prostředky, které prokazují kompetenci a vědomí závažnosti.

Organizace musí zajistit, že zaměstnanci jsou kompetentní k provádění úkonů ovlivňujících BOZP na pracovišti (školení, vzdělání, znalosti a zkušenosti). [10, str. 60–61]

3.4.3 Komunikace, spoluúčast a konzultace

Komunikace

Ve vztahu ke svému systému managementu BOZP musí podnik vytvořit, implementovat a udržovat postupy pro:

- vnitřní komunikaci, a to mezi danými úrovněmi a funkcemi podniku,
- komunikaci se smluvními partnery a jinými návštěvníky pracoviště,
- přijímání, dokumentování a zpětnou vazbu na významné podněty od externích zapojených stran. [11]

Spoluúčast a konzultace

Společnost vytvoří, implementuje a udržuje pokyny pro:

- zapojení zaměstnanců prostřednictvím jejich:
 - o správné pomoci při odhalení nebezpečí,
 - o správné pomoci při zkoumání incidentu,
 - o zástupnosti v oblasti BOZP,
 - o konzultace v případě změn týkajících se BOZP,
 - o pomoci při vytváření politiky a cílů BOZP.
- komunikaci s partnery v případě změn, které ovlivňují jejich BOZP.

Pracovníci musí být informováni o úpravě jejich spoluúčasti, včetně toho, kdo je jejich zástupcem pro oblast BOZP. Pokud to bude vhodné, společnost musí zajistit, že příslušné záležitosti BOZP budou konzultovány s externí firmou. [11]

3.4.4 Dokumentace

Dokumentace systému managementu BOZP musí obsahovat:

- politiku a cíle BOZP,

- popis rozsahu systému řízení BOZP,
- popis hlavních prvků systému,
- odkaz na související dokumenty,
- dokumenty, včetně záznamů, určené společností jako nezbytné k zajištění efektivního plánování, provozování a řízení procesů.

Dokumentace musí být aktuální, přiměřená stupni složitosti, příslušnému nebezpečí a rizikům a udržována na minimální úrovni požadované pro danou efektivitu a účinnost. [10, str. 65]

3.4.5 Řízení dokumentů

Vytvoření, implementování a udržování postupů pro schvalování přiměřenosti dokumentů před jejich vydáním, přezkoumáním a opětovné schválení nebo potvrzení platnosti, zajištění identifikace změn i stavu po poslední revizi, zajištění dostupnosti příslušných verzí na místě, kde se používají. Dokumenty musí být čitelné a snadno identifikovatelné, tím se zamezí neúmyslného použití zastaralých dokumentů.

Stanovuje se odpovědná osoba, k zajištění informování všech osob o změnách, ovlivňující jejich povinnosti nebo pracovní podmínky. [10, str. 67]

3.4.6 Řízení provozu

Společnost musí specifikovat činnosti a úkony, které přímo souvisí s identifikací nebezpečí, a které je nutné řídit k zabezpečení managementu rizik v oblasti BOZP. Pro tyto činnosti a úkony musí společnost zavést a spravovat:

- tam, kde je to nezbytné, začlenit provozní nástroje řízení do celkového systému managementu BOZP,
- nástroje řízení, které přímo souvisí s nakupovaným zbožím, zařízením a službami,
- nástroje řízení týkající se partnerů a dalších návštěvníků pracoviště,
- u situací, kde by hrozil odklon od politiky a cílů BOZP, je společnost povinna vypracovat dokumentované postupy,
- stanovení provozních podmínek, bez kterých by mohlo dojít k odklonění od politiky a cílů BOZP. [11]

3.4.7 Havarijní připravenost a reakce

Podnik musí vypracovat, zavést a udržovat postupy pro:

- odhalení možnosti vzniku havárie,
- reagování na takovou situaci.

Na havarijní situace musí společnost reagovat a předcházet jejich negativním důsledkům v oblasti BOZP či je alespoň zmírňovat. Při plánování reakce na havárii musí společnost brát v úvahu potřeby účastníků se stran (záchranné, tísňové služby, atd.).

Pokud je to možné, společnost musí přezkušovat reakce na havarijní situace, a to i se zapojením příslušných zainteresovaných stran, pokud je to vhodné. Společnost musí tyto reakce dokumentovat a uchovávat záznamy. [11]

3.5 Kontrola

Měření a monitorování výkonnosti

Společnost je povinna zpracovat, zavést a udržovat postupy pro pravidelné monitorování a měření výkonnosti na poli BOZP. Tyto postupy musí umožňovat:

- kvalitativní i kvantitativní měření, která jsou přiměřená potřebám společnosti,
- sledování míry dosažení cílů BOZP ve společnosti,
- sledování účinnosti způsobu řízení,
- konat taková opatření, která budou sledovat shodu s programy BOZP, s kontrolními a provozními kritérii,
- konat opatření, která budou sledovat poškození zdraví, incidenty a další podklady z předchozí doby o nevyhovující výkonnosti v oblasti BOZP,
- evidování výsledků a dat ze sledování a měření, které umožňují usnadnit následnou analýzu nápravných a preventivních opatření.

Pokud je pro sledování a měření těchto aspektů požadováno zařízení, je organizace povinna toto zařízení kalibrovat a udržovat. Společnost musí dokumenty o těchto úkonech uchovávat. [11]

3.5.1 Hodnocení souladu

Společnost musí být v souladu s příslušnými požadavky právních předpisů. Je povinna zpracovat, zavést a spravovat postupy pro pravidelné hodnocení tohoto souladu. Organizace musí udržovat záznamy o výsledcích pravidelných hodnocení.

Organizace rovněž musí hodnotit soulad s jinými požadavky, přičemž může spojit toto hodnocení s požadavky právních předpisů. [10, str. 82]

3.5.2 Vyšetřování incidentu, neshoda, nápravné opatření a preventivní opatření

Vyšetřování incidentu

Společnost je povinna zpracovat, zavést a spravovat postupy pro monitorování, vyšetřování a zhodnocení incidentů z důvodu:

- určení hlavních nedostatků týkajících se BOZP, které mohou způsobit vznik incidentu,
- určit potřeby nápravného opatření,
- určit příležitosti prevence,
- určit možnosti stálého zdokonalování,
- projednání výstupů a šetření výstupů.

Prošetřování incidentů musí být prováděno včas.

V případě potřeby nápravného opatření nebo prevence, musí být vše projednáno dle odpovídajícího ustanovení. Výstupy incidentů musí být dokumentovány a spravovány. [11]

Neshoda, nápravné opatření a preventivní opatření

Podnik musí vypracovat, zavést a udržovat postupy pro práci se skutečnými či možnými neshodami a pro přijetí nápravy a prevence. Pokyny musí stanovit požadavky:

- identifikovat důvod neshody a nápravná opatření ke zmírnění důsledků na oblast BOZP,
- stanovení důvodu vzniku neshod, jejich průběh a přijímaní opatření k jejich opakovanému výskytu,
- zhodnocení nutnosti zavedení opatření, která budou předcházet vzniku neshod,
- zaznamenávání a prezentování zjištěných dat týkajících se prevence a nápravy,
- prošetření efektivnosti přijatých opatření. [11]

Pokud opatření (nápravné, preventivní) zaznamená nové nebo změněné nebezpečí či potřebu nového nebo úpravy stávajícího způsobu řízení, musí být postupem požadováno, aby přijetí a zavedení navrhovaných opatření předcházelo posouzení rizik. [11]

Všechna zavedená opatření musí být přijatelná vzhledem k rizikům týkajících se oblasti BOZP.

Všechny změny, které vyplývají z nápravných či preventivních opatření, musí být zaznamenány v dokumentaci systému managementu BOZP. [11]

3.5.3 Řízení záznamů

Společnost je povinna dle potřeby vypracovat a spravovat záznamy nezbytné k prokázání shody s požadavky systému řízení BOZP a normy OHSAS a k prokázání dosažených výsledků.

Podnik musí zpracovat, zavést a spravovat postupy pro identifikování, uchovávání, ochranu, obnovování, skladování a skartaci záznamů. Záznamy musí být čitelné a snadno dohledatelné. [11]

3.5.4 Interní audit

Ve společnosti musí být vypracován plán k provádění pravidelných interních auditů systému řízení BOZP.

Sleduje se:

- vhodné zavedení a fungování systému managementu BOZP včetně požadavků OHSAS,
- správa systému managementu BOZP,
- účinnost při plnění vytyčených cílů a politiky systému managementu BOZP.

Postupy musí být vedeny tak, aby bylo dosaženo:

- odbornosti a způsobilosti při provádění a plánování auditu,
- informovanosti a správného nakládání s výsledky,
- určení podmínek provádění auditů. [11]

3.6 Přezkoumání systému managementu

V plánovaných intervalech musí vedení podniku přezkoumávat systém managementu BOZP, zda je stále vhodný, přiměřený a účinný. Přezkoumání musí obsahovat možnosti

zdokonalení a potřeby změn systému, včetně politiky a cílů BOZP. Záznamy o přezkoumání musí být archivovány.

Podklady pro přezkoumání musí obsahovat:

- informace o interních auditech v souladu s požadavky právních předpisů a jiných požadavků vztahujících se k organizaci,
- výstupy spoluúčasti a konzultace,
- důležitou komunikaci s externími zúčastněnými stranami (včetně stížností),
- dosahovaná výkonnost v oblasti BOZP,
- míra splnění cílů,
- výsledky řešení incidentů, nápravy a prevence,
- pokyny vztahující se k předešlému přezkoumání,
- nepředvídané změny vývoje a okolností podmínek právních předpisů a ostatních předpisů souvisejících s problematikou BOZP,
- návrhy ke zlepšování. [11]

Výsledky z přezkoumání systému řízení musí být v souladu se závazky organizace k neustálému zdokonalování a musí obsahovat všechna rozhodnutí a opatření, která souvisí s možnými změnami.

Výstupy z přezkoumání systému managementu nemusí být k dispozici pro případnou komunikaci a konzultaci. [11]

3.7 Přínosy zavedení systému

Zavedení certifikovaného systému dle OHSAS 18001 přináší:

- větší důraz na zdraví, nejen předcházení úrazům,
- systémové ošetřování naplňování právních i jiných požadavků v oblasti BOZP,
- možnost řízení procesů tak, aby byla zajištěna vysoká úroveň BOZP a neustále se zlepšovala,
- zvyšování o povědomí odpovědnosti zaměstnanců za ochranu vlastního zdraví a jejich spolupráci při zajišťování BOZP,
- posilování spolupráce se zainteresovanými stranami při prevenci vzniku havárií a při zvyšování ochrany dává stejnou prioritu bezpečnosti práce, ochraně ŽP, zajištění kvality i ekonomickým hlediskům. [21]

4 ÚRAZY A NEMOCI Z POVOLÁNÍ V PLASTIKÁŘSKÉM PRŮMYSLU

Téměř jakákoliv pracovní činnost v sobě obnáší riziko úrazu, popřípadě nemoci z povolání, byť výkon některých zaměstnání je rizikovější více a některých méně. [19]

Problematika pracovních úrazů a nemocí z povolání je obsáhlá, z toho důvodu je kapitola zaměřena pouze na určitou část těchto úrazů a nemocí z povolání, které se týkají výhradně plastikářského průmyslu, a které byly označeny v bezpečnostní analýze (viz kapitola 6) vyšším rizikovým stupněm.

4.1 Pracovní úrazy

Pracovní úraz definuje zákoník práce jako poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, jestliže k nim došlo nezávisle na vůli zaměstnance krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Jako pracovní úraz se posuzuje také úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů. [5]

Pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil při cestě do zaměstnání a zpět. [19]

4.1.1 Úraz elektrickým proudem

Úraz vzniká přímým spojením těla se dvěma body, mezi kterými je elektrické napětí. K průchodu proudu tělem někdy stačí pouze neuzemněná fáze. U vysokého napětí může dojít k zasažení elektrickým obloukem, a to i bez kontaktu s vodičem. Přibližně 71 % úrazů elektrickým proudem je způsobeno nízkým napětím, z těchto úrazů jsou 3 % smrtelné. Úrazy vysokým napětím jsou vzácnější, ale v 30 % případů smrtelné. Drobné úrazy od elektrického proudu nebývají zaznamenávány. [31]

Zasažení silným elektrickým proudem způsobuje zástavu srdce a oběhu, což bývá častou příčinou náhlé smrti.

Zasažení elektrickým proudem způsobuje poruchu vědomí, křeče dýchacích cest, zástavu dýchání, popáleniny a poškození kostí. [31]

Za nejčastější příčiny úrazů proudem se považují:

- špatně nebo nedostatečně odhadnutá rizika,
- používání nebezpečných postupů práce,

- vadný či nepříznivý stav elektrického zařízení.

Zde je důležitá především prevence. V pracovním prostředí je třeba vyhledávání a hodnocení rizik bezpečnosti práce. Vhodným přístupem lze předejít mnohým pracovním úrazům od elektrického proudu. Je nutno zejména dodržovat bezpečnostní předpisy u zaměstnanců, kteří jakkoli manipulují s elektrickou energií. [31]

4.1.2 Poranění oka

Zrak je vůdčím smyslem člověka a jeho poškození snižuje kvalitu života. Každé poranění oka bývá provázeno intenzivním slzením a bolestí. [32]

Rozlišují se tyto základní typy poranění oka:

- povrchová poranění:
 - o zanesení cizího tělíska do oka – projevuje se pálením a slzením.
 - o oděrka rohovky – způsobuje značnou bolest a postižený oděrku většinou vnímá jako cizí tělíska pod víčkem.
 - o zhmoždění a poranění očního bulbu – vážný úraz, který bývá provázen krvácením spojivky či oděrkou rohovky.
- pronikající zranění:
 - o úrazy vznikají ostrým nebo prudce letícím tělesem, které uvízne v oku. Většinou cizími tělisky jsou ocelové špony, odštěpky z broušení a řezání tvrdších materiálů.
- poranění chemickými látkami:
 - o poleptání oka – toto zranění způsobují kyseliny a zásady pronikající do oka. Míra poškození oka závisí na druhu látky, její koncentraci, množství, délce působení a teplotě. Lehčí poleptání způsobuje zčervenání spojivky.
 - o poleptání rohovky – nejčastěji postihuje svářeče nebo osoby, které jsou častěji vystavovány UV záření v soláriích. Vyznačuje se intenzivní bolestí a slzením, oči nelze otevřít. [32]

Poranění oka se předchází používáním OOPP, a to především obličejového štítu a brýlí.

4.1.3 Ztrátová poranění

Jedná se o poranění, kdy dojde k částečnému či úplnému oddělení části lidského těla. Nejčastěji se jedná o ztrátové poranění končetin. Při amputacích dochází vždy ke smíšenému krvácení, jelikož jsou přerušeny žíly a tepny. Pro léčbu amputací je důležitá porušenost

či zachování cévních výživných svazků, protože pokud jsou přerušeny, musí se mikrochirurgickými technikami zkusit znovu spojit. [33]

K amputacím nejčastěji dochází v pracovním procesu při obsluze lisu, pily, vrtaček či běžících pásů. Jedná se o úrazy, které postihují zaměstnance v produktivním věku a značně ovlivní jejich další život. [33]

Při předcházení ztrátových poranění je důležitá prevence – dodržování základních pravidel bezpečnosti při práci i pravidel silničního provozu.

4.1.4 Vykloubeniny, zlomeniny, pohmožděniny

Jedná se o tzv. tupá zranění kloubů, kostí, svalů, šlach a vazů. Lehká vyvrtnutí jsou v prvním okamžiku bolestivá, ale v drtivé většině jsou poměrně rychle zahojena. Při porušení cév, kloubního pouzdra nebo kostí musí být poranění odborně ošetřeno. Výrony a pohmožděniny jsou velmi bolestivou záležitostí, často jsou stejně bolestivé jako zlomenina kosti. [34]

K uvedeným zraněním dochází v pracovním procesu při obsluze stroje nebo zařízení, které nejčastěji končetinu poraní, dále při špatném došlapu či zakopnutí s následkem pohmoždění, podvrtnutí, vykloubení nebo zlomení.

Vykloubeniny, zlomeniny a pohmožděniny předcházejí ztrátovému poranění, pokud dojde k uvíznutí některé končetiny ve stroji či zařízení.

Předcházet těmto úrazům lze především dodržováním pracovních zásad a postupů, používáním OOPP a opatrností.

4.1.5 Řezné rány a odřenyiny

Řezné rány a odřenyiny menšího rozsahu nevyžadují lékařskou péči. Pokud však hluboká řezná rána silně krvácí, je nutno přivolat lékařskou pomoc. [29]

Řezné rány způsobují:

- předměty a zařízení s ostrými okraji,
- předměty a zařízení s tupými okraji,
- odřenyiny vznikají nejčastěji při pádu na drsném povrchu. [29]

Uvedeným zraněním se předchází dodržováním pracovních postupů a používáním vhodných OOPP a ostatních osobních ochranných prostředků. Zaměstnanci by měli být opatrní při pracích, kde může dojít k pořezání či odření části těla.

4.2 Nemoci z povolání

Co je a není nemocí z povolání, určuje nařízení vlády č. 290/1995 Sb., které uvádí, že nemoci z povolání jsou nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání (Příloha č. 1 nařízení vlády č. 290/1995 Sb.). Též se nemocí z povolání rozumí akutní otrava vznikající nepříznivým působením chemických látek. [20]

4.2.1 Profesionální kožní nemoci z povolání

Kožní nemoci z povolání patří dlouhodobě k nejpočetnějšímu onemocnění v profesionálním životě. Tyto nemoci nevedou k těžkému poškození zdraví, ale významně narušují kvalitu života postiženého a komplikují další kariérní růst. Profesionální dermatózy vyvolávají různé faktory, které lze rozdělit na faktory fyzikální, chemické a biologické. [6, str. 41]

4.2.1.1 Faktory fyzikální

Patří sem vlivy mechanické, tepelné a ionizující, které se v uvedené společnosti nevyskytují, proto nejsou blíže specifikovány.

Mechanické vlivy

Zahrnují tlak, tření a další vlivy, které poškozují kožní povrch a umožňují průnik mikrobů nebo kontaktních alergenů, tím usnadňují vznik kožní choroby z povolání. Kůže na opakovaný tlak a tření reaguje tzv. pracovními stigmaty, která se za nemoc z povolání nepovažují. [6, str. 41]

Tepelné vlivy

Chlad a sálavé teplo způsobí většinou pracovní úraz, popřípadě kopřivku, při dlouhodobém působení na kůži vyvolávají poškození kůže. [6, str. 41]

4.2.1.2 Faktory chemické

Nejčastější příčinou kožních nemocí. Chemické látky mají na kůži iritační, toxické, alergenogenní, aknegenní a keratoplastické, fototoxické, fotoalergické a karcinogenní účinky.

Toxické a iritační účinky

Chemické látky působí na kůži primárně jako dráždivé látky a vyvolávají na kůži prostý zánět (dermatitidu) bez senzibilizace. Stupeň poškození kůže je přímo úměrný koncentraci, době působení a agresivitě látky. [6, str. 43]

4.2.2 Nemoci z fyzikálních faktorů

4.2.2.1 Poruchy sluchu způsobené hlukem

Dlouhodobý intenzivní hluk o hladinách vyšších jak 85 dB způsobí dočasný posun sluchového prachu na vyšší úroveň a následně dochází k jeho trvalému zvýšení a ke vzniku profesionální nedoslýchavosti. [6, str. 59]

Hluk nepůsobí pouze na lidský sluch, ale ovlivňuje i funkci různých orgánů. Vznikají funkční poruchy centrálního nervového systému, vyvolávající vegetativní, hormonální nebo biochemické reakce, které se mohou projevit pocitem nepohody, bolestmi hlavy, poruchami spánku, zažívacími obtížemi, zvýšením tepové frekvence a krevního tlaku. [6, str. 59]

4.2.2.2 Profesionální onemocnění horních končetin z vibrací

Vibracemi se rozumí jakékoliv mechanické kmitání části tuhého prostředí, při kterém je mechanická energie z oscilujícího zdroje přenesena na lidské tělo. Podle způsobu přenosu se dělí na:

- vibrace přenášené na ruce – nejčastěji přenášení probíhá z vibrující rukojeti mechanizovaného nářadí na ruce exponované osoby,
 - celkové vibrace horizontální nebo vertikální – jsou přenášeny z vibrujícího sedadla, podlahy či plošiny na celé tělo osoby, která sedí nebo stojí,
 - vibrace přenášené zvláštním způsobem – přenášeny ze zařízení na páteř a hlavu.
- [6, str. 76–77]

Vibrace způsobují postižení cév prstů rukou (sekundární Raynaudův syndrom z vibrací), postižení periferních nervů, postižení kostí a kloubů. [6, str. 76]

4.2.2.3 Profesionální onemocnění z přetěžování končetin

U expozice dlouhodobé a jednostranné zátěže končetin dochází k:

- nemoci šlach, šlachových pochev, úponů svalů, kloubů končetin,

- nemoci periferních nervů končetin charakteru úžinového syndromu,
- nemoci tíhových váčků z tlaku,
- poškození menisků kolenního kloubu při práci v kleče nebo v podřepu. [6, str. 83]

Dále lze zařadit i nemoci respiračního systému, které se vyskytují ve společnosti ojediněle, jelikož výrobní haly provozů disponují odvětrávacími systémy.

4.2.3 Předcházení nemocí z povolání

Významným opatřením je důsledné provádění preventivních lékařských prohlídek a včasné odhalení lehkých, počínajících forem profesionálních postižení zdraví a přerazování takto postižených zaměstnanců na jinou pozici.

Hlavním úkolem podniků v předcházení nemocí z povolání by měla být realizace technických a technologických opatření, např. úprava technického stavu strojního zařízení s cílem minimalizovat rizika na co nejnižší možnou míru). Pokud nejsou tato opatření dostatečně účinná, je na místě realizovat další typy prevence. Jedná se o organizační preventivní opatření, která by měla zamezit, aby vystavení jednotlivých pracovníků určitému nepříznivému vlivu nebylo nadlimitní, např. přestávky, přesun zaměstnanců po určité době na jinou pozici.

Dalším důležitým opatřením v předcházení nemocí z povolání jsou OOPP a další osobní ochranné pracovní prostředky, které snižují působení škodlivých vlivů na zaměstnance.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA MODELOVÉHO PROSTŘEDÍ PODNIKU

System managementu dle OHSAS je navržen pro společnost Zálesí a.s., která tento systém zatím nemá zaveden.

Společnost se zaměřuje na velké množství odvětví v podnikatelské sféře, která jsou rozdělena do pěti závodů. Systém se prioritně zaměřuje na závod Plasty, stejně jako teoretická část práce, a to z toho důvodu, že návrh systému pro všechny závody by byl již nad rámec diplomové práce, ovšem po doplnění by mohl být navržený systém použit pro všechny závody společnosti.

V této kapitole je blíže specifikována společnost Zálesí a.s. a jsou zde popsány jednotlivé závody. Pozornost je věnována závodu Plasty.

5.1 Základní informace o společnosti

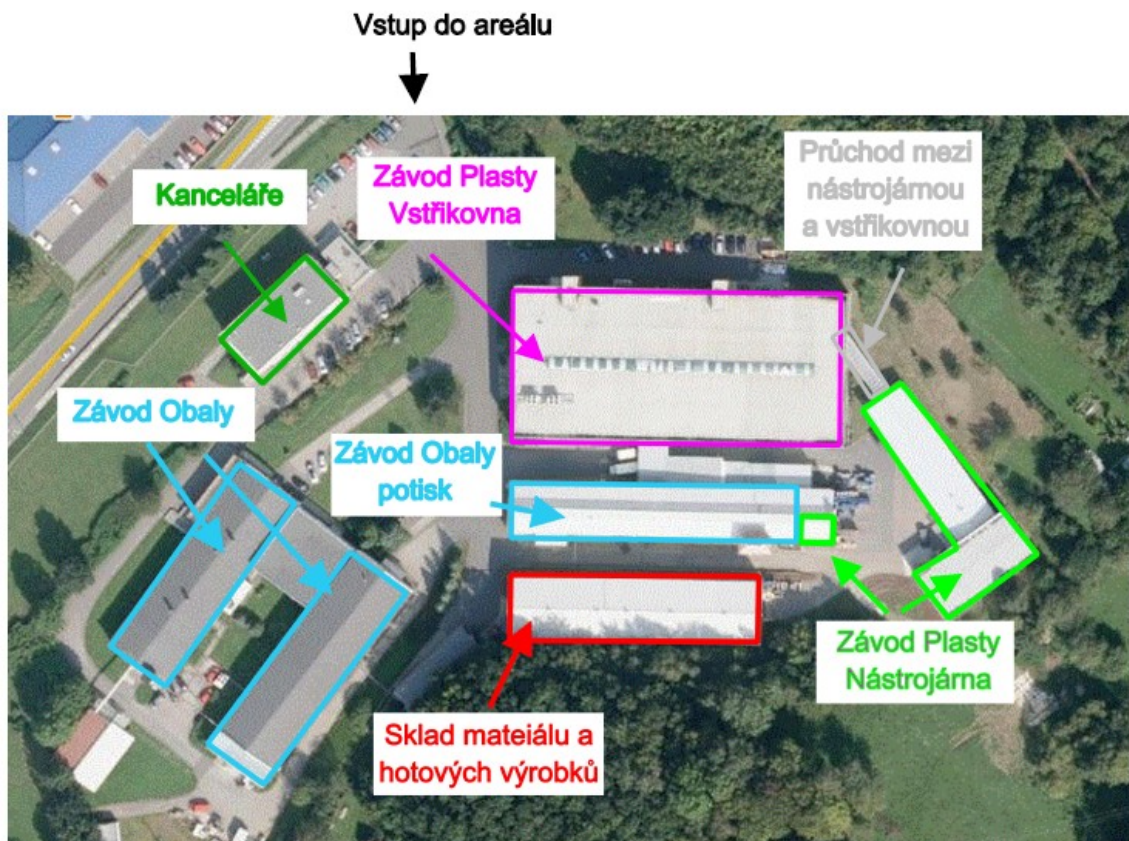
Zálesí a.s. je soukromou českou společností sídlící v Luhačovicích v ulici Uherskobrodská. Areál společnosti je z leteckého pohledu vyobrazen na obrázku číslo 3, nachází se zde závod Plasty, závod Obaly, kanceláře i sklad materiálu a výrobků.

Na českém a evropském trhu společnost působí už od roku 1953. Podnikatelské aktivity společnosti se soustředí do mnoha oborů, což v dnešním nejistém světě snižuje podnikatelská rizika a zvyšuje podnikatelskou stabilitu společnosti. [22]

Předmětem podnikání dle obchodního rejstříku jsou následující činnosti:

- silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
- silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
- výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických směsí a prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické,
- obráběčství,
- opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona,

- zámečnictví, nástrojářství,
- opravy silničních vozidel,
- hostinská činnost,
- kosmetické služby,
- pedikúra, manikúra,
- masérské, rekondiční a regenerační služby. [23]

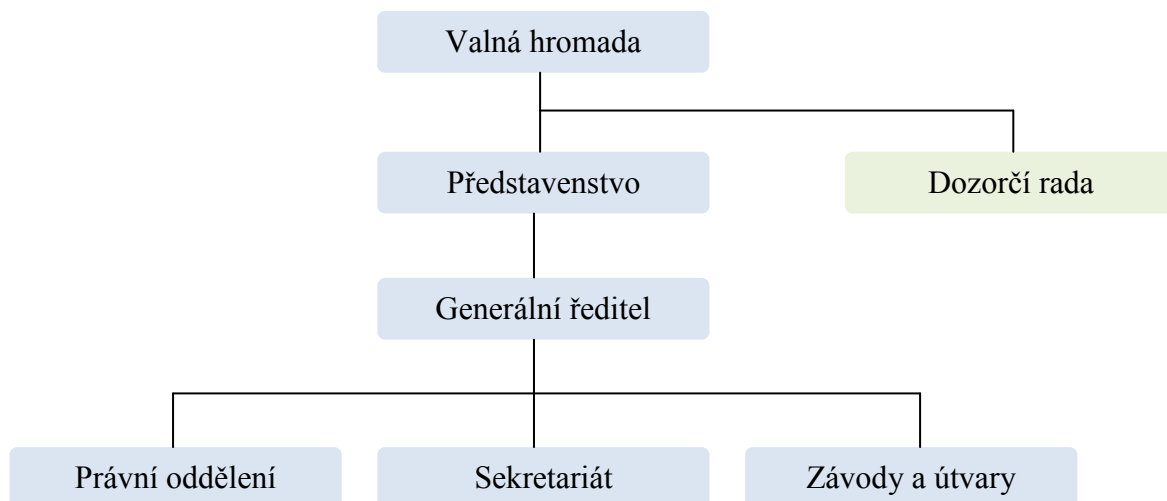

Obrázek 3 Areál sídla společnosti, zdroj: [30], vlastní zpracování

5.2 Organizační struktura společnosti

Valnou hromadu společnosti tvoří 243 akcionářů. Statutárním orgánem je představenstvo tvořící celkem 10 osob. V dozorčí radě mají své místo 3 osoby. Generálnímu řediteli je k dispozici sekretariát spolu s podnikovým právním oddělením (viz Obrázek 4).

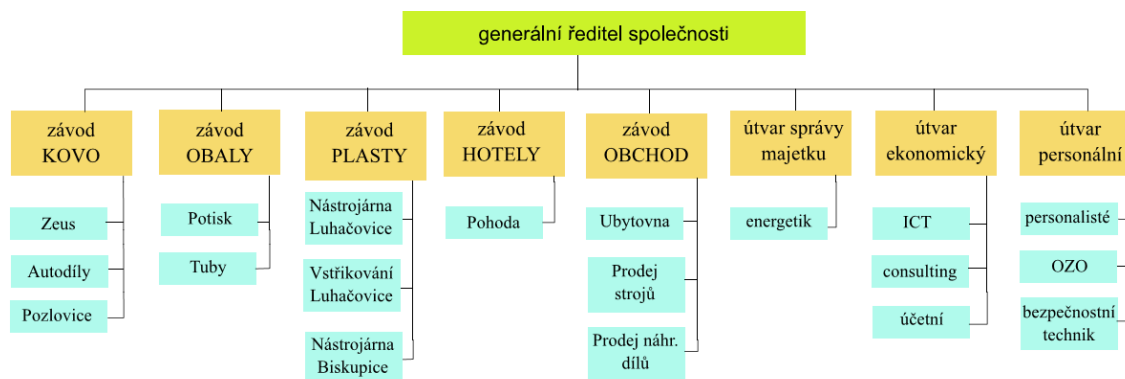
Podnik se svými cca 560 zaměstnanci lze podle klasifikace podniků v závislosti na velikosti zařadit mezi podniky velké. Společnost se dělí na organizační jednotky, kterými jsou závody a útvary zabezpečující činnosti výrobní, obchodní, správní a služby (viz Obrázek 5). V čele závodů stojí ředitelé. Ti jsou zároveň členy představenstva, s výjimkou ředitele závodu Hotely.

Obrázek 4 Organizační struktura Zálesí a.s., zdroj: vlastní zpracování

Organizační struktura je liniová. Jde o nejjednodušší formu organizování. Každý pracovník je přímo podřízen jednomu nadřízenému a plní jeho příkazy. Nadřízený vykonává všechny funkce řízení, přičemž odpovídá za činnost svých podřízených zaměstnanců.

Pod personální útvar spadá bezpečnostní technik i osoba odborně způsobilá k zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti BOZP (dále jen „OZO“). Tyto osoby zajišťují analýzu a prevenci rizik pro všechny závody.

Obrázek 5 Organizační jednotky Zálesí a.s., zdroj: [22], vlastní zpracování

5.3 Popis jednotlivých závodů

Společnost je rozdělena do pěti závodů, z nichž každý nabízí jiný sortiment a služby, níže jsou blíže specifikovány.

5.3.1 Závod Kovo

Dlouholetou tradici má ve společnosti strojírenská výroba. Tato činnost se postupně rozvíjela a nyní je na vysoké technické úrovni. Výroba probíhá na vysoce výkonných automatech a na CNC obráběcích strojích.

Závod se zaměřuje především na zajištění kompletního vývoje polotovarů z hliníku, jako jsou hliníkové profilové tyče nebo odlitky z hliníku a slitin hliníku (duralu), nákup polotovarů pro výrobky z hliníku až ke zpracování hliníku na CNC technice, a to vše dle požadavků zákazníka.

Závod Kovo má v současné době tři provozovny, jimiž jsou provoz Kovo Autodíly a Kovo Zeus sídlící v Luhačovicích a provoz Kovo v Pozlovicích. Za nepřetržitého provozu sedm dní v týdnu vyrábí proozy výrobky pro hlavní partnery podniku. Mezi partnery se řadí především Makita, Zetor, výrobce pneumatik Continental, Maflow, Norgren a anglická společnost TI Automotive.

Kvalita výroby jednotlivých dílů a zpracování materiálů je doložena dvěma certifikáty ISO 9001:2008 a ISO TS 16949:2009. [24]

5.3.2 Závod Obaly

Závod Obaly sídlí v Luhačovicích a zaměřuje se na výrobu a potisk laminátových tub, které slouží pro balení zubních past, farmaceutických produktů, kosmetických výrobků a potravin.

Závod Obaly má už více jak dvacetiletou zkušenost s touto výrobou a nabízí komplexní servis. Výroba probíhá na automatických strojích švýcarské výroby od společnosti AISA a rotačním knihtiskovém stroji japonské výroby od společnosti Ko-Pack International. Výroba je certifikována v systému ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 a příslušnými certifikáty je doložena i zdravotní nezávadnost laminátových tub.

Společnost zajišťuje veškeré procesy od zpracování grafiky, realizace potisku, dekorace ražbou, výroby komponentů (krčky a uzávěry), až po vlastní výrobu laminátových tub a transport k zákazníkovi vlastními silami, tudíž nabízí nadstandardně krátké dodací termíny, což je v dnešní době velkou konkurenční výhodou.

Hlavními odběrateli laminátových tub jsou SETUZA a.s. pro pastu ODOL, Naturprodukt CZ spol. s r. o. pro pastu LACALUT, DM drogerie markt s. r. o. a dobře známá kosmetická společnost Dermacol, a.s. [25]

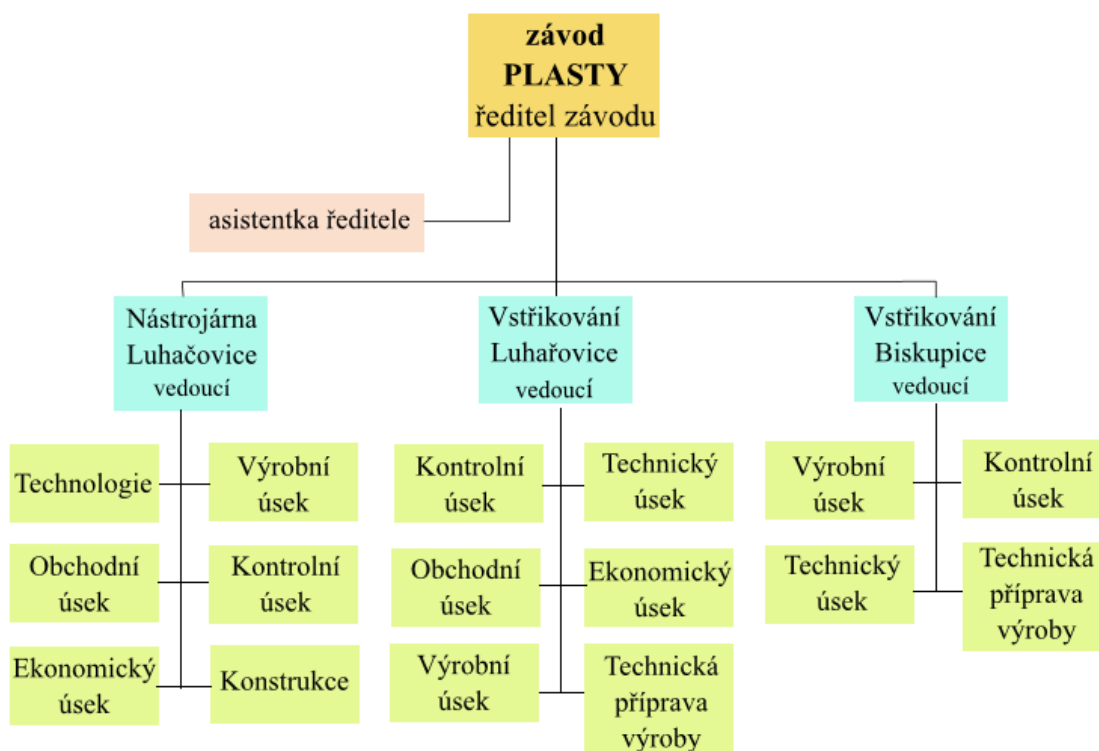
5.3.3 Závod Plasty

Závod Plasty je situován od roku 2008 ve městě Luhačovice, v lednu letošního roku byla otevřena druhá výrobní hala v obci Biskupice. V Luhačovicích pracuje 145 zaměstnanců, v Biskupicích pouze 15.

Závod se zabývá výrobou forem pro vstřikování plastů a speciálních zařízení pro linky na výrobu tub a taky výrobou plastových produktů pro automobilový, obalový a elektro-technický průmysl. Vyrábí i tubové a lahvové uzávěry a kosmetické obaly. Výrobky kompletuje i balí.

Disponuje certifikáty ISO 9001, ISO 14001 a ISO/TS 16949. Partnery závodu jsou TRW Automotive, L'Oreal, Honeywell, atd. Závod zpracovává základní typy komoditních, speciálních a inženýrských plastů. [26]

Závod je rozdělen na dva provozy – provoz Nástrojárna a provoz Vstřikování (umístění viz Obrázek 3 – výrobní hala v Luhačovicích). V Biskupicích je pouze provoz Vstřikování. Další rozdělení provozů je znázorněno na obrázku 6.

Obrázek 6 Organizační struktura závodu Plasty, zdroj: vlastní zpracování

5.3.3.1 Popis výrobní haly v Luhačovicích

Výrobní hala je třípodlažní objekt železobetonové nosné konstrukce. Vnitřní dělení budovy je provedeno z keramického zdiva. Vnější opláštění je provedeno z konstrukčních tepelně izolačních panelů.

Podzemní podlaží je provedeno jen na části půdorysu stavby, jeho světlá výška je 3,9 m, a je přístupné dvěma vstupy ze severní strany budovy. Vstupy se nacházejí na úrovni vnitřní střediskové komunikace a parkoviště. V tomto podlaží je umístěno sociální zařízení a šatny zaměstnanců. Šatny jsou dimenzovány na maximální počet 150 zaměstnanců, z toho 60 mužů a 90 žen.

Z technologického hlediska je zde umístěna plynová kotelna, kompresorovna, rozvodna, sklad olejů, sklad pomocného materiálu, strojovna chladicí jednotky, strojovna pneumatické dopravy materiálu a strojovna centrálního vysavače.

První nadzemní podlaží je hlavním podlažím určeným pro výrobu. Celé podlaží je v jedné úrovni a výškově navazuje na manipulační zpevněnou plochu na jižní straně budovy. Je přípustné ze severní i jižní strany manipulačními vraty. Celkové vnější rozměry podlaží činí 79,8 m krát 36,5 m. Výška pro vazník v hale činí 7,0 m.

V modulu šířky 9,0 m na jižní straně je řešeno skladové hospodářství, které je přístupné z nákladní rampy a vnější komunikace i z výrobního prostoru. Ve skladu jsou uloženy materiály do výroby. Vlastní sklad je vybaven třípodlažním pojízdným regálovým systémem pro ukládání palet. Kapacita skladu je 650 paletových míst.

V modulu na severní straně jsou umístěny doprovodné výrobní prostory, jedná se o prostory pro kompletaci výrobků, dílnu údržby, denní místnost zaměstnanců, strojovna vzduchotechniky, úložiště a třídění odpadů a pohotovostní sociální zařízení pro zaměstnance.

Hlavním výrobním prostorem haly je střední část o šířce 18,0 m. V tomto prostoru jsou osazeny jednotlivé vstřikovací lisy, kterých je v současné době 36 a jejich počet se může měnit. Pro obsluhu lisů jsou určeny rovněž portálové jeřáby.

Druhé nadzemní podlaží je řešeno pouze v části 9,0 m širokého modulu na severní straně budovy. Je zde umístěn administrativní úsek závodu a jeho sociální zázemí. Rovněž jsou zde umístěny dvě jednací místnosti. Toto podlaží je přístupné po dvou schodištích, která rovněž slouží jako chráněné únikové cesty.

Technologické vybavení:

Hala disponuje 36 vstřikovacími lisy o uzavírací síle od 35 do 700 tun, temperačními zařízeními, regulátory horkých vtoků, sušícími zařízeními, systémem vakuové dopravy materiálu od firmy Motan, dopravníky a separátory a recyklací vtoků, vytáčecím zařízením a dalšími manipulačními prostředky, dále jsou v závodu i robotizovaná pracoviště Engel pro In-Mould-Labeling, Overmold technologie a 2K vstřikování. [26]

5.3.3.2 Popis výrobní haly v Biskupicích

Hala je jednopodlažní a sestává ze svislých nosných konstrukcí – železobetonového montovaného skeletu. Dispozice jsou řešeny převážně nenosnými dělicími konstrukcemi, které jsou provedeny pórobetonovými tvárnici Ytong, nebo plnými pálenými cihlami.

Jedná se o třílodní halu, kde hlavní loď má rozpětí 18,0 m. Přilehlé lodě mají rozpětí 4,8 m. V podélném směru je hala tvořena patnácti moduly po 4,5 m, tedy celkem 67,5 m. Celkové rozměry haly činí 68,0 m krát 30,5 m, zastavěná plocha 2074,0 m².

V hlavní výrobní lodi o rozpětí 18,0 m se je umístěno 11 velkých vstřikovacích lisů o uzavírací síle od 400 do 700 tun značky Engel. Všechny potřebné energetické rozvody ke vstřikovacím lisům jsou umístěny podél jedné stěny na ocelových konzolách. Na protější stěně jsou umístěny plynové zářiče.

Severovýchodní loď je vyčleněna z větší části pro technické zázemí provozu. Je zde řešena chladicí a kompresorová stanice, dále blok hygienického zařízení – WC mužů, WC žen, úklidová místnost a denní místnost zaměstnanců. Dále jsou zde dvě kanceláře, sklad a technologie pneumatické dopravy, elektrorozvodna.

Jihozápadní loď je vyčleněna pro strojovnu vzduchotechniky, sklad olejů a montážní prostor.

5.3.4 Závod Hotely

Pod závod Hotely spadá hotel Pohoda, který je situován v Pozlovicích v klidnější lokalitě nad přehradou. Dříve Zálesí vlastnilo i stejnojmenný hotel Zálesí, jehož provoz byl ukončen před sedmi lety a hotel byl prodán.

Hotel Pohoda láká své návštěvníky nejen svým novým vzhledem, ale i pobytovými balíčky, které jsou v Luhačovicích oblíbené. Hosty zcela jistě ohromí i krásný výhled na okolí.

Pohoda nabízí ubytování v devadesáti prostorných pokojích a dvou apartmánech. Hotel je dále vybaven wellness centrem a saunovým světem, relaxačním centrem, restaurací a konferenčními místnostmi. [27]

5.3.5 Obchodní závod

Závod zahájil svou činnost v roce 1994. Jeho sídlo je v průmyslové zóně v obci Biskupice, stejně jako nově postavená výrobní hala závodu Plasty. Závod se zabývá prodejem traktorů a zemědělské techniky (značky Zetor, Valtra, Pöttinger), prodej komunální techniky (AebiRasant) a poskytování servisu zemědělské a komunální techniky. [28]

6 IDENTIFIKACE NEBEZPEČÍ A HODNOCENÍ RIZIK VÝROBNÍ HALY V LUHAČOVICÍCH

Bezpečnostní analýza, kde jsou identifikována a hodnocena rizika je zaměřena na výrobní halu závodu Plasty, která se nachází v Luhačovicích (viz Obrázek 6). Tato hala je podrobněji popsána v kapitole 5.3.3.1.

Všechna identifikovaná nebezpečí se vztahují k těmto činnostem, které jsou uvedeny v obchodním rejstříku:

- výroba plastových a pryžových výrobků,
- zámečnictví, nástrojařství,
- výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických směsí a prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické. [23]

Jsou zde uvedena i nebezpečí, která jsou spojena s pohybem materiálu a hotových výrobků ve výrobní hale. Materiál a hotové výrobky jsou převáženy malými dopravními prostředky – vozíky. Formy jsou přesunovány pomocí vozíků i jeřábů.

Obrázek 7 Výrobní hala závodu Plasty v Luhačovicích, zdroj: vlastní zpracování

Metoda PNH, která byla pro analýzu zvolena, je již popsána v kapitole 3.3.1 „Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení“. Jedná se o jednoduchou bodovou polokvantitativní metodu pro hodnocení rizik. Metoda byla vybrána z toho důvodu,

že je snadno aplikovatelná, a pro rizika, která se vyskytují ve výrobní hale, je dostačující. Předpokládá se, že složitější metody, které se zabývají především bezpečností strojů, byly již aplikovány a rizika byla snížena firmami, které stroje a zařízení vyrábí.

6.1 Popis posuzovaných provozů

Závod Plasty je rozdělen na dva provozy. V této podkapitole jsou jednotlivé provozy charakterizovány.

6.1.1 Provoz Nástrojárna

V tomto provozu se navrhuje konstrukční řešení a následuje realizace prototypových a sériových vstřikovacích forem od velikosti modulu 650 krát 800 mm a hmotnosti do 1.500 kg. Výhodou je umístění nástrojárny v jednom areálu s výrobou plastů vstřikováním.

Služby, které Nástrojárna poskytuje:

- návrh plastového výtisku v programu CAD/CAM,
- vypracování technické dokumentace forem,
- výroba prototypových nástrojů,
- výroba sériových nástrojů včetně jejich odzkoušení,
- poradenství při zpracování plastů a výrobě forem. [26]

Provoz je pro potřeby analýzy rozdělen na uvedené podsystémy:

- kovoobrábění,
- stolní, stojanové a rozřezávací brusky,
- soustruhy hrotové.

6.1.2 Provoz Vstřikování

Hlavní výrobní náplní provozu je:

- výroba plastových komponentů pro:
 - automobilový průmysl (35 %) – bezpečnostní pásy, součásti řadicích pák, reproduktory, atd.,
 - elektrotechnický průmysl (30 %) – požární alarmy, regulátory chlazení, topení, termoregulace, atd.,
 - obalový průmysl (30 %),

- ostatní (5 %).
- výroba technických výtisků,
- výroba tubových a lahvových uzávěrů,
- výroba uzávěrů pro kosmetické obaly,
- ultrazvukové svařování plastů. [26]

Vstřikování, mimo uvedenou výrobní náplň, provádí i montáže, dokončovací operace, kompletace a balení. Pro tyto práce jsou jednotlivá identifikovaná nebezpečí hodnocena zvlášť. Označeny jsou v analýze jako posuzovaný provoz „Vstřikování/Montáž“. [26]

Provoz Vstřikování je pro potřeby analýzy rozdělen na jednotlivé podsystémy:

- kovoobrábění,
- mechanické lisy,
- výstředníkové lisy,
- hydraulické lisy,
- elektrická zařízení,
- statická elektřina.

„Vstřikování/Montáž“ je rozdělen dále na subsystemy:

- elektrická zařízení,
- polyuretany.

6.2 Stanovení bodové stupnice

V analýze (viz Tabulka 6) je uvedena část závodu, ke kterému se riziko vztahuje, jedná se o „Vstřikování“, „Nástrojárna“ a „Vstřikování/Montáž“. Dále jsou tyto prostory rozděleny na jednotlivé subsystemy. Pro každé identifikované riziko jsou uvedena bezpečnostní opatření. Vyhodnocení závažnosti rizika vychází ze subjektivního vnímání hodnotitele.

Bodová škála pro hodnocení jednotlivých rizik je stanovena na stupnici od 1 do 5 (viz Tabulka 2, Tabulka 3, Tabulka 4, Tabulka 5).

*Tabulka 2 Stupnice hodnocení pravděpodobnosti vzniku a existence nebezpečí,
zdroj: vlastní zpracování*

P – pravděpodobnost vzniku a existence nebezpečí	
Nahodilá	1
Nepravděpodobná	2
Pravděpodobná	3
Značně pravděpodobná	4
Trvalá	5

*Tabulka 3 Stupnice hodnocení pravděpodobnosti následků – závažnosti,
zdroj: vlastní zpracování*

N – pravděpodobnost následku - závažnost	
Poškození zdraví bez pracovní neschopnosti	1
Absenční úraz (pracovní neschopnost)	2
Vážnější úraz vyžadující hospitalizaci	3
Těžký úraz a úraz s trvalými následky	4
Smrtelný úraz	5

Tabulka 4 Stupnice názoru hodnotitelů, zdroj: vlastní zpracování

H – názor hodnotitelů	
Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	3
Velký a významný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí	5

Tabulka 5 Stupnice pro stanovení míry rizika, zdroj: vlastní zpracování

Rizikový stupeň	Hodnota R	Míra rizika
I.	≥ 100	Nepřijatelné riziko
II.	51–99	Nežádoucí riziko
III.	15–50	Mírné riziko
IV.	4–14	Akceptovatelné riziko
V.	<4	Bezvýznamné riziko

Bodové rozpětí hodnoty R vyjadřuje naléhavost přijetí opatření ke snížení rizika a prioritu bezpečnostních opatření. Vyhodnocení míry rizika je rozděleno do pěti rizikových stupňů (viz Tabulka 5) a celkové hodnocení míry rizika je pak následující:

I. rizikový stupeň – nepřijatelné riziko,

- riziko, které je nepřijatelné s katastrofickými důsledky, a vyžaduje okamžité zastavení činnosti, případně odstavení z provozu a to až do doby realizace nezbytných opatření a nového vyhodnocení rizik. Práce nesmí být zahájena dříve, dokud se riziko nesníží.

II. rizikový stupeň – nežádoucí riziko,

- riziko, které je nežádoucí a vyžaduje urychlené provedení odpovídajících bezpečnostních opatření. Bezpečnostní opatření musí snížit riziko na přijatelnou úroveň.

III. rizikový stupeň – mírné riziko,

- riziko, u kterého není nutné realizovat opatření jako u rizik z druhého stupně. Zde se bezpečnostní opatření realizuje dle bezpečnostního plánu a to podle rozhodnutí vedení podniku. Pokud je riziko spojeno se závažnými nebezpečnými následky, musí se opatření realizovat v co nejkratším časovém období, nejlépe ihned.

IV. rizikový stupeň – akceptovatelné riziko,

- riziko je akceptovatelné, přijaté se souhlasem vedoucích pracovníků společnosti. Zde je nutno zvážit náklady, které jsou potřeba pro případné řešení či zlepšení.

V. rizikový stupeň – bezvýznamné riziko,

- u tohoto rizika nejsou vyžadována žádná zvláštní opatření. Nelze s jistotou ale tvrdit, že se jedná o úplnou bezpečnost, je nutno zavést alespoň některá organizační a výchovná opatření.

Ošetření rizik

Analýza PNH je doplněna o sloupec „Ošetření rizik“. Rizika jsou ošetřena některou z níže uvedených taktik. Taktika spočívá ve výběru nejvhodnějšího postupu pro zvládnání příslušného rizika. Zvládnání rizika spočívá obecně ve snižování jeho dopadu, anebo jeho pravděpodobnosti výskytu. Pro všechna rizika byla stanovena taktika k jejich zvládnutí. Jednotlivé taktiky jsou označeny barevně.

V – vyhnoutí se riziku – v tabulce 6 označeno červenou barvou. Je aplikováno, pokud je riziko vysoké a představuje ukončení aktivit a podmínek, které dávají důvod k riziku velikostí dopadu daného rizika. V tomto případě mohou přijatá opatření směřovat k tomu, aby riziko nemohlo nastat, anebo se zaměřují na to, aby v případě, kdy riziko nastane, byly eliminovány jeho dopady.

P – přenos (sdílení) rizika – v tabulce 6 označeno žlutou barvou. Přenos neboli sdílení rizika je další z možných ošetření rizika. Riziko je přeneseno na třetí stranu, nejčastěji pojišťovnu.

A – akceptace rizika – v tabulce 6 označeno zelenou barvou. Pokud riziko nastane, bude jeho míra akceptována. Nejedná se o ignorování rizika, protože riziko je známo a vedení je rozhodnuto jej jako takové přijmout.

Z – zmírnění (redukce) rizika – v tabulce 6 označeno oranžovou barvou. Aplikováním vhodných opatření se riziko snižuje na přijatelnou úroveň.

Na jedno riziko může být použito více taktik.

6.3 Analýza bodovou metodou PNH

Tabulka 6 Analýza výrobní haly v Luhačovicích provedena metodou PNH, zdroj: vlastní zpracování

Posuzovaný objekt	Subsystém	Identifikace nebezpečí	Vyhodnocení závažnosti rizika				Bezpečnostní opatření	Ošetření rizik			
			P	N	H	R		V	P	A	Z
Vstřikování	Celý prostor	<ul style="list-style-type: none"> - zakopnutí a následný pád osoby na rovině - zakopnutí s následným podvrtnutím dolní končetiny 	3	2	2	12	<ul style="list-style-type: none"> - odstranění jakýchkoliv komunikačních překážek, které by mohly zapříčinit pád - potrubí, hadice a elektrické kabely vést tak, aby nepřekážely (v místech, kde může dojít při provozu stroje k jejich proražení, prodření, poškození tepelným účinkem atd., musí být vhodně chráněny) 				
Vstřikování/ Montáž	Celý prostor										
Nástrojárna	Celý prostor										
Vstřikování	Celý prostor	<ul style="list-style-type: none"> - uklouznutí s následným podvrtnutím dolní končetiny - naražení nohy a pád osoby na podlaze pracoviště 	3	2	2	12	<ul style="list-style-type: none"> - zajistit rovný a tvrdý stav povrchu podlah a komunikací, bez nerovností, výmolů - čištění a úklid podlah, pravidelná údržba - včasné odstraňování poškozených míst a nerovností - vhodná pracovní obuv 				
Vstřikování/ Montáž	Celý prostor										
Nástrojárna	Celý prostor										

Vstřikování	Mechanické lisy	<ul style="list-style-type: none"> - nežádoucí uvedení stroje do chodu a zasažení, zachycení, přimáčknutí dolních i horních končetin obsluhy 	3	3	2	18	<ul style="list-style-type: none"> - ohrazení rizikových míst - správné umístění a dodržení vzdáleností ovladačů dvouručního spouštění - zajištění spínače ve vypnuté poloze - bezpečnostní značení a symboly 				
Vstřikování	Mechanické lisy	<ul style="list-style-type: none"> - stlačení horní končetiny obsluhy v prostoru lisovacích nástrojů - možnost vsunutí horních končetin obsluhy do nebezpečného prostoru během zdvihu - bezprostřední kontakt horních končetin obsluhy s nástrojem s následným rozdrcením rukou 	3	3	2	18	<ul style="list-style-type: none"> - seřízení doby zastavení pracovní části tak, aby byla kratší než doba vsunutí rukou do nebezpečného prostoru 				
Vstřikování	Mechanické lisy	<ul style="list-style-type: none"> - stlačení horních končetin či prstů na rukou v prostoru lisovacích nástrojů - nebezpečí stříhu v místě mezi pohybujícími se nástroji - vsunutí končetiny 	3	3	2	18	<ul style="list-style-type: none"> - účinná ochranná zařízení nebezpečného prostoru - instalace správně fungujících krytů nebo dvouručního spouštění, případně nášlapného můstku s výstražným označením - seřízení lisovacích nástrojů tak, aby vylučovaly vsunutí prstů obsluhy nebezpečných míst 				

		<p>obsluhy do nebezpečného prostoru s následky rozdrce- ní prstů, případně zlomenin horních končetin</p>										
Vstřikování	Výstředníkové lisy	<ul style="list-style-type: none"> - přístup horních končetin a prstů do nebezpečného lisovacího prostoru - nebezpečí stříhu v místě mezi pohybujícími se nástroji - nebezpečí stlačení v prostoru lisovacích nástrojů - uvolnění materiálu a následné zasažení obsluhy 	3	5	4	60	<ul style="list-style-type: none"> - použití ochranných zařízení a krytů nebezpečného prostoru - u lisů se spojkami instalace vyšší bezpečnostní ochrany (pevné uzavřené ochranné kryty, blokované uzavřené ochranné kryty s jištěním, ovládací ochranné kryty s jištěním, atd.) - stanovení správného a bezpečného technologického postupu - vyřazení nástrojů, které nezaručují bezpečnost obsluhy - nástroje, které nezaručují bezpečnost obsluhy v plném rozsahu, musí být náležitě označeny a smí být používány jen na lisech s ochranným zařízením v pracovním prostoru 					
Vstřikování	Výstředníkové lisy	<ul style="list-style-type: none"> - kontakt končetiny obsluhy s pohyblivými částmi pohonu lisu s následkem sevření, navinutí či vtažení končetiny 	2	4	4	38	<ul style="list-style-type: none"> - překrytí nebo uzavření točivých částí do konstrukce lisu - použití ochranných zařízení, která chrání před nebezpečím vyplývajícím z činnosti pohyblivých částí elektrického, hydraulického a pneumatického zařízení, motoru a pohonů 					

<p>Vstřikování</p>	<p>Hydraulické lisy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porucha na hydraulickém obvodu (poškozený tlakoměr, nekontrolovatelný pohyb pístu, špatná informovanost obsluhy o správném natlakování média, náraz pístu do matice, odlétnutí drobných částic (rozstříku tlakového média) s následkem úrazu 	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>2</p>	<p>12</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádění pravidelné kontrolní činnosti obvodu - častá kontrola správné funkce tlakoměru hydraulického obvodu 				
<p>Vstřikování</p>	<p>Elektrická zařízení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zasažení obsluhy elektrickým proudem (dotyk na nekryté či jinak nezajištěné živé části elektrického zařízení) 	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>3</p>	<p>12</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyloučení všech činností, při nichž by se pracovník vykonávající práce v blízkosti elektrického zařízení dostal do styku s živými částmi pod napětím - zabránění neodborných zásahů do elektrické instalace - udržování prozatímních elektrických zařízení v bezpečném stavu (výchozí revize, pravidelné revize, pravidelný odborný dohled pověřeným elektrikářem) - nepřibližovat se k elektrickému zařízení, které není chráněno - dodržovat podmínky pro práce v blízkosti elektrického vedení a zařízení - vypínání elektrického zařízení na pracovišti 				

							po ukončení pracovní doby a dodržování provozních podmínek nepřetržitě provozovaným topidly a zdroji elektrického vytápění (na pracovišti v zimním období)			
Vstřikování	Elektrická zařízení	<ul style="list-style-type: none"> - zasažení osob elektrickým proudem z důvodu poruchy izolace (nepřímý dotyk) – nedokonalá ochrana před úrazem elektrickým proudem neživých částí - zasažení osob elektrickým proudem z důvodu neodpovídajícího stupně ochrany před dotykem vyplývající z příslušných předpisů - zasažení osob elektrickým proudem z důvodu nechráněných živých částí, např. otevřený rozvaděč, poškození části elektrické instalace, demonto- 	1	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování zákazu odstraňování zábran a krytů, otevírání přístupů k elektrickým částem - vyřazovat z funkce ochranné prvky zakrytí a uzavření, které již neplní svou funkci - respektovat bezpečnostní sdělení - vyloučit činnosti, při nichž by se pracovník vykonávající práce v blízkosti elektrického zařízení dostal do styku s živými částmi pod napětím - zajištění odborného připojování a oprav přívodních a prodlužovacích šňůr, ověřování správnosti připojení, používání odpovídajících šňůr a kabelů s ochranným vodičem - zajistit, aby spoje byly odlehčovány od tahu - prodlužovací šňůry připojovat s ochranným vodičem, ochranný vodič musí být delší, aby při vytržení byl přerušen jako poslední - zabránění neodborných zásahů do elektrické instalace - udržení prozatímních elektrických zařízení v bezpečném stavu (výchozí revize, pravidelné revize, pravidelný odborný dohled pověřeným elektrikářem) - dodržování zákazu omotávání elektrických kabelů kolem kovových konstrukcí, objektů zábradlí, lešení apod. na pracovišti 			

		vané kryty atd.					<ul style="list-style-type: none"> - šetrné zacházení s elektrickými přívody, kabely a přívodními šňůrami - před přemístěním spotřebiče připojeného pohyblivým přívodem spotřebič bezpečně odpojit - přesvědčit se před použitím elektrického přístroje nebo elektrického zařízení o jeho řádném stavu - nepřibližovat se k elektrickému zařízení, pokud je poškozeno - dodržovat podmínky pro práce v blízkosti elektrického vedení a zařízení 			
Vstřikování	Elektrická zařízení	<ul style="list-style-type: none"> - úraz elektrickým proudem způsoben dotykem cizích vodivých předmětů (hadic, potrubí, kovových konstrukcí) s elektrickými vodiči při manipulaci, při vztyčování a přemísťování tyčových předmětů, jednoduchých žebříků, výsuvných žebříků v blízkosti venkovního elektrického vedení 	1	1	1	1	<ul style="list-style-type: none"> - nepřibližovat se k elektrickému zařízení - dodržovat podmínky pro práce v blízkosti elektrického vedení a zařízení - dodržovat zákazy činností v ochranných pásmech venkovního elektrického vedení 			

Vstřikování	Elektrická zařízení	- zasažení pracovníka elektrickým proudem při neúmyslném dotyku s částmi nízkého i vysokého napětí včetně dotyku s venkovním elektrickým vedením	2	3	4	24	- dodržovat zákazy činností v ochranných pásmech venkovního elektrického vedení - práce v blízkosti elektrického zařízení provádět pouze v součinnosti s odborníkem za stanovených podmínek, včetně dodržení minimálních vzdáleností uvedených v bezpečnostních předpisech				
Vstřikování	Statická elektřina	- kontakt osoby s nabitými částmi s možným následkem mimovolné svalové reakce, šoku, pocitu úzkosti a následkem toho může dojít k chybné manipulaci, k nečekané reakci, k zakopnutí, k pádu atd.	2	3	4	24	- potřeba snížení elektrizovatelnosti použitých látek – použití neutralizátorů - zvýšení relativní vlhkosti vzduchu - uzemnění všech vodivých předmětů, na nichž se mohou nahromadit elektrostatické náboje - provedení elektrostatického svodu podlah - spojit osoby s uzemněným vodičem nebo pomocí vodivé obuvi a podlahy - používání oblečení z omezeně elektrizovatelných materiálů - dodržování zákazu nošení prádla a oděvů ze syntetických materiálů				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	- vznik těsných, úzkých profilů s následkem přimáčknutí, zachycení či nárazů obsluhy	2	2	5	20	- správné prostorové rozmístění strojů (minimální průchody 600 mm, volný obslužný prostor o šířce 1.000 mm) - dostatečný prostor potřebný pro uskladnění pomocných zařízení, zpracovávaného materiálu a prostor potřebný pro manipulaci s těmito předměty				

							<ul style="list-style-type: none"> - jasné vyznačení komunikací a průchodů - udržování komunikací, průchodů a obslužných prostorů volně průchodných a volných bez překážek, jejich nezastavování materiálem či provozním zařízením 				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	- rušení obsluhy provozem na sousedních pracovištích s následkem snížení pozornosti, zvyšování únavy a nežádoucím zásahem obsluhy do provozu stroje	4	2	4	38	<ul style="list-style-type: none"> - správné umístění stroje tak, aby obsluha nebyla při práci rušena provozem na sousedních pracovištích - oddělení pracoviště zástěnami 				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	- pád předmětu na obsluhu stroje	1	5	4	20	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění polic, stojanů a odkládacích míst dle potřeby pracovníků - zákaz ukládání nástrojů a měřidel do stojanů strojů, na stoly a lože není-li na stroji zvlášť pro to určeno místo 				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	- píchnutí a pořezání o ostrou hranu odřezku plechu na podlaze apod.	3	2	2	12	<ul style="list-style-type: none"> - udržování pořádku - materiál a výrobky ukládat přehledně, zajišťovat jejich stabilitu 				

Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená únava obsluhy - vykonávání obslužných činností ve fyziologicky a ergonomicky nevhodných polohách 	4	3	5	60	<ul style="list-style-type: none"> - jeli možné práci vykonávat vsedě, vybavit stanoviště obsluhy vhodnou sedačkou vyhovující fyziologickým a ergonomickým požadavkům - zajistit pravidelné odpočinkové přestávky pracovníků v případě výkonu náročné práce 				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	<ul style="list-style-type: none"> - snížená viditelnost způsobená únavou očí s následkem chybného úkonu při obsluze strojů 	2	4	4	38	<ul style="list-style-type: none"> - správné rozestavení a umístění strojů a pracovních míst s ohledem na osvětlení - zajištění dostatečného osvětlení (umělé i denní) – čištění oken, osvětlovacích těles od prachu, správné umístění zdrojů osvětlení 				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	<ul style="list-style-type: none"> - úraz z důvodu zachycení, vtažení nebo navinutí rukavice včetně horní končetiny obsluhy 	2	3	4	24	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování zákazu obsluhovat stroje s nechráněnými rotujícími částmi v rukavicích 				
Nástrojárna	Kovoobrábění - dílenská pracoviště	<ul style="list-style-type: none"> - zasažení pracovníka elektrickým proudem 	1	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování zákazu odstraňovat zábrany a kryty, otvírat přístupy k elektrickým částem, vyřazovat z funkce zakrytí a uzavření - respektovat bezpečnostní sdělení - vyloučení činností, při nichž by se pracovník při činnostech na elektrickém zařízení dostal do styku s napětím - neponechávat zapnuté elektrické přístroje a zařízení po odchodu z pracoviště a skončení pracovní směny - instalace dotykového napětí, izolace 				

Nástrojárna	Kovoobrábění - obsluha strojů	- pořezání rukou ob- sluhy při odstraňování třísek	3	1	1	3	- používat předepsané OOPP - používání háčků zásadně při odstraňování na- motaných třísek - čistit stroje látkami pouze za klidu stroje, a to až po odstranění třísek škrabkou či smetákem - při čištění závitů používat kartáč nebo štětec				
Nástrojárna	Kovoobrábění - obsluha strojů	- zachycení, udeření, navinutí, pořezání, vtažení, sevření části těla v důsledku výměny nástrojů, upínání a snímání obrobků za chodu	2	2	3	12	- používat určené manipulační, zdvihací zařízení s vhodnými upevňovacími prostředky, závěsné a podpěrné pomůcky - zajištění pomoci dalších osob - stanovit a dodržovat pracovní postup				
Nástrojárna	Vrtačky Soustruhy hrotové	- zranění očí a obli- čeje třískami	2	2	3	12	- používání OOPP (brýle, obličejový štít)				
Nástrojárna	Vrtačky	- zachycení, navinutí ruky, nežádoucí kontakt ruky s vrtá- kem	1	3	4	12	- neodstraňování třísek rukou, ale pomůckami k tomu určenými - nesahání rukou do nebezpečného prostoru za chodu - neponechávání kličky ve vřetenu - nepoužívat při obsluze stroje rukavice - vhodné ustrojení bez volně vlajících částí				
Nástrojárna	Vrtačky	- zranění končetin při neočekávaném vedení drženého obrobku do rotace při srážení hran	1	3	3	9	- ke srážení hran používat kuželových záhlubníků				

Nástrojárna	Stolní, stojanové a rozřezávací brusky	- zranění očí i obličeje zasažením odlétajícími úlomky, drobnými částicemi a prachem, který vzniká při broušení kotouče	2	3	3	18	- používání OOPP (sklopné kryty z netřítivého skla, brýle, obličejový štít)						
Nástrojárna	Stolní, stojanové a rozřezávací brusky	- vtažení obrobku včetně horní končtiny mezi brusný kotouč a vnitřní okraj podpěrky, respektive krytu - poranění prstů při styku ruky obsluhy s rotujícím brousícím kotoučem během broušení	2	4	4	38	- vybavení brusky opěrnými podpěrkami a při broušení používat stavitelné opěrky správně nastavené - nepoužívat nadměrně opotřebované kotouče - včasné seřizování mezery mezi podpěrou a obvodem brousícího kotouče - udržování rovné nevybroušené přední hrany podpěry, správná obsluha a držení obrobku - používání správných OOPP (sklopné kryty z netřítivého skla, brýle, obličejový štít)						
Nástrojárna	Stolní, stojanové a rozřezávací brusky	- pohmoždění nohou způsobené pádem broušeného předmětu	3	3	3	27	- správná manipulace a držení obrobku - používání podpěrky						
Nástrojárna	Soustruhy hrotové	- pohmoždění končtin způsobené pádem obrobku při výměně a upínání, pádem upínacího zařízení	3	3	3	27	- použití vhodných nástrojů - správný pracovní postup						

Nástrojárna	Soustruhy hrotové	<ul style="list-style-type: none"> - zachycení končetin, volně vlajícího konce pracovního oděvu, neupnutých rukávů, vlasů, šály, zachycení za prstýnky, řetízky, náramky, hodinky, obvazy na ruku rotujícími částmi soustruhu - úder rotujícím univerzálním sklíčidlem 	2	5	3	30	<ul style="list-style-type: none"> - při odstraňování třísek používat pomůcky k tomu určené (háčky, smetáky, štětce, škrabky) - správné ustrojení obsluhy bez volně vlajících částí, v případě nebezpečí zachycení vlasů používat čepici nebo správně uvázaný šátek - měření a výměnu obrobků provádět za klidu vřetene - použití ochranných odklopných krytů 				
Nástrojárna	Soustruhy hrotové	<ul style="list-style-type: none"> - úraz pracovníka způsoben nežádoucím spuštěním soustruhu, namotáním, navinutím volných částí oděvu či končetin obsluhy 	2	5	4	40	<ul style="list-style-type: none"> - pojištění páky vřetena proti nahodilému přepnutí z nulové polohy - pojištění ruční ovládací páky nebo mechanické blokování 				
Nástrojárna	Soustruhy hrotové	<ul style="list-style-type: none"> - pořezání horní končetiny obsluhy o ostří nástrojů při upínání obrobků, výměně, čištění - pořezání o namotanou třísku - pořezání, bodnutí 	3	2	4	24	<ul style="list-style-type: none"> - udržování pracoviště v čistotě a pořádku - včasné a pravidelné odklizení odpadu - používání OOPP (rukavice - ne však při vlastní obsluze soustruhu) 				

		o ostré hrany a otřepy na obrobku												
Nástrojárna	Soustruhy hrotové	- zranění rukou ob- sluhy při nespráv- ných pracovních postupech – při leš- tění a ručním sráže- ní hran	4	4	4	64	- při leštění nedržet smirkové plátno v ruce, ale přichytit jej na držák nebo pilník - dodržování zákazu pilování nebo leštění							
Vstříkování/ Montáž	Polyuretany	- vstříknutí látky do očí	2	4	4	38	- používání OOPP (brýle, obličejový štít)							
Vstříkování/ Montáž	Polyuretany	- podráždění pokož- ky	3	2	2	12	- zabránit přímému kontaktu - používání OOPP (rukavice, plášť) - horní končetiny ošetřit ochranným krémem vždy po umytí a před začátkem práce - znečištěný oděv okamžitě svléknout - při silném potřísnění a zasažení pokožky nebo jejím zjevném poškození zajistit lékařské ošetření							
Vstříkování/ Montáž	Elektrická zařízení	- úrazy následkem zasažení pracovní- ků elektrickým proudem při běžné činnosti, zpravidla dotyk na nekryté či jinak nezajištěné živé části elektric- kého zařízení	2	3	3	18	- vyloučení činností, při nichž by se pracovník vykonávající práce v blízkosti elektrického zařízení dostal do styku s živými částmi pod napětím - zabránění neodborných zásahů do elektrické instalace - udržování prozatímních elektrických zařízení v bezpečném stavu - nepřibližovat se k poškozenému elektrickému zařízení - dodržovat podmínky pro práce v blízkosti							

							elektrického vedení a zařízení - vypínání elektrického zařízení na pracovišti po ukončení pracovní doby a dodržování provozních podmínek nepřetržitě provozovaným topidlům a zdrojům elektrického vytápění				
Vstřikování/ Montáž	Elektrická zařízení	- úraz způsoben elektrickým proudem v důsledku dotyku s živými nebo neživými částmi elektrických zařízení	2	3	4	24	- vyloučení činností, při nichž by se pracovník vykonávající práce v blízkosti elektrického zařízení dostal do styku s živými částmi pod napětím - zabránění neodborných zásahů do elektrické instalace - udržování prozatímních elektrických zařízení v bezpečném stavu – revize, pravidelný odborný dohled pověřeným elektrikářem - přesvědčit se před použitím elektrického přístroje nebo elektrického zařízení o jeho řádném stavu - nepřibližovat se k poškozenému elektrickému zařízení				
Vstřikování/ Montáž	Elektrická zařízení	- úraz způsobený elektrickým proudem z důvodu vytržení přívodní šňůry nešetrou, nežádoucí nebo zakázanou manipulací pracovníky - porušení izolace připojených pohyb-	2	3	4	24	- spoje odlehčovat od tahu, prodlužovací šňůry připojovat s ochranným vodičem - šetrné zacházení s kabely a přívodními šňůrami na pracovišti - pravidelné kontroly elektrických kabelů a elektrických přívodů - šetrné zacházení s elektrickými přívody při manipulaci s elektrickými zařízeními, vypínání, zapínání do zásuvek apod.				

		livých přívodů (prodření, proseknutí a jiného mechanického poškození izolace na holý vodič)											
Vstřikování/ Montáž	Elektrická zařízení	- úraz elektrickým proudem způsoben dotykem cizích vodivých předmětů (hadic, potrubí, kovových konstrukcí) s elektrickými vodiči při manipulaci, při vztyčování a přemísťování tyčových předmětů, jednoduchých žebříků, výsuvných žebříků v blízkosti venkovního elektrického vedení	3	4	3	36	- nepřibližovat se k elektrickému zařízení - dodržovat podmínky pro práce v blízkosti elektrického vedení a zařízení - dodržovat zákazy činností v ochranných pásmech venkovního elektrického vedení						
Nástrojárna	Provoz vozidel na pracovišti, jeřáby	- zasažení osoby materiálem, případně hotovými výrobky při převozu s následkem zranění	3	2	1	6	- při průjezdu vozidla (jeřábu) stát bokem, aby nemohlo dojít k zasažení pracovníka, při pádu materiálu či hotových výrobků						
Vstřikování													
Vstřikování/ Montáž													

Nástrojárna	Provoz vozidel na pracovišti	- srážka dvou vozíků	3	3	1	9	- dodržovat pokynů a pravidel při řízení vozíku				
Vstřikování Vstřikování/ Montáž											
Nástrojárna	Provoz vozidel na pracovišti	- úraz způsobený únavou řidiče vozíku (mikrospá- nek, nesoustředě- nost, atd.)	2	2	2	8	- dodržovat stanovený pracovní režim, přestávky				
Vstřikování Vstřikování/ Montáž											
Nástrojárna	Provoz vozidel na pracovišti	- přitlačení osoby, která se pohybuje na pracovišti, k pevné překážce s následkem úrazu	2	3	2	12	- dodržovat bezpečnou vzdálenost od překážky, - pozornost věnovat především při couvání s vozíkem				
Vstřikování Vstřikování/ Montáž											

Slovní hodnocení analýzy

Z celkem čtyřiceti čtyř identifikovaných nebezpečí většina spadá do rizikového stupně tři, tedy riziko mírné. Jedná se především nežádoucí uvedení stroje do chodu s důsledkem poranění pracovníka, poranění osob v blízkosti mechanických a výstředníkových lisů, zasažení pracovníka elektrickým proudem, kontakt osoby se zařízením nabitým statickou elektřinou, vznik těsných profilů s následkem přimáčknutí obsluhy, rušení obsluhy provozem na sousedních pracovištích, pád předmětu na obsluhu stroje, únava očí a s tím spojená chyba obsluhy stroje, úraz z důvodu zachycení nebo vtažení horní končetiny obsluhy, zranění očí v důsledku odlamujících se třísek broušeného materiálu, pohmoždění dolní končetiny způsobené pádem broušeného předmětu v blízkosti soustruhů, úraz způsoben zachycením části těla nebo oblečení do hrotového soustruhu, nežádoucí spuštění soustruhu a tím způsobení zranění, pořezání horních končetin při manipulaci u soustruhu i na soustruhu, vstříknutí látky do očí. Pro všechna tato rizika se realizují opatření dle bezpečnostního plánu, který by měla společnost vypracovat a postupovat podle něj.

Dále nejvyšší počet identifikovaných nebezpečí je v rizikovém stupni čtyři – akceptovatelné riziko. Zde se jedná zejména o zakopnutí a následný pád osoby, nežádoucí uvedení mechanických lisů do pohybu s důsledkem poranění končetin a prstů obsluhy, porucha na obvodu hydraulického lisu, taktéž zasažení elektrickým proudem, ovšem za jiných podmínek (podrobněji popsáno v analýze), píchnutí a pořezání obsluhy při kovoobrábění, poranění horních končetin při manipulaci s vrtačkou, podráždění pokožky agresivní látkou a rizika spojená s provozem na pracovišti.

Jako riziko nežádoucí byla vyhodnocena identifikovaná nebezpečí – zranění rukou obsluhy při nesprávných pracovních postupech při leštění a ručním srážení hran při práci s hrotovými soustruhy, zvýšená únava obsluhy a vykonávání obslužných činností ve fyziologicky a ergonomicky nevhodných polohách při kovoobrábění, přístup horních končetin a prstů do nebezpečného lisovacího prostoru, nebezpečí stříhu v místě mezi pohybujícími se nástroji, nebezpečí stlačení v prostoru lisovacích nástrojů a uvolnění materiálu a následné zasažení obsluhy při práci na výstředníkových lisech. Tato rizika je nutno snížit na přijatelnou úroveň, nejlépe dodržováním předepsaných pokynů a používáním vhodných OOPP.

Za bezvýznamné riziko byl označen úraz elektrickým proudem za určitých podmínek a pořezání rukou při odstraňování třísek při kovoobrábění.

Jako nepřijatelné riziko prvního rizikového stupně nebylo vyhodnoceno žádné z uvedených.

Rizika lze zmírnit dodržováním stanovených zásad a postupů při práci se zařízeními a používáním vhodných OOPP, osobních ochranných pracovních prostředků i dodržováním opatření, která jsou uvedena v tabulce 6.

U každého rizika je uvedeno ošetření (taktika, strategie), jakým by se mělo riziko řešit. Rizika, která spadají do rizikového stupně II – nežádoucí riziko, by měla být přenesena na pojišťovnu, zmírněna, případně se jim vyhnout.

Pouze ve třech případech je nutno se vyhnout riziku, pojistit ho a případně použít všechna opatření ke zmírnění.

Rizika, která byla hodnocena mírou rizika nad 29, by měla být zpravidla pojištěna, tedy přenést míru rizika na třetí osobu. Rizika, kde byla míra rizika stanovena nejvýše 18, mohou být akceptována, avšak je nutné v některých případech použít opatření ke zmírnění.

U rizik, která mají stanovenou míru rizika nad 19, je nutno použít opatření, aby se riziko snížilo na akceptovatelnou úroveň.

Z uvedeného tedy vyplývá, že převažují rizika, která je nutno zmírnit na akceptovatelnou úroveň.

7 NÁVRH SYSTÉMU PRO ZÁVOD PLASTY DLE POŽADAVKŮ NORMY OHSAS 18001

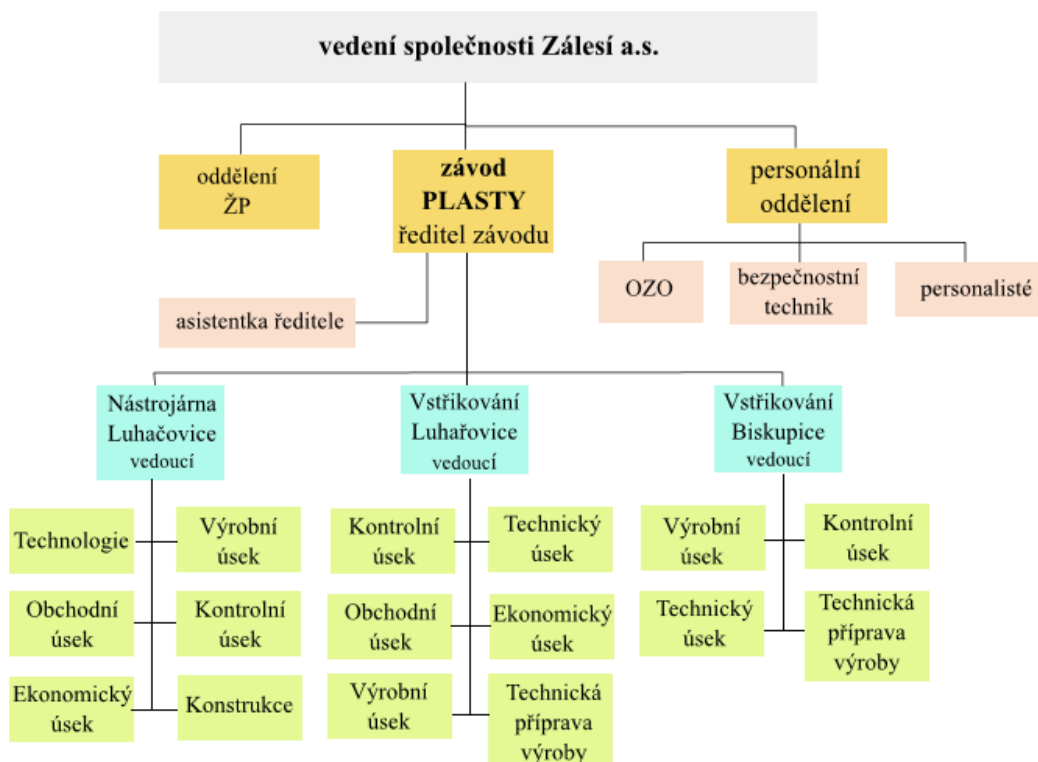
Všechny požadavky, které je nutno respektovat a zahrnout do návrhu managementu BOZP dle OHSAS jsou uvedeny v kapitole 3 „Systém řízení BOZP podle normy OHSAS 18001“.

Uvedený systém je návrhem systému řízení BOZP, vztahuje se k závodu Plasty, pouze mimo politiku společnosti, ta je stanovena pro celou společnost Zálesí a.s.

Společnost Zálesí a.s. nemá systém řízení BOZP podle norem OHSAS. Společnost plní požadavky EU i ČR, které se normám OHSAS blíží. V závodu Plasty je evidováno průměrně deset úrazů za jeden rok, úrazy jsou typu lehkých popálenin, pořezání či pohmožděnin bez následků, i z tohoto důvodu nemá společnost potřebu měnit stávající systém řízení BOZP. Důvodem je i to, že změna systému řízení BOZP společnosti nebyla doposud od zákazníků požadována.

Pro potřeby návrhu systému je znázorněna organizační struktura na obrázku 8. Je zde uvedeno personální oddělení, pod které spadá OZO a bezpečnostní technik. Tyto osoby jsou hlavními články v návrhu systému. Dále bylo přidáno oddělení ŽP, které z pohledu pisatele musí být zmíněno v uvedeném návrhu systému řízení BOZP.

Za uvedené provozy odpovídá vždy vedoucí pracovník a za každý úsek, který spadá pod provoz, odpovídá mistr.

Obrázek 8 Nově vytvořená organizační struktura závodu Plasty,
zdroj: vlastní zpracování

7.1 Politika BOZP ve společnosti Zálesí a.s.

Písemně zpracovaná politika společnosti musí být prezentována na internetových stránkách společnosti, kde se daná společnost zavazuje k dodržování a povinných i dobrovolných pravidel v oblasti BOZP.

Zálesí a.s. si klade za cíl takový stupeň BOZP, aby byla při všech pracovních činnostech dosažena maximální možná míra bezpečnosti a ochrany pracovníků, pohody a kultury práce. Dále si klade za cíl ochranu ŽP.

Vrcholové vedení společnosti Zálesí a.s. stanovuje politiku BOZP jako součást strategických cílů společnosti a zavazuje se k naplňování následujících zásad:

1. Dodržovat příslušné zákony a směrnice.
2. Provádět preventivní opatření a chránit všechny osoby společnosti před úrazy a nemocemi z povolání.
3. K zamezení možných škod na zdraví, majetku ŽP používat krizový management.

4. Školit, informovat a motivovat zaměstnance společnosti, aby se chovali bezpečně a ohleduplně k ŽP.
5. Přispívat procesy a výrobky k ochraně ŽP, především s ohledem na zmírňování dopadů činností vedoucích ke změně klimatu.
6. Šetřit přírodní zdroje snižováním spotřeby energie, vody, surovin a provozních materiálů.
7. Trvale prověřovat, vyhodnocovat a zlepšovat ochranu zdraví, bezpečnost práce, ochranu ŽP a požární ochranu.

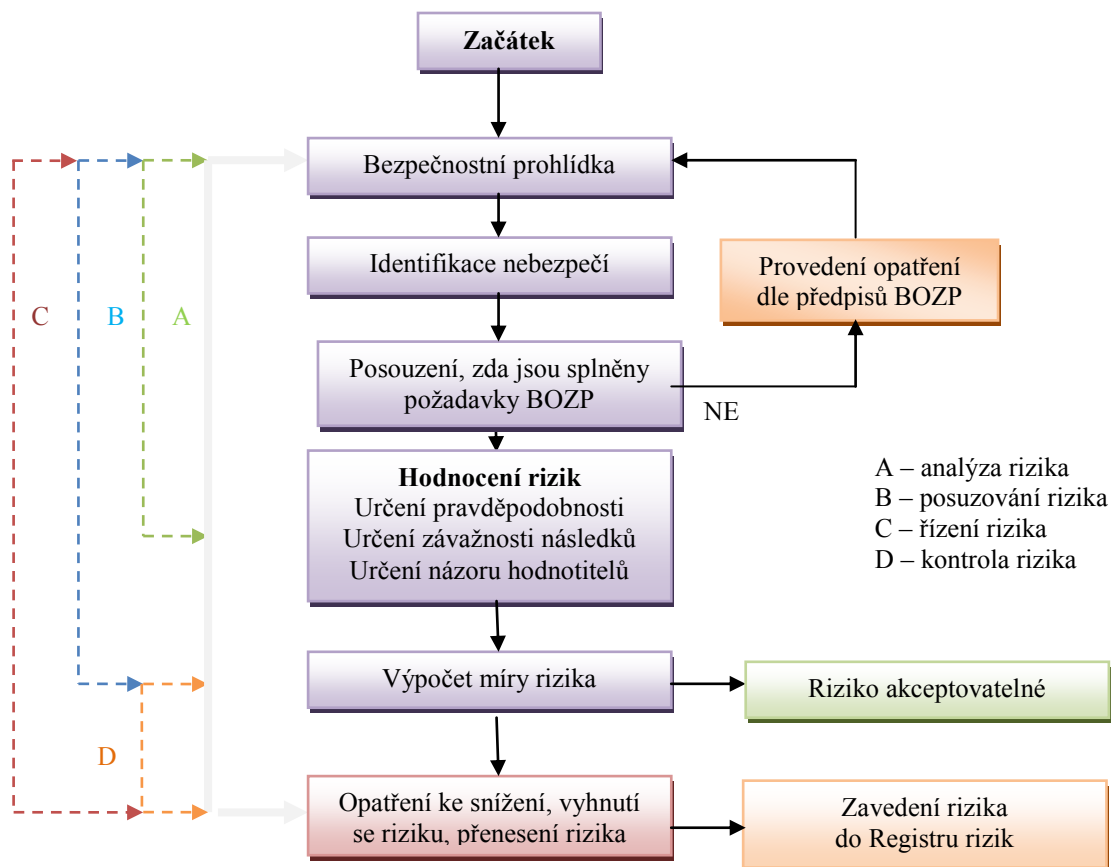
7.2 Plánování

7.2.1 Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení

Při realizaci procesů vznikají rizika v oblasti BOZP, která mají nebo mohou mít významný vliv na ochranu zdraví zaměstnanců a tato rizika jsou zavedena do Registru rizik, který je popsán níže. Identifikace významných rizik představuje stálý proces. K aktualizaci významných rizik dochází vždy, dojde-li ke změně, která může mít vliv na vyhodnocení některého závažného bezpečnostního faktoru. Kromě Registru rizik jsou rizika identifikována, hodnocena a následně jsou uvedena opatření k jejich zmírnění.

Registr rizik

Registr rizik obsahuje všechna rizika, která mohou na pracovišti vzniknout. Vzniká na základě zmapování všech prostor, pracovišť, strojů, technologií a činností ve společnosti, které mohou způsobit ohrožení zaměstnanců, případně i jiných osob pohybujících se na pracovišti. Registr je aktualizován a doplňován OZO.

Obrázek 9 Postup pracovníků při identifikaci a hodnocení rizika,
zdroj: vlastní zpracování

7.2.1.1 Identifikace nebezpečí

Identifikace nebezpečí se v závodu provádí zkušenými vedoucími pracovníky úseků a provozů za doprovodu OZO. Pracovníci společně s OZO provádí bezpečnostní prohlídky, při kterých se určují možná nebezpečí. OZO poté vytvoří seznam identifikovaných nebezpečí.

7.2.1.2 Posuzování rizika

Hodnocení rizik je prováděno pomocí zjednodušené bodové metody PNH, kde výsledná míra rizika je dána součinem pravděpodobnosti vzniku a existence rizika, pravděpodobnosti následků a názoru hodnotitelů.

Hodnocení rizik je zpracováno do formy přehledné tabulky s identifikací nebezpečí, hodnocením míry rizika a opatřením k minimalizaci rizika. Tato tabulka je vždy součástí provozně bezpečnostních předpisů.

Hodnocení rizik probíhá na úrovni provozu, nebo oddělení v pracovní skupině, která sestává z vedoucích pracovníků provozů, mistra technologie, bezpečnostního technika a OZO, která hodnocení koordinuje a zpracovává do elektronické podoby.

OZO je povinna ve spolupráci s vedoucími pracovníky a mistry dokument průběžně aktualizovat a doplňovat nově zjištěná rizika vyplývající ze změny poměrů na pracovišti, z rozboru pracovních úrazů, změn strojního zařízení a ostatních zdrojů nebezpečí.

7.2.1.3 Řízení rizik

Management rizik v oblasti BOZP je dílčí částí managementu závodu, zaměřený:

- na identifikaci nebezpečí ohrožující osoby, působící v rámci podnikatelských aktivit závodu při běžných a MU,
- na eliminaci nebo minimalizaci potenciálu těchto nebezpečí,
- na posouzení zbytkových (neodstranitelných) rizik a stanovení vhodných opatření, která minimalizují možné negativní dopady,
- na vytvoření scénáře pro zvládání nouzových situací (např. požární poplachové směrnice, havarijní plán),
- na vytvoření subsystémů, zaměřených na prevenci poškozování zdraví pracovníků, na prevenci vzniku průmyslových havárií a požárů, rovněž i na řešení negativních následků, pokud nastanou,
- průběžné monitorování a zlepšování úrovně ochrany zdraví a životů.

Kategorie rizik a jejich řízení

Jednotlivé kategorie rizik jsou uvedeny v tabulce 7. Tabulka zahrnuje i řízení těchto rizik a osoby, na které je přenesena odpovědnost.

Tabulka 7 Kategorie rizik a jejich řízení, zdroj: vlastní zpracování

Skupina rizik	Kategorie rizika	Řízení rizika	Odpovědnost		
			prováděcí	koordinátor	zákonná
Společenská rizika	Násilné akce	Bezpečnostní opatření v případě nálezu nebo oznámení o uložení nebezpečného předmětu. Oznamování policii potyčky na pracovišti.	mistři úseků, vedoucí pracovníci	OZO	ředitel
	Infekční onemocnění	Preventivní zdravotní programy. Dny zdraví. Zajišťování lékařské péče.	personalisté, lékař	OZO	ředitel
	Negativní životní styl	Opatření proti alkoholismu a kouření.	vedoucí pracovníci	OZO	ředitel
Přírodní katastrofy	Povodeň	Provádění analýz pro potřeby pojištění.	bezpečnostní technik, vedoucí pracovníci, mistři úseků, OZO	OZO	ředitel
	Blesk	Provádění analýz pro potřeby pojištění. Stavební řešení – hromosvod. Revize elektrozařízení.	bezpečnostní technik	bezpečnostní technik	ředitel
Sociální rizika	Zdravotní rizika v pracovních systémech	Organizační a zdravotní opatření. Posouzení zdravotního rizika na jednotlivých pracovištích v rámci pravidelného dohledu poskytovatelem pracovních lékařských služeb.	personalisté, lékař	OZO	ředitel

Sociální rizika	Rizika poranění při provádění pracovních činností	Posouzení nebezpečí a hodnocení rizika bodovou metodou PNH.	OZO, vedoucí pracovníci, bezpečnostní technik, mistři	OZO, ředitel	ředitel
	Pracovní nezázeň	Pracovní řád závodu.	OZO, vedoucí pracovníci, bezpečnostní technik, mistři, ředitel	ředitel	ředitel
Technická rizika	Požár, výbuch	Provádění analýz pro potřeby pojištění. Zavedení bezpečnostního programu. Vypracování evakuačního plánu a požárních směrnic.	OZO, bezpečnostní technik	OZO	ředitel
	Únik nebezpečných látek	Vypracování evakuačního plánu. Provádění analýz pro potřeby pojištění. Zavedení bezpečnostního programu. Zavedení pravidel pro nakládání se závadnými látkami, pravidla pro zacházení s nebezpečnými látkami.	personální oddělení, oddělení ŽP	bezpečnostní technik, vedoucí pracovník, oddělení ŽP	ředitel
	Selhání technického systému	Revizní a inspekční prohlídky.	bezpečnostní technik	bezpečnostní technik	ředitel

7.2.2 Požadavky právních předpisů a jiné požadavky

Závod Plasty plní požadavky interních vnitřních předpisů, které má zpracovány a jejich přehled je uveden v tabulce 8. Všichni zaměstnanci vedeni závodem jsou s těmito předpisy seznámeni, musí se jimi řídit a dodržovat. Závod tyto předpisy pravidelně aktualizuje. S předpisy jsou seznámeny i osoby, které se na pracovišti vyskytují. Dále se závod Plasty v oblasti BOZP řídí zákony, nařízeními a vyhláškami, které jsou uvedeny níže.

Zákony:

- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů,
- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce,
- zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- zákon č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek BOZP,
- zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon),
- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách,
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

Nářízení vlády:

- nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění značek a zavedení signálů,
- nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí,
- nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky,

- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- nařízení vlády č. 176/2002 Sb., o technických požadavcích na strojní zařízení,
- nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu,
- nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací,
- nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání,
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci,
- nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, přístrojů a nářadí,
- nařízení vlády č. 406/2004 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků.

Vyhlášky:

- vyhláška č. 18/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti,
- vyhláška č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění bezpečnosti,
- vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci,
- vyhláška č. 180/2015 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání.

Ostatní:

- ČSN ISO 12480-1 Jeřáby – bezpečné používání části 1: Všeobecně,
- ČSN OHSAS 18001:2008 Systémy managementu BOZP – Požadavky,
- ČSN OHSAS 18002:2009 Systémy managementu BOZP – Směrnice pro zavádění,
- ČSN 33 1600 Revize a kontroly elektrických spotřebičů během jejich používání,
- ČSN ISO 3864 Bezpečnostní barvy a značky.

Tabulka 8 Seznam předpisů týkajících se bezpečnosti práce pro závod Plasty,
zdroj: vlastní zpracování

Označení	Název předpisu	Zpracoval	Platnost od	Poznámka
ZS1	Záznam ze vstupního školení BOZP pro zaměstnance závodu	OZO	1. 2. 2008	Viz Příloha 2
ZS2	Směrnice pro poskytování OOPP, ochranných prostředků, obuvi, oděvů, čistících a desinfekčních prostředků	OZO	1. 2. 2008	
ZS3	Směrnice k provádění pravidelných namátkových kontrol na požití alkoholu	OZO	1. 2. 2008	
ZS4	Směrnice k pravidelným lékařským prohlídkám zaměstnanců	OZO	1. 2. 2008	
ZS5	Směrnice pro ochranu zdraví při práci s ropnými výrobky	Bezpečnostní technik, OZO	1. 2. 2008	
ZS6	Směrnice k zajištění pitného režimu a poskytování ochranných nápojů	OZO	1. 2. 2008	
ZS7	Pravidla pro práci s motorovým benzínem	Bezpečnostní technik	1. 2. 2008	
ZS8	Školení, přezkoušení a seznámení zaměstnanců s riziky BOZP na pracovním místě a stroji	Bezpečnostní technik, OZO	1. 2. 2008	
ZS9	Směrnice pro vyhodnocování, evidenci a hlášení pracovních úrazů	OZO	1. 2. 2008	Viz Příloha 3
ZS10	Stanovená minimální výbava lékárníček	OZO	1. 2. 2008	

ZS11	Systém bezpečné práce zdvihacích zařízení pro provoz Vstřikování	Bezpečnostní technik	1. 2. 2008	
ZS12	Systém bezpečné práce zdvihacích zařízení pro provoz Nástrojárna	Bezpečnostní technik	1. 2. 2008	
ZS13	Bezpečnostní přestávky v práci z důvodů práce v riziku hluku	OZO	1. 2. 2008	
ZS14	Seznámení s vlastnostmi nebezpečných chemických látek a přípravků	Bezpečnostní technik, OZO	1. 2. 2008	
PŘ25	Požární řád	Bezpečnostní technik	1. 2. 2008	
EP26	Evakuační plán	Bezpečnostní technik	1. 2. 2008	
PP27	Požární poplachové směrnice	Bezpečnostní technik	1. 2. 2008	
HP28	Havarijní plán	Bezpečnostní technik	2. 4. 2000	
ZS29	Zápis – Monitorování a měření BOZP	OZO	1. 2. 2008	
ZS30	Pracovní řád	ředitel	1. 2. 2008	

7.2.3 Cíle a programy

Cíle závodu souvisí se stanovenou politikou celé společnosti Zálesí a.s. Cíle jsou rozděleny na dlouhodobé a krátkodobé.

Krátkodobé cíle

Krátkodobé cíle závodu jsou v oblasti ŽP, kvality a bezpečnosti práce, vychází z politiky společnosti a jsou každoročně vydávány příkazem ředitele závodu Plasty. Přijaté krátkodobé cíle jsou zveřejňovány na tabulích, které jsou přístupné všem zaměstnancům závodu. Tyto cíle jsou vždy po uplynutí jednoho roku od vydání kontrolovány a hodnoceny na po-

radě společnosti, které se účastní vedení společnosti Zálesí a.s., ředitel závodu Plasty, OZO, bezpečnostní technik a vedoucí pracovníci provozů závodu Plasty.

Dlouhodobé cíle

Dlouhodobým cílem závodu i celé společnosti je v průběhu všech činností zajistit bezpečnost a ochranu všech zaměstnanců a plnit právní i jiné požadavky týkající se ŽP a BOZP.

Vedení závodu se zaměřuje na prevenci rizik a zlepšování pracovní pohody. Závod si klade za cíl spokojenost a motivaci svých zaměstnanců, jejich profesní rozvoj a pozitivní vnímání pracovního prostředí. Každý zaměstnanec si musí uvědomit, jak důležitá je jeho práce pro výsledek společnosti.

Dlouhodobé cíle zveřejňuje na webových stránkách ředitel závodu po konzultaci s vedením společnosti a plněním těchto cílů jsou pověřeni vedoucí zaměstnanci. Stejně jako krátkodobé cíle i cíle dlouhodobé vychází z politiky společnosti a jsou v určitých intervalech kontrolovány.

Program řízení BOZP

Vedení společnosti Zálesí a.s. spolu s ředitelem závodu Plasty rozhoduje o zpracování programů v dosažení cílů a hodnot v oblasti BOZP. Tento program obsahuje odpovědnosti, prostředky a časový rámec k dosažení stanovených cílů.

7.3 Implementace a provoz

7.3.1 Zdroje, úlohy, odpovědnost, povinnost a pravomoc

Ředitel závodu stanovuje úlohy, přiděluje odpovědnosti a povinnosti v oblasti BOZP. Za vytvoření, implementování a udržování systému managementu BOZP odpovídá ředitel závodu.

Dále ředitel vyhodnocuje a referuje výsledky interního auditu vedení společnosti Zálesí a.s. Ředitel závodu Plasty schvaluje výcvik zaměstnanců a jmenuje do funkce zástupce pro oblast BOZP, a to vždy jednou za tři roky.

Povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnanců v oblasti BOZP uvádí zákoník práce § 103 až § 106, z toho důvodu nejsou v návrhu obsaženy.

7.3.1.1 *Povinnosti, odpovědnosti a práva vedoucích zaměstnanců*

Vedoucí zaměstnanci musí:

- Vytvářet podmínky pro bezpečné, nezávadné a zdraví neohrožující pracovní prostředí vhodnou organizací BOZP a přijímáním opatření k prevenci rizik na svém řízeném pracovišti.
- Spolupracovat na zpracování podkladů pro hodnocení pracovních rizik, programů zvyšování úrovně BOZP pro jím řízené pracoviště.
- Stanovit a realizovat úkoly v oblasti BOZP na svém řízeném pracovišti.
- Přijít a realizovat opatření k odstraňování a omezování pracovních rizik a kontrolovat je.
- Kontrolovat dodržování předpisů k zajištění BOZP na jím řízeném pracovišti.
- Přijmout a seznámit se se směrnicí týkající se oblasti BOZP, která je závazná pro všechna pracoviště, a dále přijmout a seznámit se s individuálními částmi této směrnice, které jsou specifické svým charakterem pouze pro jednotlivé pracoviště závodu.
- Provádět školení a instruktáže vztahující se k BOZP ve spolupráci s OZO.
- Odpovídat za zajištění ostatních školení k bezpečnostním a technickým předpisům zařízení, strojů, nástrojů a náradí, se kterými pracují zaměstnanci jím řízeného úseku, vést evidenci o těchto školeních.
- Dbát na dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy.
- Uplatňovat zásady podmínek poskytování OOPP, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků.
- Nechávat ověřit zdravotní způsobilost zaměstnanců před nástupem do zaměstnání a pak ve stanovených periodických lhůtách.
- Vyšetřovat pracovní úrazy zaměstnanců ve stanovených termínech, projednávat je, a stanovovat opatření k zamezení těchto nežádoucích událostí ze stejných nebo podobných příčin ve spolupráci s OZO.

7.3.1.2 *Povinnosti, odpovědnosti a práva OZO*

OZO je odborným kontrolním a poradenským orgánem závodu Plasty a všech ostatních zaměstnanců, z toho vyplývají povinnosti, mezi které patří:

- Odpovědnost za identifikaci nebezpečí a hodnocení rizik.
- Zpracovat nutné bezpečnostní předpisy.

- Řešit a analyzovat MU, skoronehody a pracovní úrazy.
- Realizovat styk s Oblastním inspektorátem práce a Krajskou hygienickou stanicí.
- Kontrolovat plnění plánu povinných pracovně-lékařských prohlídek, zejména u rizikových prací.
- Vést evidenci nápravných a preventivních opatření.
- Vést a pravidelně doplňovat Registr rizik.
- Předávat záznamy BOZP řediteli závodu.
- Provádět kontrolní činnost, která spočívá v prověřování:
 - o dodržování požadavků vztahujících se k BOZP,
 - o dodržování platných bezpečnostních a hygienických předpisů, norem, směrnic, pokynů a obeznámenost pracovníků s nimi,
 - o používání ochranných zařízení a OOPP,
 - o provádění školení z BOZP.

7.3.1.3 Povinnosti, odpovědnosti a práva bezpečnostního technika

Mezi povinnosti, odpovědnosti a práva bezpečnostního technika patří:

- Koordinovat a vyžadovat zpracování bezpečnostních pravidel u technologií a postupů, kde bezpečnostní předpisy a ČSN neposkytují dostatečný návod k zajištění BOZP.
- Kontrolovat, zda jsou ve stanovených termínech prováděny předepsané technické a revizní zkoušky a za tyto zkoušky odpovídat.
- Navrhovat řediteli závodu zákaz prací tam, kde hrozí nebezpečí poškození zdraví, zejména tam, kde může dojít k prodlení, které může mít za následek úraz či havárii.
- Provádět školení zaměstnanců, kteří budou pracovat na strojích.
- Zpracovávat některé interní předpisy závodu.
- Provádět kontrolní činnost, která spočívá v prověřování:
 - o stavu budov, komunikací a technologických prostorů,
 - o stavu strojů, zařízení pracovního prostředí,
 - o zabezpečení zvláště nebezpečných a rizikových prací,
 - o technických zařízení a stanovených pracovních podmínek,
 - o dodržování platných předpisů při posuzování a manipulaci s nebezpečnými látkami.

7.3.2 Kompetence, výcvik a vědomí závažnosti

7.3.2.1 Příjem zaměstnanců

Zaměstnance přijímá ředitel závodu. Uchazeči o zaměstnání jsou přijímáni ve třech kolech. V prvním pošlou životopis spolu s motivačním dopisem. Pokud je osoba vybrána personálním oddělením jako vhodný uchazeč, je jeho životopis spolu s motivačním dopisem předán řediteli závodu. Ředitel dotyčného telefonicky kontaktuje a pokud se mu zdá být vhodným potencionálním zaměstnancem závodu, pozve ho na osobní pohovor. Po osobním pohovoru se ředitel rozhodne, zda osoba bude přijata do pracovního poměru závodu či nikoliv.

Pro příjem zaměstnance jsou rozhodující požadavky uvedené v popisu pozice, na kterou se osoba hlásí.

Školení nového zaměstnance navazuje na závěry přijímacího řízení vedeného s uchazečem a na uzavřenou pracovní smlouvu. Při příjmu provede OZO závodu školení v oblasti BOZP, pokud bude nově přijatý zaměstnanec pracovat na stroji, školení práce na stroji provede bezpečnostní technik.

7.3.2.2 Výcvik zaměstnanců

Výcvik zaměstnanců je prováděn dle plánu, který připraví personální oddělení, na základě požadavků ředitele závodu a vedoucích zaměstnanců. Požadavky jsou předkládány vždy do konce měsíce října. Plán výcviku schvaluje ředitel závodu.

V průběhu roku zaměstnanci, kteří mají zájem, mohou absolvovat výcvik, kurzy nebo speciální školení na základě nabídky. Účast schvaluje ředitel závodu.

O absolvování závodu je veden záznam. Každý zaměstnanec má svou evidenční kartu vzdělávání, kde se uvádí vzdělávací akce zaměstnance, na základě toho se mu zvyšuje kvalifikace a je možné mu zvýšit mzdu.

7.3.2.3 Rozhovory se zaměstnanci

Rozhovory probíhají jednou za rok a provádí je vedoucí provozu. Obsahem rozhovoru je hodnocení zaměstnance za uplynulé období, splnění úkolů, hodnocení účinnosti výcviku (pokud zaměstnanec absolvoval). O rozhovorech je veden záznam.

7.3.3 Komunikace, spoluúčast a konzultace

7.3.3.1 Komunikace v oblasti BOZP

Závod má vytvořen systém komunikace, který je znázorněn na obrázku 10.

Vnitřní komunikace v závodu se uskutečňuje na základě využívání následujících metod:

- Pravidelné porady na nejrůznějších úrovních řízení (vedoucí pracovníci, ředitel s vedením společnosti, atd.), z porad jsou zápisy, které se archivují.
- Pravidelné porady na pracovištích. Z těchto porad se zápisy nevedou.
- Využívání audiovizuálních a elektronických nosičů (počítače, programy, internet, email, atd.).
- Informace na nástěnkách.
- Mobilní telefony.

Ředitel závodu komunikuje s vedením společnosti Zálesí a.s. Vzájemná komunikace probíhá mezi personálním oddělením, pod které spadá OZO, bezpečnostní technik a personálisté, oddělením ŽP a ředitelem závodu. Vzájemná komunikace probíhá i mezi vedoucími pracovníky Vstřikováním, Nástrojářem, ředitelem, OZO a bezpečnostním technikem. Vedoucí provozů komunikují s mistry jednotlivých úseků.

OZO, jelikož je zástupcem pro BOZP, komunikuje se všemi zaměstnanci v závodu, komunikace s touto osobou se všemi zaměstnanci závodu není na obrázku 10 vyznačena z důvodu nepřehlednosti.

Externí komunikace je určena k přijímání, dokumentování a reakci na zásadní podněty od externích zainteresovaných stran.

Pokud pracoviště navštíví osoba, která není zaměstnancem společnosti, bude o BOZP na pracovišti informována od vedení společnosti Zálesí a.s., ředitele závodu Plasty, OZO, bezpečnostního technika, či vedoucích provozů. Návštěvy musí být vždy hlášeny na vrátnici a nesmí se pohybovat v areálu bez doprovodu OZO, bezpečnostního technika, ředitele závodu, některého z vedoucích zaměstnanců společnosti, nebo vedoucího pracovníka provozu.

Komunikace probíhá v obou směrech, jelikož osoby mezi sebou vzájemně komunikují, mohou mít dotazy, připomínky, návrhy, atd.

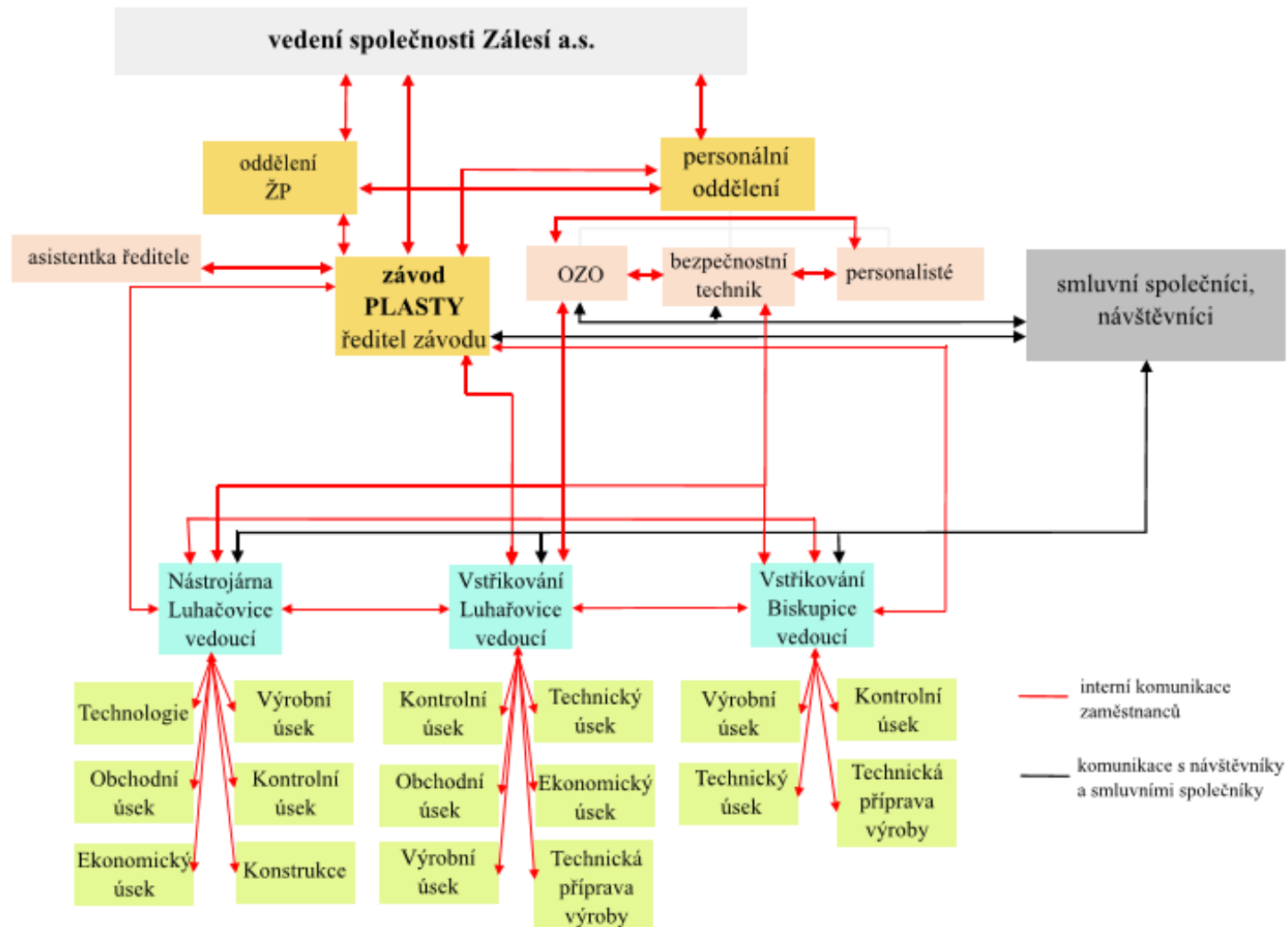
Na obrázku 11 jsou uvedeny způsoby komunikace mezi jednotlivými odděleními, útvary, vedoucími pracovníky a zaměstnanci.

Jednotlivé způsoby komunikace jsou označeny následovně:

- – porady,
- – pravidelné porady na pracovištích,
- – informace na nástěnkách,
- – mobilní telefony,
- – využívání audiovizuálních a elektronických nosičů.

Způsoby komunikace jsou barevně odlišeny dle stupně naléhavosti:

- Červená – 1. stupeň, informace je nutno předat ihned a úkoly neprodleně řešit.
- Modrá – 2. stupeň, je nutno předat informace a úkoly řešit.
- Zelená – 3. stupeň, nepředpokládané úkoly nebo informace, které není nutno řešit ihned, např. připomínky.

Obrázek 10 Interní komunikace a komunikace se smluvními společnostmi a návštěvníky závodu Plasty v rámci BOZP, zdroj: vlastní zpracování

	vedení společnosti	ředitel závodu Plasty	oddělení ŽP	OZO	bezpečnostní technik	personalisté	asistentka ředitele	vedoucí Nástrojárna Luhačovice	vedoucí Vstřikování Luhačovice	vedoucí Vstřikování Biskupice	zaměstnanci Nástrojárna Luhačovice	zaměstnanci Vstřikování Luhačovice	zaměstnanci Vstřikování Biskupice	smluvní společnosti, návštěvníci
vedení společnosti														
ředitel závodu Plasty														
oddělení ŽP														
OZO														
bezpečnostní technik														
personalisté														
asistentka ředitele														
vedoucí Nástrojárna Luhačovice														
vedoucí Vstřikování Luhačovice														
vedoucí Vstřikování Biskupice														
zaměstnanci Nástrojárna Luhačovice														
zaměstnanci Vstřikování Luhačovice														
zaměstnanci Vstřikování Biskupice														
smluvní společnosti, návštěvníci														

Obrázek 11 Způsoby interní komunikace a komunikace se smluvními partnery a návštěvníky závodu Plasty v rámci BOZP,

zdroj: vlastní zpracování

7.3.3.2 *Spoluúčast a konzultace*

Zaměstnanci jsou do problematiky BOZP zapojeni pomocí dotazníků, nástěnky a pracovních porad. Jsou jim podávány informace v této oblasti a mohou mít připomínky, návrhy či dotazy.

Pracovníci jsou informováni, kdo je jejich zástupcem pro oblast BOZP. V závodu Plasty je zástupcem pro BOZP OZO. Tato osoba je zvolena na tři roky, mimo své povinnosti a odpovědnosti, musí plnit následující:

- Shromažďovat připomínky od zaměstnanců v otázkách BOZP, se kterými je pak seznámen ředitel závodu.
- Kontrolovat, zda vedoucí zaměstnanci vytvářejí na pracovišti příznivé pracovní podmínky a zajišťují bezpečnou a zdravotně nezávadnou práci.
- Účastnit se vyšetřování příčin a okolností pracovních úrazů, havárií a poruch technických zařízení.
- Požadovat od vedoucích zaměstnanců řešení otázek souvisejících s BOZP.
- Podílet se na dohodě s ředitelem závodu nejméně jednou v roce na organizování pro-
věrky a v dohodě s ředitelem zjištěné nedostatky odstraňovat.
- Provádět kontrolu dodržování předpisů k zajištění BOZP, upozorňovat na nedostatky
přímého nadřízeného a požadovat jejich odstranění.
- Předkládat připomínky a návrhy orgánům inspekce práce.
- Účastnit se školicích a doškolovacích akcí vedoucích zaměstnanců.
- Zástupce je povinen vhodným způsobem informovat zaměstnance na všech pracoviš-
tích o své činnosti a o obsahu a závěrech, informacích a projednáních s ředitelem.
- Účastnit se v součinnosti s ředitelem závodu a vedoucími pracovníky při zajišťování
úkolů v prevenci rizik.
- Zástupce má právo účastnit se objasňování příčin a okolností vzniku pracovního úra-
zu.

7.3.4 **Dokumentace**

Společnost má zpracovanou dokumentaci, kde jsou uvedeny cíle a politika (viz podkapitola 7.1 a 7.2.3). Dokumentace se vztahuje na celý závod Plasty. Dokumentace obsahuje popis jednotlivých uvedených prvků systému a odkazy na jednotlivé předpisy závodu – viz Tabulka 8.

7.3.5 Řízení dokumentů

Všechny předpisy, které jsou uvedeny v tabulce 8, jsou interní dokumenty, které nabyly platnosti od 1. února 2008, mimo havarijní plán, který byl vydán dříve. Tyto dokumenty byly vypracovány bezpečnostním technikem i OZO a schváleny ředitelem závodu Plasty. Dokumenty jsou průběžně aktualizovány ředitelem, OZO nebo bezpečnostním technikem.

Všechny originály dokumentů, které se týkají BOZP, jsou uloženy u zástupce pro oblast BOZP, tedy u OZO. Kopie jsou uloženy u ředitele závodu, bezpečnostního technika a vedoucích pracovníků provozů. Všichni zaměstnanci jsou s těmito dokumenty seznámeni a o změnách jsou informováni zástupcem pro oblast BOZP.

7.3.6 Řízení provozu

7.3.6.1 Řízení výroby

V závodu se provádí plánování a realizace výroby. K zabezpečení výroby mají zaměstnanci:

- dostupné informace o produktu,
- pracovní postupy,
- vhodné strojní zařízení,
- předepsané kontroly a zkoušky,
- patřičnou kvalifikaci.

Řízení výroby je rozděleno na řízení výrobní dokumentace a provádění změn, které provádí vždy určený úsek provozu. Dále je rozděleno na realizaci zakázek, kterou provádí provoz – Nástrojárna připravuje formy pro Vstřikování.

7.3.6.2 Kategorizace prací

Závod je povinen, dle vyhodnocených rizik, zařadit práce do jednotlivých kategorií, podle jejich vlivu na zdraví zaměstnanců.

Níže jsou uvedeny vybraná pracovní místa, jejich popis a zařazení do kategorie.

Kontrolor – provoz Vstřikování

Pracovník provádí kontrolu výtisků ze vstřikovacích lisů. Kontrola je provedena měřením nebo srovnáváním ke standardům.

Práce je zařazena do kategorie 2:

- psychická zátěž – práce je prováděna v třísměnném nebo nepřetržitém provozu.

Skladník – provoz Vstřikování

Zajišťuje příjem a uskladnění materiálů a následně naskladnění materiálů do výroby, vyskladnění, balení a expedici hotových výrobků.

Práce je zařazena do kategorie 2:

- fyzická zátěž – práce je spojena s ruční manipulací s břemeny 15–30 kilogramů a občasnou ruční manipulací s břemeny 30–50 kilogramů,
- psychická zátěž – práce je vykonávána v třísměnném nebo nepřetržitém provozu.

Obsluha vstřikovacích strojů – provoz Vstřikování

Obsluhuje vstřikovací lis ve výrobní hale.

Práce je zařazena do kategorie 3:

- hluk – osoba je vystavena ustálenému nebo proměnnému hluku s prokazatelným podílem impulsního hluku, jehož ekvivalentní hladina akustického tlaku překračuje nejvyšší přípustnou hodnotu, která je stanovena pro osmihodinovou pracovní dobu, o méně než 20 dB,
- fyzická zátěž – údržba vstřikovacích lisů je spojena s občasnou ruční manipulací s břemeny 30–50 kilogramů, při údržbě strojů manipuluje osoba s výměnnými díly a lisovacími formami,
- zátěž teplem – ve vnitřním prostoru haly je trvale zvýšená teplota v důsledku pracovní charakteristiky vstřikovacích strojů, tato tepelná zátěž vyžaduje dodržování dlouhodobě a krátkodobě přípustné doby práce ve směně a režim střídání práce a bezpečnostní přestávky,
- psychická zátěž – práce je vykonávána v třísměnném nebo nepřetržitém provozu.

Mistr výroby – provoz Vstřikování

Mistr bezprostředně řídí a kontroluje práci ve výrobní hale, především dodržování technologických a dalších výrobních předpisů. 70 % své pracovní doby stráví ve výrobní hale, 30 % v kanceláři.

Práce je zařazena do kategorie 2:

- zátěž teplem – ve vnitřním prostoru haly je trvale zvýšená teplota v důsledku pracovní charakteristiky vstřikovacích strojů, tato tepelná zátěž vyžaduje dodržování dlouhodobě a krátkodobě přípustné doby práce ve směně a režim střídání práce a bezpečnostní přestávky.

Brusič – provoz Nástrojárna

Brusič pracuje na strojích, které jsou určeny k broušení. Broušení se provádí pod kapalinou.

Práce je zařazena do kategorie 3:

- hluk – osoba je vystavena ustálenému nebo proměnnému hluku s prokazatelným podílem impulsního hluku, jehož ekvivalentní hladina akustického tlaku překračuje nejvyšší přípustnou hodnotu, která je stanovena pro osmihodinovou pracovní dobu, o méně než 20 dB,
- fyzická zátěž – údržba vstřikovacích lisů je spojena s občasnou ruční manipulací s břemeny 30–50 kilogramů, při údržbě strojů manipuluje osoba s výměnnými díly a lisovacími formami.

Soustružník – provoz Nástrojárna

Pracuje na různých druzích soustruhů. Soustružení se provádí pod kapalinou.

Práce spadá do kategorie 2:

- fyzická zátěž – při upínání obrobků a jejich snímání ze stroje je občasná ruční manipulace s břemeny 30–50 kilogramů.

Obsluha elektroerozivního stroje – provoz Nástrojárna

Pracovník obsluhy elektroerozivních strojů pracuje na speciálních strojích pro obrábění kovů elektroerozí.

Práce je řazena do kategorie 2:

- fyzická zátěž – při upínání obrobků a jejich snímání ze stroje vyžaduje občasnou ruční manipulaci s břemeny 30–50 kilogramů,
- psychická zátěž – práce je vykonávána v třísměnném nebo nepřetržitém pracovním režimu.

7.3.6.3 Elektrické nářadí a elektrické spotřebiče

S elektrickým ručním nářadím mohou pracovat pouze k práci určené, zaškolené a zapracované osoby starší 18 let, které byly prokazatelně seznámeny s návodem, a jejich znalosti byly prokázány. To přiměřeně platí i pro spotřebiče. Záznam o školení musí být archivován v bezpečnostní kartě pracovníka.

Zdravotní způsobilost s těmito nástroji musí být ověřena lékařem.

Před započítím práce s přenosným elektrickým zařízením, a před připojením elektrického spotřebiče, je pracovník povinen se přesvědčit o tom, zda zásuvka, do které připojí toto zařízení, není znečištěna nebo poškozena.

Při práci s přenosným elektrickým zařízením, a pro připojení elektrických spotřebičů, smí být použity jen evidované, kontrolované a nepoškozené elektrické pohyblivé přívody s ochranným vodičem. Jestliže před započítím práce bylo elektrické ruční nářadí, elektrická prodlužovací šňůra nebo elektrický spotřebič postříkán vodou, je nutno jej předat k odborné kontrole.

Nářadí, které je určeno pro ochranu nulováním nebo zemněním, se nesmí používat při práci v moku, na kovových konstrukcích apod.

Každý pracovník, při práci s přenosným elektrickým nářadím třídy I (zařízení má kovovou část, která se při práci musí držet v ruce), musí používat dielektrické rukavice, nebo izolační transformátor s chráničem.

Jestliže přenosné elektrické zařízení vykazuje při práci mechanické závady nebo elektrické závady musí být ihned bezpečným způsobem odstaveno z provozu a předáno do odborné dílny k opravě a následné revizi. Pracovníkům je zakázáno provádět jakékoliv opravy a úpravy elektrického přenosného nářadí a elektrických spotřebičů. Toto musí být svěřeno odborné osobě.

Revizi a odborné kontroly elektrického přenosného nářadí může provádět pouze odborný externí pracovník elektrotechniky.

Při ukončení práce a po použití musí být elektrická zařízení vypnuta. Při ukončení pracovní doby musí být elektrická přenosná zařízení a elektrické spotřebiče vypnuty a jejich elektrické pohyblivé přívody vytaženy ze zásuvek. To se netýká elektrických zařízení vyžadující trvalé napájení.

Elektrické přenosné nářadí se dělí:

- z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem do tří následujících tříd:
 - nářadí třídy I – nářadí mající pouze izolaci a vodivý obal nářadí je připojen samostatným ochranným vodičem na ochrannou svorku sítě, (charakteristický znak – kovová část, která se musí držet v ruce).
 - nářadí třídy II – nářadí, které má dvojitou nebo zesílenou izolaci a nemá zařízení na připojení ochranného vodiče, (charakteristický znak – části, které se musí při práci držet v ruce, jsou z izolantu).
 - nářadí třídy III – nářadí, které je připojeno na zdroj bezpečného malého napětí do 50 V (MN), a které nemá žádný vnitřní a vnější obvod na vyšší napětí než MN.
- z hlediska používání do tří následujících skupin:
 - skupina A – s nářadím se pracuje občas (do 100 hodin ročně).
 - skupina B – s nářadím se pracuje často krátkodobě (100 až 250 hodin ročně).
 - skupina C – s nářadím se pracuje často po delší dobu (více jak 250 hodin ročně).

Tabulka 9 Lhůty revizí elektrického přenosného nářadí,

zdroj: vlastní zpracování

Skupina používání	Třída nářadí		
	I	II	III
A	6 měsíců	12 měsíců	12 měsíců
B	3 měsíce	6 měsíců	6 měsíců
C	2 měsíce	3 měsíce	3 měsíce

7.3.6.4 Ropné výrobky

Zaměstnanci, kteří pracují s těmito výrobky, musí být řádně seznámeni o jejich vlivu na lidský organismus a o zásadách BOZP.

Vzhledem k možným změnám některých ropných výrobků při zahřívání, které vede ke vzniku látek se zvýšenou dráždivostí na pokožku, musí být v příslušných technických

podmínkách uvedena přípustná teplota ohřevu. Teplota ohřevu nesmí přesáhnout 50 stupňů Celsia.

Výrobky nesmí být svévolně znečišťovány cizími látkami. Dojde-li ke znečištění během pracovního procesu, musí být přítomné nečistoty vhodným způsobem odstraněny, pokud je to možné.

Zaměstnanci, kteří pracují s ropnými výrobky, podléhají povinným lékařským prohlídkám. K práci nesmí být připouštěni zaměstnanci pro dané pracoviště zdravotně nezpůsobilí, zejména podle výsledků vstupní nebo preventivní periodické lékařské prohlídky. Přecitlivělí zaměstnanci (vůči ropným produktům a výrobkům) musí být zařazeni na takové pracoviště, kde s nimi nepřijdou do styku.

Při práci nebo manipulaci s těmito výrobky se nesmí jíst, pít a kouřit. Je zakázáno ukládat jakékoliv potraviny v prostorách, kde se s ropnými produkty manipuluje nebo pracuje.

K ochraně pracovníků musí být provedena účinná opatření vhodným řešením zařízení, jehož konstrukce musí být voleny s přihlédnutím na možnosti účinného čištění.

Při rozliti ropných výrobků se asanují posypem písku nebo určeným sorbentem. Po úplném vsáknutí se setřou, a dále ukládají do plechových uzavíratelných nádob, které jsou zajištěny proti dalšímu úniku a proti povětrnostním vlivům.

7.3.6.5 Provoz zdvihacích zařízení

U vstupu do haly je výstražná tabule: „Pozor, jeřáb.“ a na zařízení: „Nepovolaným vstup zakázán“. V průjezdném manipulačním prostoru zdvihacích zařízení jsou rozmístěny výstražné tabule s nápisem: „Nevstupuj pod břemeno“. V průjezdném profilu při manipulaci s břemenem se nesmí pohybovat osoby, ostatní pracovníci nesmí být ohroženi, a v předpokládané trase manipulace nesmí být žádná překážka, která by bránila manipulaci s břemenem.

Závod disponuje celkem pěti zdvihacími zařízeními v provozu Nástrojárna. Činnosti jednotlivých zvedacích zařízení jsou:

- Zdvihací zařízení 1 a 2 – Mostový jeřáb:
 - o Jeřáby jsou určeny k manipulaci se vstřikovacími formami a jejich částmi ve výrobní hale divize Nástrojárna. Jedná se o manipulaci při výrobě forem i při jejich opravách. Obsluhu zajišťují mechanici i obsluhy jednotlivých

strojů v hale, kteří jsou řádně proškoleni. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků.

- Zdvihací zařízení 3 – Jeřábová drážka:
 - Drážka je určena k manipulaci s formami v úložišti forem, které jsou zejména k opravě nebo servisu a jsou uloženy ve výrobní hale provozu Nástrojárna. Obsluhu zajišťují pracovníci z úseku technologie – provoz Vstříkování i technického úseku – provoz Nástrojárna, kteří musí být řádně proškoleni. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků.
- Zdvihací zařízení 4 – Jeřábová drážka:
 - Zařízení je určeno k manipulaci s částmi vstřikovacích forem při jejich obrábění na vrtačce. Obsluhu zajišťují pracovníci, kteří pracují s vrtačkami a musí být řádně proškoleni pro práci se zdvihacími zařízeními. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků.
- Zdvihací zařízení 5 – Otočný jeřáb:
 - Jeřáb je určen k manipulaci s částmi vstřikovacích forem při jejich obrábění na vrtačce. Obsluhu zajišťují pracovníci, kteří pracují s vrtačkami a musí být řádně proškoleni pro práci se zdvihacími zařízeními. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků.

V provozu Vstříkování jsou celkem 3 zdvihací zařízení:

- Zdvihací zařízení 1 – Mostový jeřáb:
 - Určen k manipulaci se vstřikovacími formami v boční lodi výrobní haly Plasty v Luhačovicích. Jedná se o manipulaci při ukládání v manipulačním skladu, tak i přímé vkládání a vyjímání forem ze vstřikovacích lisů, které jsou v této části haly instalovány. Obsluhu zajišťuje seřizovač, který musí být řádně proškolen. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků.
- Zdvihací zařízení 2 – Mostový jeřáb:
 - Jeřáb je určen k manipulaci s formami v hlavní hale provozu v Luhačovicích. Rovněž může být využit k manipulaci se stroji při jejich údržbě

a opravách. Obsluhu provádí seřizovač, který je řádně proškolen. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků. Tento jeřáb je možno využít v agregaci se zdvihacím zařízením 3 pomocí roznášecí traverzy pro zvýšení nosnosti na 8 tun.

- Zdvihací zařízení 3 – Mostový jeřáb:
 - o Určen k manipulaci s formami v hlavní hale provozu v Luhačovicích. Rovněž může být využit k manipulaci se stroji, při jejich údržbě a opravách. Obsluhu provádí seřizovač, který je řádně proškolen. Pracoviště je vybaveno OOPP pro pracovníky. Vázací prostředky jsou uloženy v hale na pracovišti mechaniků. Tento jeřáb je možno využít v agregaci se zdvihacím zařízením 2 pomocí roznášecí traverzy pro zvýšení nosnosti na 8 tun.

S ohledem na četnost využití zdvihacích zařízení závod provádí pravidelné revizní zkoušky (viz Tabulka 10).

Tabulka 10 Revizní zkoušky zdvihacích zařízení, zdroj: vlastní zpracování

Druh kontroly	Lhůty	Odpovědnost	
		prováděcí	zákonná
Prohlídka a funkční přezkoušení	při zahájení směn	mistři úseků	ředitel
Kontrola vedení deníku zdvihacích zařízení	průběžně – minimálně však jedenkrát za měsíc	bezpečnostní technik	ředitel
Běžná inspekce	jedenkrát za 6 měsíců	bezpečnostní technik	ředitel
Periodická inspekce	jedenkrát za 12 měsíců	bezpečnostní technik	ředitel
Revize	jedenkrát za 24 měsíců	bezpečnostní technik	ředitel

7.3.7 Havarijní připravenost a reakce

7.3.7.1 Havarijní plán

U havarijního plánování je hlavním úkolem analyzovat a omezit následky událostí, které by mohly narušit fungování celé společnosti, případně způsobit její zničení. Zpracování havarijního plánu připravuje společnost na zvládání možných havárií a krizových situací. Právě nedbalost pracovníků by mohla vést ke vzniku havárie.

Ve společnosti Zálesí a.s. je vypracován „Havarijní plán (plán opatření pro případ havárie)“, který se vztahuje ke všem závodům společnosti, včetně závodu Plasty. Tento havarijní plán schválil Městský úřad Luhačovice. Jeho náplní je stanovení preventivních organizačních a technických opatření před vznikem havárie, popis postupu při vzniku havárie, odstraňování následků havárie, určení osob k plnění úkolů atd.

Při zpracování havarijního plánu byla základním dokumentem vyhláška číslo 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami.

Plán označuje nebezpečné látky a přípravky, které společnost používá, místo a účel jejich používání, popisuje havarijně bezpečnostní objekty, činnosti a protihavarijní opatření. Součástí je i seznam a množství nebezpečných látek.

Dle havarijního plánu je každý zaměstnanec povinen – ihned bez prodlení – při zjištění havárie provést opatření, které směřuje k omezení šíření havárie. Vzniklou situaci musí hlásit mistrovi úseku, který provede potřebná opatření, případně informuje bezpečnostního technika či vedoucího pracovníka provozu.

Rozsah opatření závisí na podmínkách, prostředí, rozsahu a druhu látky, která havárii způsobila.

7.3.7.2 Požární a evakuační plán

V případě požáru se vyhlásí poplach hlasitým voláním „Hoří!“, o požáru musí být informováni spolupracovníci a osoby, které se nachází v ohroženém okolí pracoviště, kde požár vypukl. Požár musí být neprodleně ohlášen Hasičskému záchrannému sboru. Použity mohou být dostupné hasící prostředky k uhašení požáru nebo jeho zabránění, pokud nebudou osoby, které budou hasit požár, ohroženy na zdraví nebo životě.

Zaměstnanci musí dbát pokynů vedoucího neohroženého zaměstnance, který řídí evakuaci, až do příjezdu hasičských záchranných složek.

V případě ohrožení života nebo zdraví osob musí zaměstnanci opouštět ohrožený objekt únikovými cestami na volná prostranství a určená shromaždiště. Při evakuaci s ohrožených prostor by sebou zaměstnanci měli vzít cenné věci, databáze, písemnosti, smlouvy či peníze. Rovněž své osobní doklady a oblečení. Před opuštěním pracoviště se pracovníci musí přesvědčit, zda v ohroženém prostoru nezůstali jejich spolupracovníci.

Nácvik probíhá vždy jednou ročně.

7.4 Kontrola

Kontroly jsou prováděny:

- vedoucími provozů v pravidelných periodách nejméně jedenkrát za třicet dnů, po provedení kontroly je výsledek zaznamenán v knize BOZP.
- OZO v pravidelných intervalech nejméně jedenkrát za třicet dnů, po jejím provedení se výsledek zaznamená do předtištěného formuláře „Měření a monitorování BOZP“, který je následně předkládán na poradách vedení společnosti.
- mistři jednotlivých jim svěřených úseků jsou povinni provádět kontrolu minimálně jedenkrát za pracovní směnu a provádět zápis do knihy BOZP.

OZO předává zpracované výsledky vždy po uplynulém měsíci řediteli závodu.

Závod je povinen organizovat jedenkrát ročně prověrku BOZP. Na přípravě prověrky závisí úroveň jejího provedení a kvalita vstupních informací. Program a termín stanoví ředitel závodu a zúčastní se jí kromě OZO i bezpečnostní technik, vedoucí pracovníci provozů a mistři jednotlivých úseků. Prověrka je zaměřena zejména na používání OOPP zaměstnanci, stav strojů a technických zařízení, pořádek a čistotu na pracovištích a odstranění nedostatků a závad, které byly zjištěny u minulé prověrky BOZP. O celém průběhu prověrky se vyhotovuje zápis a výsledky prověrky se archivují.

7.4.1 Hodnocení souladu

Mimo provádění kontrol, zda jsou dodržovány interní předpisy, se uskutečňuje i externí kontrola vedoucími zaměstnanci závodu, při které probíhá monitorování a vyhodnocování právních a jiných požadavků, rizik na pracovišti a faktorů ŽP. Kontrola probíhá jednou za půl roku. Zápis z kontroly vyhotovuje jeden z vedoucích zaměstnanců a předává ho řediteli závodu, který výsledky referuje vedení společnosti.

Hodnocení souladu s právními předpisy a jinými požadavky provádí i zaměstnanci inspektorátu práce a orgánu ochrany veřejného zdraví. V tomto případě intervaly kontrol nejsou předem známy.

7.4.2 Vyšetřování incidentu, neshoda, nápravné opatření a preventivní opatření

7.4.2.1 Vyšetřování incidentu, neshody, pracovního úrazu, skoronehody

Vyšetřovatelem incidentu nebo neshody na pracovišti je vedoucí úseku, kde k incidentu došlo, ve spolupráci s OZO. Vyšetřování je způsob, jak zapojit ostatní zaměstnance do otázek BOZP.

Z vyšetřování je veden zápis, ve kterém se odpoví na šest otázek: co, kdo, kdy, kde, proč a jak. Fakta by měla být jasně odlišena od názorů a dedukcí a obojí by mělo být prezentováno jasně v logických souvislostech. Správné vyšetřování odhalí faktory, které přispěly k ději a pravděpodobně doporučí preventivní i nápravné opatření.

Opatření by mělo zajistit, aby se incident či neshoda už neopakovala. Pokud to bude potřeba, pracovníci budou znovu proškoleni.

Vyšetřování okolností pracovního úrazu a skoronehody je povinen provádět přímý nadřízený zaměstnanec, kterému se úraz přihodil, za účasti zaměstnance, který je zraněný (pokud to situace dovoluje), a za účasti zástupce pro oblast BOZP.

Zde je uplatňována zásada, že bez vážných důvodů není stav místa úrazu měněn až do doby vyšetření příčin a okolností vzniku pracovního úrazu či skoronehody.

Evidence skoronehod není vyžadována, proto je závod neeviduje. Oproti tomu evidence pracovních úrazů je ze zákona povinná, i když se jedná o drobný pracovní úraz bez následné pracovní neschopnosti. Pracovní úrazy jsou evidovány v knize úrazů. Tato evidence je vedena v listinné i elektronické podobě a nese za ni odpovědnost ředitel.

7.4.2.2 Nápravná opatření

Nápravná opatření závod přijímá jako reakci na způsobené a zjištěné neshody, s cílem vyšetření a odstranění jejich příčin.

Zdroje pro řešení nápravného opatření jsou následující:

- závažné vnitřní neshody,
- podněty zaměstnanců,
- externí a interní audity.

Nápravné opatření ukládá ředitel závodu na návrh vedoucích zaměstnanců, OZO či bezpečnostního technika. Při tom stanoví řešitele a termín. Způsob uložení nápravného opatření je formou rozhodnutí a příkazů, nebo v zápise z porady vedení celé společnosti.

Je nutné se zaměřit na odhalení skutečných prvotních příčin výskytu problému. Návrh nápravného opatření je nutno prověřit. Přijaté závěry se musí zavést do veškeré platné dokumentace formou trvalých změn.

Posouzení a schválení splněného řešení provádí ředitel závodu. O přijatých nápravných opatřeních je vedena evidence. Tuto evidenci vede OZO.

Ověření účinnosti nápravného opatření je prováděno následným ověřením, zda neshoda, nebo jiný původní jev, je odstraněn a neopakuje se. Způsob a osobu zodpovědnou za ověření účinnosti opatření stanovuje ředitel závodu.

7.4.2.3 Preventivní opatření

Za preventivní opatření v závodu Plasty se považuje:

- systém školení,
- bezpečnostní značení,
- OOPP a ostatní osobní ochranné pracovní prostředky,
- zdravotní způsobilost zaměstnanců.

Systém školení

Účelem je seznámit všechny nově přijímané zaměstnance se základními pravidly a riziky v oblasti BOZP. Dále je nutno seznámit vedoucí zaměstnance před nástupem do funkce s povinnostmi v oblasti BOZP.

Cílem je pravidelné opakování a seznamování řadových i vedoucích zaměstnanců se základními pravidly, riziky a povinnostmi v oblasti BOZP. Školení je zajištěno kompetentními osobami.

Odpovědnosti za školení jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 11 Odpovědnosti a četnost školení, zdroj: vlastní zpracování

Úkoly	Odpovědnost	Četnost
Organizace školení nově přijatých zaměstnanců v oblasti BOZP	Pověření zaměstnanci personálního oddělení – personalisté	Při přijetí nového zaměstnance
Organizace školení zaměstnanců, kteří budou pracovat na stroji	Pověření zaměstnanci personálního oddělení – personalisté, vedoucí pracovníci	Při přijetí nového zaměstnance, který bude pracovat na stroji, při změně druhu práce, při změně pracovního zařazení
Školení zaměstnanců, kteří budou pracovat na stroji	Bezpečnostní technik	Při přijetí nového zaměstnance, který bude pracovat na stroji, při změně druhu práce, při změně pracovního zařazení
Školení nově přijímaných zaměstnanců v oblasti BOZP	OZO, výjimečně jeden z personalistů	Při přijetí nového zaměstnance
Příprava podkladů pro školení zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců v oblasti BOZP	Pověření zaměstnanci personálního oddělení – personalisté	Jedenkrát za rok
Organizace školení vedoucích zaměstnanců v oblasti BOZP, ŽP a požární ochrany	Pověření zaměstnanci personálního oddělení – personalisté	Průběžně aktualizováno
Organizace odborné přípravy preventivních prohlídek.	Pověření zaměstnanci personálního oddělení – personalisté	Jedenkrát za čtvrtletí

Organizace opakovaného školení BOZP	Vedoucí zaměstnanci provozů	Průběžně aktualizováno
Pravidelné opakované školení zaměstnanců v oblasti BOZP	OZO	Jedenkrát za rok
Školení vedoucích zaměstnanců v oblasti BOZP, ŽP a požární ochrany	OZO, pověřený zaměstnanec oddělení ŽP, bezpečnostní technik	Jedenkrát za rok
Školení OZO	Externí specialista BOZP	Jedenkrát za půl roku, při legislativních změnách
Školení bezpečnostního technika	Externí specialista pro bezpečnost	Jedenkrát za půl roku, při významných legislativních změnách

Pověření zaměstnanci personálního oddělení – personalisté organizují vstupní školení BOZP nově přijatých zaměstnanců. Toto školení realizuje OZO a ve výjimečných může předepsané školení provést vedoucí zaměstnanec personálního oddělení na základě podkladů zpracovaných OZO. O provedeném vstupním školení zaměstnance v oblasti BOZP je pořízen předepsaný záznam (viz Příloha 2).

Opakované školení zaměstnanců v oblasti BOZP organizují příslušní vedoucí pracovníci provozů (Nástrojárna a Vstřikování) pro své podřízené pracovníky. Školení provádí OZO jedenkrát ročně.

Školení vedoucích zaměstnanců v oblasti BOZP, ŽP a požární ochrany provádí OZO, pověřený zaměstnanec oddělení ŽP, bezpečnostní technik, a to jednou za rok.

Odborné školení OZO a bezpečnostního technika, realizují externí specialisté v dané oblasti, kteří mají příslušné osvědčení. Školení je realizováno v intervalech jedenkrát za půl roku, případně pokud nastanou významné legislativní změny v dané oblasti.

Osoby, které školení provádí, archivují záznam ze školení v kanceláři ředitele závodu.

U pracovníků, kteří budou pracovat na stroji, se provádí speciální školení, které provádí bezpečnostní technik.

Bezpečnostní značení

Ve všech budovách a prostorách závodu Plasty, kde je možnost výskytu nebezpečí nebo je stanovena povinnost legislativou, jsou umístěny bezpečnostní značky a zavedeny signály, které poskytují informace, které se týkají oblasti BOZP.

Odpovědnost za umístění značek na jednotlivých pracovištích mají vedoucí jednotlivých úseků (mistři). Značení musí být udržováno v aktuálním stavu vzhledem k vyskytujícím a měnícím se rizikům. Významy značení a signálů jsou součástí vstupního školení v rámci BOZP.

Poskytování OOPP

Zaměstnancům závodu jsou poskytnuty OOPP, mycí, čistící a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje. Prostředky, nápoje a OOPP jsou poskytovány na základě zhodnocení rizika, podle konkrétních podmínek na příslušném pracovišti. Na základě zhodnocení je vytvořen seznam OOPP pro přidělování OOPP zaměstnancům závodu, brigádníkům nebo osobám pohybujícím v prostorách závodu.

OOPP se vydávají do osobního užívání, přičemž zůstávají ve vlastnictví závodu Plasty. Vedoucí pracovníci jsou povinni seznámit zaměstnance s jejich používáním. Používání jednoho kusu OOPP pro více zaměstnanců je dovoleno pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosných chorob.

V případě, že je nutno používat více OOPP, musí být tyto OOPP vzájemně slučitelné. Závod vydává nové OOPP zaměstnancům v případě, že pomůcky již nesplňují svůj účel.

Zaměstnanci jsou povinni používat přidělené OOPP výhradně při těch činnostech, pro které jim byly přiděleny, a odpovídají řediteli závodu za škodu na OOPP, kterou způsobili jejich ztrátou, nesprávným nebo nedbalým zacházením či úmyslně tak, že je nemohou dále používat. V případě, že vedoucí úseku zjistí takovou skutečnost, je povinen sepsat protokol včetně stanovení ceny při prodeji OOPP a uvést způsob náhrady škody.

Vyhodnocení hospodaření s OOPP se provádí jednou za půl roku.

O vydaných OOPP je vedena evidence, která obsahuje:

- jméno a příjmení zaměstnance,
- povolání a pracovní činnosti, které zaměstnanec vykonává,

- název přidělené OOPP,
- datum přidělení OOPP,
- předpokládaný datum nároku na další OOPP,
- podpis zaměstnance o převzetí OOPP.

Nejčastěji poskytovanými OOPP jsou: přilba pracovní, pracovní rukavice prstové kožené, pracovní rukavice prstové textilní, pracovní obuv usňová, pracovní oděv dvoudílný, ochranné brýle, ochranný štít, chránič sluchu, atd.

Zdravotní způsobilost zaměstnanců

Závod je povinen zajišťovat pro všechny své zaměstnance pracovně-lékařské služby.

Tyto služby zahrnují především:

- provádění veškerých lékařských prohlídek v souvislosti s výkonem povolání,
- hodnocení vlivů práce a pracovních podmínek na člověka při práci,
- odbornou poradní činnost v otázkách ochrany a podpory zdraví, ochranu před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a nemocemi souvisejícími s prací,
- poskytování obecné lékařské péče,
- spolupráci s příslušným orgánem a zařízením ochrany veřejného zdraví,
- spolupráci při poskytování informací, výcviku i výchovy v oblasti zdraví a hygieny práce a ergonomie,
- pravidelné vyhodnocování zdravotního stavu zaměstnanců.

Pracovně-lékařské služby (dále jen „PLS“) poskytují pro závod smluvní poskytovatelé sídlící ve Zdravotním středisku v Luhačovicích. Organizaci PLS zajišťují vybraní pracovníci personálního oddělení – personalisté.

V souvislosti s výkonem povolání jsou prováděny tyto druhy lékařských prohlídek:

- Vstupní lékařská prohlídka – provádí se vždy před nástupem do zaměstnání s ohledem na flexibilitu na pracovišti a na druhu práce příslušného úseku. V případě nástupu na pracoviště s vyhlášeným rizikem dle kategorizace prací se prohlídka provádí se zaměřením na druh rizika. Po úspěšném vykonání vstupní lékařské prohlídky u vybraných pracovních operací a činností se zvýšenou možností úrazů vstupní psychologické vyšetření, jehož kladný výsledek je podmínkou přijetí na danou pracovní pozici.

- Opětovné lékařské prohlídky:
 - o Smluvní po příjmu – kontrolní prohlídky na základě rozhodnutí lékaře ve stanovené době po přijetí do zaměstnání. Přesný termín prohlídek je stanoven v pracovní smlouvě zaměstnance.
 - o Periodické lékařské prohlídky – provádí se u všech zaměstnanců závodu s ohledem na profesi, kterou vykonávají. U profesí, kde nehrozí riziko, se vykonávají jednou ročně, u profesí se zvýšeným rizikem každé tři měsíce.
 - o Při změně pracovního zařazení (přestupu) – provádí se při přiřazení zaměstnance na jiný druh práce, případně odlišné pracoviště.
 - o Mimořádné lékařské prohlídky – u zaměstnanců, pokud jsou povinné dle platných právních předpisů. Případně, pokud jsou nad tento rámec vyžádány, nadřízeným zaměstnancem nebo zaměstnancem. Jedná se o posuzování pracovních úrazů, nemocí z povolání nebo posouzení nabízeného druhu práce pro osoby se zdravotním postižením, popřípadě pro osoby se sníženou pracovní schopností. Dále se tyto prohlídky týkají všech zaměstnanců, kteří byli práce neschopni více než 8 týdnů. V těchto případech musí smluvní poskytovatel PLS znovu posoudit schopnost zaměstnance vykonávat původní druh práce před pracovní neschopností.
- Výstupní lékařské prohlídky – provádí se na základě žádosti zaměstnance, případně pokud stanoví zákon. U zaměstnanců, kteří opouštějí závod Plasty a pracovali na pracovišti se zvýšeným rizikem.

7.4.3 Řízení záznamů

V průběhu činností, které souvisejí s vedením společnosti, vzniká nejrůznější záznamová dokumentace. Záznamy jsou řádně označeny a archivovány u ředitele závodu Plasty po dobu 10 let. V elektronické podobě jsou ukládány na síťové úložiště a záloha je tvořena na externí disk. Vždy je uvedeno, kdo záznam vypracoval a za jeho vypracování nese odpovědnost.

7.4.4 Interní audit

System BOZP je prověřován řadou auditů. Základním prvkem v prověřování systému jsou interní audity, které jsou zajišťovány OZO za pomoci zaměstnanců z personálního odděle-

ní – personalistů. Po provedení auditu jsou výsledky předány řediteli závodu, ten audit vyhodnotí a referuje vedení společnosti Zálesí a.s.

Audit plánuje ředitel závodu. Záznam z auditu a jeho výsledky jsou archivovány po dobu 10 let.

7.5 Přezkoumání systému managementu

V závodu je zavedeno přezkoumání systému, které vede k neustálému zlepšování efektivnosti a účinnosti procesů, a tím i celého systému BOZP.

Při přezkoumání systému je brát ohled především na:

- výsledky auditů,
- výstupy spoluúčasti a konzultace,
- dosahovanou výkonnost v oblasti BOZP,
- míru splnění cílů a politiky,
- výsledky řešení incidentů, nápravných a preventivních opatření,
- pokyny vztahující se k předešlému přezkoumání,
- nepředvídané změny vývoje a okolností podmínek právních předpisů a ostatních předpisů souvisejících s problematikou BOZP,
- návrhy ke zlepšování.

Výsledky z přezkoumání jsou zapsány a uloženy v kanceláři ředitele závodu.

Vedení závodu se zaměřuje na neustálé zlepšování. Aplikuje metodu PDCA, na které se zakládá norma OHSAS 18000, a aplikuje ji na všechny procesy závodu:

- Plánuj (Plan) – vytvoření cílů a procesů tak, aby se dosáhly výsledky v souladu s politikou BOZP.
- Dělej (Do) – realizace, uplatnění procesů.
- Kontroluj (Check) – monitorování a měření procesů a produktů ve vztahu k politice, cílů, požadavkům na produkt a podávání zpráv o výsledcích.
- Jednej (Act) – provádění opatření pro neustálé zlepšování výkonnosti procesu. [11]

Výsledkem působení PDCA cyklu je zlepšení stability jednotlivých procesů.

8 ZHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ PŘI ZAVEDENÍ OHSAS

Pokud se závod Plasty, případně celá společnost Zálesí a.s., rozhodne zavést systém BOZP dle OHSAS 18001:2008, bude nejspíše muset vynaložit značné finanční prostředky.

Pro zavedení, udržení a neustálé zlepšování systému řízení BOZP v závodu Plasty je třeba vynaložit maximálního úsilí vedení celé společnosti, ředitele závodu i všech zaměstnanců, kteří v závodu pracují.

Norma OHSAS si klade za cíl neustálé zlepšování systému řízení BOZP, proto všechny vynaložené finanční prostředky a úsilí osob, lze brát z dlouhodobého hlediska.

Zavedení systému řízení BOZP dle normy OHSAS přináší dobré jméno společnosti u zákazníků, dodavatelů, ale i veřejnosti. Aplikace a udržení systému řízení BOZP má pozitivní vliv na vnímání zákazníků i dodavatelů, pokud ovšem dodavatelé a zákazníci stojí o to, aby jejich partner měl zaveden tento systém řízení. Zákazníci i odběratelé mohou zavedení tohoto systému chápat tak, že závod, případně celá společnost, má zcela pod kontrolou vývoj v oblasti BOZP a není jim lhostejná ochrana zdraví svých zaměstnanců.

Dále zavedením systému se snižuje možnost porušení podmínek a povinností dané zákonem. Z toho také vyplývá riziko menších sankcí ze strany kontrolního orgánu.

Mezi další výhody se řadí snížení nákladů, které jsou spojeny s pracovními úrazy, sníží se počet úrazů. Ve společnosti dochází ovšem k úrazům jen zřídka, proto tato výhoda, v tomto případě, nemá velkou váhu.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé práce bylo navrhnout systém řízení BOZP dle norem OHSAS a implementovat tento návrh do firemního prostředí. Závod Plasty společnosti Zálesí a.s., pro který byl návrh vytvořen, jsem popsala v první kapitole praktické části.

Dále jsem v praktické části práce uvedla bezpečnostní analýzu výrobní haly v Luhačovicích, kde je hlavní část závodu situována. V analýze jsem se věnovala vyhodnocení pracovních rizik. Pro vyhodnocení pracovních rizik jsem použila jednoduchou bodovou polokvantitativní metodu PNH. Mým cílem v analýze bylo identifikovat všechna nebezpečí, která mohou pracovníci v závodu Plasty ohrozit, stanovit pravděpodobnost jejich vzniku, pravděpodobnost následků a vlastní názor na dané riziko. Výsledkem je ukazatel míry rizika. Pro všechna rizika jsem stanovila opatření. Analýza metodou PNH je doplněna o způsob, jakým se bude k riziku přistupovat.

Následně jsem navrhla samotný systém řízení BOZP dle norem OHSAS. Návrh jsem strukturovala přesně podle požadavků, které uvádí norma OHSAS 18001. Pro potřeby návrhu systému řízení BOZP jsem mírně upravila organizační strukturu závodu Plasty, bylo přidáno oddělení ŽP, které je do návrhu systému řízení BOZP zakomponováno.

V závěru práce jsem uvedla výhody i nevýhody zavedení systému řízení BOZP dle OHSAS.

Za přínos považuji zpracovaný komunikační model, který je součástí návrhu řízení systému BOZP, i řešení metody PNH, kde je uveden způsob ošetření daného rizika.

Z mého pohledu má celý podnik řešenou problematiku BOZP dostatečně, avšak certifikovaný systém řízení BOZP dle normy OHSAS má své výhody. Především, dle mého názoru, organizace zavedením certifikovaného systému řízení BOZP dává najevo, že klade velký důraz na zdraví a předcházení úrazům svých zaměstnanců, a neustále se v této oblasti chce zlepšovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ŠENK, Zdeněk. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS*. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012, 311 s. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-737-9.
- [2] NEUGEBAUER, Tomáš. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: WoltersKluwer, 2016, 377 stran. ISBN 978-80-7552-106-4.
- [3] VEBER, Jaromír a Eva PINCOVÁ. *Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. 1. vyd. Praha: ProfessionalPublishing, 2008, 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.
- [4] ŠUBRT, Bořivoj. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: podle právního stavu k 30.4.2007.*, aktualiz. a rozš. vyd. Olomouc:ANAG, 2007, 839 s. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-400-2.
- [5] BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015, xxv, 1613 s. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-290-8.
- [6] PELCLOVÁ, Daniela. *Nemoci z povolání a intoxikace*. 3., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2014, 316 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-246-2597-3.
- [7] *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: materiál vypracovaný v rámci projektu SME-FIT: Business support programme II* [online]. 2012 [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <http://www.ueapme.com/business-support%20II/Training%20Tools/Confesercenti/CZ-Health%20&%20safety.pdf>
- [8] *Národní příručka: systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: návod k zavedení systému řízení BOZP*. Vyd. 1. Editor Pavel Šalamon. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2003, 34 s. ISBN 80-865-5261-6.
- [9] MACÍKOVÁ, Bc. Helena. *Návrh systému řízení BOZP v podnicích gumárenského průmyslu* [online]. Zlín, 2013 [cit. 2017-02-18]. Diplomová. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [10] VALA, Jiří. *Systémové řízení bezpečnosti a ochrany zdraví v organizacích*. Praha: WoltersKluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-109-5.
- [11] *OHSAS 18001 – Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – Požadavky*. 2.vyd.: Český normalizační institut, 2008.

- [12] ZAHÁLKA, Jiří. *ANALÝZA RIZIK V PRŮMYSLOVÉM PODNIKU*. Brno, 2012. Diplomová práce. VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ. Vedoucí práce Ing. LUBOŠ KOTEK, Ph.D.
- [13] ČESKÁ REPUBLIKA. *Nariženi vlady č. 201/2010 Sb.: Nariženi vlady o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu*. In: . Praha: 2010, ročník 2010, číslo 201. [14] KOČÍ, Miloslav, Miroslava KOPECKÁ a Jindřich STIEBITZ. *Průvodce odborně způsobilých osob*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-834-5.
- [15] SUIP: Státní úřad inspekce práce. [online]. [cit. 2017-02-22]. Dostupné z: <http://www.suip.cz/o-nas/legislativa/>
- [16] *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo Vnitra, 2017 [cit. 2017-02-22]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/?path=/portal/obcan/>
- [17] TONDLOVÁ, Markéta. *Přehled základní legislativy v chemickém průmyslu. Bulletin: Asociace českých chemických společností* [online]. Praha, 2013, s. 814-815 [cit. 2017-02-22]. ISSN 2464-6458. Dostupné z: <http://chemicke-listy.cz/Bulletin/bulletin454/bulletin454.pdf>
- [18] *EUR-Lex: Přístup k právu Evropské unie* [online]. 2017 [cit. 2017-02-22]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu>
- [19] Nároky zaměstnance při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. *Právní linka* [online]. 2015 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.pravnilinka.cz/bezplatna-pravni-poradna-zdarma/naroky-zamestnance-pri-pracovnim-urazu-nebo-nemoci-z-povolani.html>
- [20] ČESKÁ REPUBLIKA. *Nariženi vlady č. 290/1995 Sb.: Nariženi vlady, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání*. In: . Praha, 1995, ročník 1995, číslo 290.
- [21] OHSAS 18001 Certifikace systému managementu BOZP. *Frisoconsulting* [online]. ©2012 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.friso.cz/ohsas-18001-certifikace-systemu-managementu-bozp/>
- [22] *ZÁLESÍ a.s.* [online]. Luhačovice, ©2015 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://www.zalesi.cz/>

- [23] ZÁLESÍ a.s., Luhačovice IČO 00135143 - Obchodní rejstřík firem. *KURZYCZ* [online]. ©2000-2017 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://rejstrik-firem.kurzy.cz/00135143/zalesi-as/>
- [24] *Závod KOVO – strojírenská výroba, díly pro Automotive* [online]. Luhačovice, ©2009 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://kovo.zalesi.cz/>
- [25] *Závod OBALY – výroba a potisk laminátových tub* [online]. Luhačovice, ©2009 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://obaly.zalesi.cz/>
- [26] *Závod PLASTY – vstřikování plastů, výroba forem* [online]. Luhačovice, ©2009-2013 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://plasty.zalesi.cz/>
- [27] *Hotel Pohoda* [online]. Luhačovice, ©2014 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://www.pohoda-luhacovice.cz/cs>
- [28] *OBCHODNÍ ZÁVOD – prodej a servis zemědělské a komunální techniky* [online]. Luhačovice, ©2009 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://obchod.zalesi.cz/>
- [29] Náhlé změny stavu, úrazy: Řezné rány a odřeniny – první pomoc. *Aktivity pro zdraví* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.aktivityprozdravi.cz/prvni-pomoc/nahle-zmeny-stavu-uraz/rezne-rany-a-odreniny>
- [30] *Mapy.cz* [online]. 2014 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.7423260&y=49.0924124&z=18&base=ophoto>
- [31] HUMPL, Lukáš a Milan KOSTKA. Úraz elektrickým proudem. In: *Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje* [online]. Ostrava, 2008 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.uszsmsk.cz>
- [32] HUMPL, Lukáš a Martina NOVOTNÁ. Poranění oka. In: *Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje* [online]. Ostrava, 2008 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.uszsmsk.cz>
- [33] HUMPL, Lukáš a Luděk SMÉKAL. Ztrátová poranění. In: *Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje* [online]. Ostrava, 2011 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.uszsmsk.cz>

- [34] Vykloubeniny, Zlomeniny, Pohmožděninny. *Anamneza* [online]. ©2003-2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.anamneza.cz/nemoc/Vykloubeniny-Zlomeniny-Pohmozdeniny-113#prevence-anch>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČSN	Česká technická norma
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
MU	Mimořádná událost
OIP	Oblastní inspektorát práce
OOPP	Osobní ochranné pracovní pomůcky
OZO	Osoba odborně způsobilá k zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti BOZP
PLS	Pracovně-lékařské služby
ŽP	Životní prostředí

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Základní prvky systému BOZP, zdroj: [9], vlastní zpracování.....	15
Obrázek 2 Proces identifikace nebezpečí a posuzování rizik, zdroj: [10], vlastní zpracování.....	36
Obrázek 3 Areál sídla společnosti, zdroj: [30], vlastní zpracování	54
Obrázek 4 Organizační struktura Zálesí a.s., zdroj: vlastní zpracování	55
Obrázek 5 Organizační jednotky Zálesí a.s., zdroj: [22], vlastní zpracování	55
Obrázek 6 Organizační struktura závodu Plasty, zdroj: vlastní zpracování	57
Obrázek 7 Výrobní hala závodu Plasty v Luhačovicích, zdroj: vlastní zpracování	61
Obrázek 8 Nově vytvořená organizační struktura závodu Plasty, zdroj: vlastní zpracování	86
Obrázek 9 Postup pracovníků při identifikaci a hodnocení rizika, zdroj: vlastní zpracování	88
Obrázek 10 Interní komunikace a komunikace se smluvními partnery a návštěvníky závodu Plasty v rámci BOZP, zdroj: vlastní zpracování	102
Obrázek 11 Způsoby interní komunikace a komunikace se smluvními partnery a návštěvníky závodu Plasty v rámci BOZP, zdroj: vlastní zpracování	103

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Míra rizika vyjádřená bodovou metodou PNH, zdroj: [12], vlastní zpracování	38
Tabulka 2 Stupnice hodnocení pravděpodobnosti vzniku a existence nebezpečí, zdroj: vlastní zpracování	64
Tabulka 3 Stupnice hodnocení pravděpodobnosti následků – závažnosti, zdroj: vlastní zpracování	64
Tabulka 4 Stupnice názoru hodnotitelů, zdroj: vlastní zpracování.....	64
Tabulka 5 Stupnice pro stanovení míry rizika, zdroj: vlastní zpracování	65
Tabulka 6 Analýza výrobní haly v Luhačovicích provedena metodou PNH, zdroj: vlastní zpracování.....	67
Tabulka 7 Kategorie rizik a jejich řízení, zdroj: vlastní zpracování.....	90
Tabulka 8 Seznam předpisů týkajících se bezpečnosti práce pro závod Plasty, zdroj: vlastní zpracování	94
Tabulka 9 Lhůty revizí elektrického přenosného náradí, zdroj: vlastní zpracování.....	109
Tabulka 10 Revizní zkoušky zdvihacích zařízení, zdroj: vlastní zpracování	112
Tabulka 11 Odpovědnosti a četnost školení, zdroj: vlastní zpracování.....	117

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1 Termíny a definice – norma OHSAS 18001, zdroj: [21]
- Příloha 2 Záznam ze vstupního školení BOZP, zdroj: vlastní zpracování
- Příloha 3 Směrnice pro vyhodnocování, evidenci, hlášení pracovních úrazů,
zdroj: vlastní zpracování, [13]

PŘÍLOHA 1: TERMÍNY A DEFINICE – NORMA OHSAS 18001

Termín	Anglický překlad termínu	Definice
přijatelné riziko	acceptable risk	riziko, které se snížilo na úroveň, kterou organizace považuje za přijatelnou pro splnění jejich právních závazků a vlastní politiky BOZP
audit	audit	systematický a zdokumentovaný proces získávání a objektivního vyhodnocování důkazů auditů o tom, jak jsou splněna kritéria auditu
soustavné zlepšování	continual improvement	opakující se proces, který zdokonaluje systém řízení BOZP s cílem dosáhnout zlepšení celkové výkonnosti v oblasti BOZP v souladu s koncepcí BOZP ve společnosti
nápravné opatření	corrective action	opatření, které odstraní příčinu zjištěné neshody nebo jiné nežádoucí situace
dokument	document	informace a jejich nosné médium
ohrožení, nebezpečí	hazard	potenciální zdroj, situace nebo činnost, která může způsobit fyzické zranění nebo poškození zdraví, případně jejich kombinaci
identifikace ohrožení/ nebezpečí	hazard identification	proces poznávání existence ohrožení/nebezpečí
poškození zdraví, nemoc	ill health	identifikovatelné, nepříznivé fyzické nebo psychické podmínky, které vznikají a škodí při výkonu práce
incident	incident	událost, během které je, nebo může být, následkem zranění, poškození zdraví nebo smrt
zainteresovaná strana	interested party	osoba nebo skupina, na pracovišti, nebo mimo pracoviště, které vykonávají nebo působí v oblasti BOZP ve společnosti
neshoda	nonconformity	neplnění požadavků

BOZP	OSH	podmínky a faktory, které mají vliv, nebo mohou mít vliv, na zdraví a bezpečnost zaměstnanců, nebo jiných pracovníků, návštěvníků nebo jiných osob na pracovišti
systém managementu BOZP	OSH management system	část celkového systému řízení organizace, který vytváří a uskutečňuje koncepci BOZP, a řídí bezpečnostní a zdravotní rizika
cíl BOZP	OSH objective	cílem BOZP, podle definice výkonnosti BOZP, je, aby si ho organizace sama stanovila a dosáhla vlastní činností
výkonnost BOZP	OHS performance	měřitelné výsledky řízení zdravotních a bezpečnostních rizik managementem organizace
koncepce BOZP	OHS policy	celkové záměry a směřování organizace týkající se výkonnosti BOZP, které formálně vyjádřil vrcholový management
organizace	organization	společnost, sdružení, podnik, úřad, instituce nebo jejich část, případně jejich kombinace zapsaná nebo nezapsaná v obchodním rejstříku, veřejné nebo soukromé, které mají svoji vlastní funkci a administrativu
preventivní opatření	preventive action	opatření k zabránění nehody nebo možné nežádoucí situaci
postup	procedure	specifický způsob vykonávání činnosti nebo procesu
záznam	record	dokument pro evidování dosažených výsledků nebo důkazů o vykonávané činnosti
riziko	risk	kombinace pravděpodobnosti vzniku nebezpečné události/ohrožení a závažnosti zranění nebo poškození zdraví, které může způsobit nehodu/ohrožení
posuzování rizika	risk assessment	postup vyhodnocení rizika, které vyplývá z nebezpečí, přičemž se bere v úvahu jakýkoliv způsob řízení a rozhoduje se, zdaje riziko přijatelné
pracoviště	workplace	fyzické místo, na kterém se pracuje pod řízením organizace

PŘÍLOHA 2: ZÁZNAM ZE VSTUPNÍHO ŠKOLENÍ BOZP

Označení: ZS1

Pracoviště:

Po vyplnění vraťte k založení záznamu do osobní evidence zaměstnance.

Záznam o provedeném vstupním školení BOZP se zaměstnancem na přiděleném pracovišti

Jméno:

Příjmení:

Datum narození:

Profese:**os. číslo:**

Datum přijetí:

Potvrzuji svým podpisem, že jsem byl(a) v uvedený den seznámen(a) s předpisy bezpečné práce:

Všem ustanovením uvedených předpisů a zásadám rozumím a budu je při práci dodržovat.

Datum školení:

.....

Podpis školeného zaměstnance

.....

Podpis školícího zaměstnance

PŘÍLOHA 3: SMĚRNICE PRO VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCI, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ

	Podniková směrnice	AKTUALIZACE č.			
	ZS9	1	2	3	4
	VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ				
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:1/8	

OBSAH:

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ.....	2
2. POVINNOSTI VEDOUCÍCH ZAMĚSTNANCŮ PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU.....	3
3. POVINNOSTI VŠECH ZAMĚSTNANCŮ PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU	4
4. OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE – ŘEDITELE ZÁVODU	5
5. ODŠKODNĚNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	7
6. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	8

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:2/8	

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Ředitel závodu je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci, s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.

Došlo-li u zaměstnance při plnění pracovních úkolů, nebo v přímé souvislosti s ním, k poškození zdraví, nebo jeho smrti úrazem, odpovídá za škodu tím vzniklou zaměstnavatel, u něhož byl zaměstnanec v době úrazu v pracovním poměru.

Způsob šetření, evidence a hlášení pracovních úrazů je dán zákoníkem práce § 105 a Nařízením vlády č. 201/2010 Sb.

Názvosloví

Pracovní úraz – za pracovní úraz se považuje jakékoliv poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi. Pracovním úrazem není úraz, který se stal při cestě do zaměstnání a zpět.

Zaměstnavatel vyhotovuje „Záznam o úrazu“ a vede dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší jak tři kalendářní dny, nebo k úmrtí zaměstnance.

Evidence pracovních úrazů – zaměstnavatel vede v knize úrazů evidenci o všech úrazech svých zaměstnanců, a také zaměstnanců jiných zaměstnavatelů, kteří k němu byli vysláni, nebo dočasně přiděleni, i když jim nebyla způsobena pracovní neschopnost, nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující tři kalendářní dny.

Knihy úrazů – vedena v elektronické podobě u ředitele závodu Plasty.

Smrtelný pracovní úraz – takové poškození zdraví, které způsobilo zaměstnanci smrt po pracovním úrazu, nebo na jehož následky zaměstnanec zemřel.

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:3/8	

2. POVINNOSTI VEDOUCÍCH ZAMĚSTNANCŮ PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU

2.1 Povinnosti vedoucího zaměstnance, v jehož působnosti se stal pracovní úraz:

- a. Okamžitě zabezpečit vyprošťovací práce,
- b. neprodleně zajistit nezbytnou první před-lékařskou pomoc,
- c. přivolat zdravotnickou záchrannou službu na čísle 155, vyžaduje-li to povaha zranění,
- d. provést opatření pro zabránění dalšího možného ohrožení zdraví zaměstnanců,
- e. v případě smrtelného pracovního úrazu a úrazu, kdy je zřejmé, že doba hospitalizace bude delší jak 5 kalendářních dnů, zabezpečit místo úrazu v původním stavu až do příchodu vyšetřujících orgánů. Změna původního stavu je možná pouze v případě, jde-li o záchranu dalších osob, či vyžaduje-li to bezpečnost provozu. V těchto případech musí být pořízena fotodokumentace nebo náčrtek s vyznačením původní situace a popisem úrazového děje, včetně výpovědi svědků. Za pořízení náčrtů a fotodokumentace odpovídá zaměstnanec, který dal příkaz nebo souhlas k provedení změn,
- f. nahlásit neprodleně smrtelné úrazy a úrazy vyžadující rychlou lékařskou pomoc vedoucímu provozu, OZO a řediteli závodu,
- g. po nezbytném před-lékařském ošetření, a pokud to zdravotní stav postiženého dovoluje, provede dechovou zkoušku na přítomnost alkoholu,
- h. pro splnění legislativních povinností zaměstnavatele, nahlásí vedoucí zaměstnanec postiženého neprodleně každý úraz, který se stal jeho zaměstnanci v areálu závodu,
- i. při hlášení úrazu vedoucí uvede:

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:4/8	

- své jméno – datum a hodinu úrazu,
- jméno, příjmení, úsek postiženého,
- místo (kde) a činnost, při níž k úrazu došlo,
- druh zranění, zraněná část těla,
- stručný popis úrazového děje,
- druh úrazu (smrtelný, ostatní),
- zdroj a příčiny úrazu,
- jména svědků úrazu.

2.2 Šetření úrazu, záznam o úrazu – povinnosti OZO:

- a. Neprodleně vyšetřit příčiny a zdroje pracovních úrazů za účasti postiženého (je-li toho schopen), svědků, bezpečnostního technika, lékaře a sepsat záznam o úrazu,
- b. při „náhradní práci“, odevzdat maximálně do 5 pracovních dnů po úrazu personálnímu oddělení jeden vyplněný „Záznam o úrazu“. Formulář slouží jako doklad pro likvidaci škody pojišťovnou,
- c. při úrazu, kdy nastane pracovní neschopnost delší jak tři kalendářní dny, postupovat stejně jako v bodě a) – b), ale „Záznam o úrazu“, po konzultaci s bezpečnostním technikem a sepsání nečistopisu (nečistopis může být i v elektronické podobě zaslán řediteli závodu), vyplní šest krát a s podpisy do 5 dnů odevzdá řediteli závodu.

3. POVINNOSTI VŠECH ZAMĚSTNANCŮ PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU

V rámci možností a dle svých schopností poskytnout nezbytnou před-lékařskou pomoc postiženému.

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:5/8	

Postižený, je-li toho schopen, nebo jiný zaměstnanec, který je svědkem úrazu, je povinen ihned uvědomit, mistra či jiného vedoucího zaměstnance postiženého, o vzniklé nehodě.

Pro posouzení zdravotní způsobilosti k práci po pracovním úrazu je zaměstnanec povinen dostavit se k lékaři pracovních lékařské služby v době, kdy je toho schopen. Lékař pracovních lékařské služby je jediný kompetentní k posouzení zdravotní způsobilosti k práci.

4. OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE – ŘEDITELE ZÁVODU

4.1 Pracovní úraz se neprodleně telefonicky či faxem hlásí:

Útvaru Policie České republiky v Luhačovicích, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s pracovním úrazem, byl spáchán trestný čin (zajišťuje vedoucí zaměstnanec).

Zaměstnavateli postiženého cizího zaměstnance, který pracuje v prostorách společnosti.

Oblastnímu inspektorátu práce, vyžaduje-li poškození zdraví hospitalizaci zaměstnance delší jak pět kalendářních dnů (zajišťuje vedoucí zaměstnanec).

Podle závažnosti úrazu, nejbližšímu příbuznému postiženého (zajišťuje vedoucí postiženého).

„Záznamy o úrazech“ a „Záznamy o úrazech – hlášení změn za uplynulý kalendářní měsíc“ hromadně zasílá pověřený zaměstnanec personálního oddělení do 5. kalendářního dne následujícího měsíce:

- útvaru Policie České republiky v Luhačovicích, nasvědčují-li skutečnosti tomu, že v souvislosti s pracovním úrazem byl spáchán trestný čin,
- Oblastnímu inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj se sídlem v Brně,

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:6/8	

- příslušné zdravotní pojišťovně, kde je zraněný pojištěn,
- vedoucímu postiženého,
- postiženému,
- jedna kopie zůstává v archivu u ředitele závodu.

4.2 Smrtelný pracovní úraz se ihned hlásí:

Policii České republiky (zajišťuje vedoucí zaměstnanec).

Zaměstnavateli postiženého cizího zaměstnance, který pracuje v prostorách společnosti (zajišťuje vedoucí pracoviště, kde postižený pracuje).

Oblastnímu inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj se sídlem v Brně (zajišťuje ředitel závodu).

Příslušné zdravotní pojišťovně postiženého (zajišťuje personální oddělení – personalista).

V případě smrtelného pracovního úrazu zašle pověřený zaměstnanec personálního oddělení „Záznam o úrazu“ nejpozději do pěti dnů po jeho ohlášení:

- Policii České republiky,
- Oblastnímu inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj se sídlem v Brně,
- příslušné zdravotní pojišťovně postiženého,
- pojišťovně, u které je společnost pojištěna pro odpovědnost za škodu při pracovním úrazu,
- vedoucímu postiženého,
- přímým pozůstalým postiženého,
- jedna kopie zůstává v archivu u ředitele závodu.

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCE, HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana: 7/8	

5. ODŠKODNĚNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ

Zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz, nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, poskytne zaměstnavatel náhradu v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá.

K určení výše náhrady ve společnosti Zálesí a.s. – závodu Plasty je určena výkonným výborem komise ve složení:

- Předseda komise výkonný ředitel společnosti Zálesí a.s.,
- člen komise ředitel závodu Plasty,
- člen komise zástupce pro oblast BOZP,
- člen komise vedoucí zaměstnanec provozu Vstřikování – Luhačovice,
- člen komise vedoucí zaměstnanec provozu Vstřikování – Biskupice,
- člen komise vedoucí zaměstnanec provozu Nástrojárna,
- člen komise bezpečnostní technik.

K projednávání pracovních úrazů je vždy přizván vedoucí zaměstnanec postiženého, který má rovněž rozhodovací právo.

V případě potřeby může předseda komise přizvat k projednávání další zaměstnance jiných útvarů (nemá hlasovací právo, pouze poradní hlas).

V případě, že je ze strany postiženého zaměstnance prokázáno porušení předpisů, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen, zproští se zaměstnavatel zodpovědnosti vyplatit plnou náhradu, z části nebo zcela, v souladu se zákoníkem práce.

Komise zasedá pravidelně vždy do 10. dne v měsíci. Zasedání komise je neveřejné. Rozhodnutí odškodňovací komise o výši náhrady v procentech obdrží postižený doporučeným dopisem do 15. dne v měsíci. Ve sporných případech rozhodne jednatel společnosti.

	Podniková směrnice ZS9 VYHODNOCOVÁNÍ, EVIDENCI HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	AKTUALIZACE č.			
		1	2	3	4
Vypracoval: OZO závodu Plasty		Datum: 1. 2. 2008		Strana:8/8	

Náhrady pozůstalým při smrtelném pracovním úrazu jsou vypláceny dle zákoníku práce.

Náhrada za první tři dny pracovní neschopnosti, z důvodu pracovního úrazu, je vyplácena zaměstnavatelem, a to do výše průměrné mzdy zaměstnance.

6. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Nerespektování zásad bude posuzováno jako závažné porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci. Zaměstnavatel v takovém případě může se zaměstnancem rozvázat pracovní poměr v souladu se zákoníkem práce.

Při posuzování způsobilosti k práci je nutno ke každému případu přistupovat individuálně v dohodě s postiženým a s ohledem na jeho skutečný zdravotní stav. Zodpovědným plněním stanovených povinností je možno příznivě ovlivnit požadavek na trvalé snižování úrazovosti a absence v celé společnosti.

S touto směrnicí musí být prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci společnosti:

- noví zaměstnanci při vstupním školení
- stávající zaměstnanci po vydání (aktualizaci) této směrnice,
- vedoucí zaměstnanci minimálně jedenkrát za 2 roky.

ZÁZNAM O ÚRAZU

- smrtelném
- s hospitalizací delší než 5 dnů
- ostatním

Evidenční číslo záznamu ^{a)}:

Evidenční číslo zaměstnavatele ^{b)}:

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je úrazem postižený zaměstnanec v základním pracovněprávním vztahu:

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Hlavní činnost (CZ-NACE), v jejímž rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo:
	4. Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm úrazem postiženého zaměstnance? ☐ ANO ☐ NE

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo (pokud se nejedná o zaměstnavatele uvedeného v části A záznamu):

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Hlavní činnost (CZ-NACE), v jejímž rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo ^{c)} :

10. Uved'te, jaké předpisy byly v souvislosti s úrazem porušeny a kým, pokud bylo jejich porušení do doby odeslání záznamu zjištěno ^{h)}. (V případě potřeby připojte další list.)

11. Opatření přijatá k zabránění opakování pracovního úrazu:

E. Vyjádření úrazem postiženého zaměstnance a svědků úrazu:

--

Úrazem postižený zaměstnanec	datum, jméno, příjmení a podpis
Svědci	datum, jméno, příjmení a podpis
	datum, jméno, příjmení a podpis
	datum, jméno, příjmení a podpis
Zástupce zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci ⁱ⁾	datum, jméno, příjmení a podpis

Za odborovou organizaci ⁱ⁾	datum, jméno, příjmení a podpis
Za zaměstnavatele ⁱ⁾	datum, jméno, příjmení a podpis pracovní zařazení:

Vysvětlivky k záznamu o úrazu:

- a) Vyplní orgán inspekce práce, popřípadě orgán státní báňské správy.
- b) Vyplní zaměstnavatel.
- c) Uvede se typ pracoviště, pracovní plochy nebo lokality, kde byl úrazem postižený zaměstnanec přítomen nebo pracoval těsně před úrazem, a kde došlo k úrazu, například průmyslová plocha, stavební plocha, zemědělská nebo lesní plocha, zdravotnické zařízení, terciální sféra – úřad.
- d) Činností se rozumí hlavní typ práce s určitou délkou trvání, kterou úrazem postižený zaměstnanec vykonával v čase, kdy k úrazu došlo, například svařování plamenem. Nejedná se o konkrétní úkon, například zapálení hořáku při svařování plamenem.
- e) Konec pracovní neschopnosti se vyplňuje pouze v případě, kdy byla tato pracovní neschopnost skutečně ukončena.
- f) Podle Přílohy č. 3 tohoto nařízení vlády se do rámečku uvede trojmístný číselný kód klasifikace druhu zranění podle metodiky Evropské statistiky pracovních úrazů (ESAW) NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 349/2011, čl. 2 odst. 1 ze dne 11. dubna 2011.
- g) Podle Přílohy č. 3 tohoto nařízení vlády se do rámečku uvede dvojmístný číselný kód klasifikace pro zraněnou část těla podle metodiky Evropské statistiky pracovních úrazů (ESAW) NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 349/2011, čl. 2 odst. 1 ze dne 11. dubna 2011.
- h) Porušení předpisů se týká jak předpisů právních, tak i ostatních a konkrétních pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, daných zaměstnanci vedoucími zaměstnanci, kteří jsou mu nadřizení ve smyslu § 349 odst. 1 a 2 zákoníku práce. Předpisy se rozumí předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické a protiepidemické, technické předpisy, technické dokumenty a technické normy, stavební předpisy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně a předpisy o zacházení s hořlavinami, výbušninami, zbraněmi, radioaktivními látkami, chemickými látkami a chemickými přípravky a jinými látkami škodlivými zdraví, pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.
- i) V případě, že některá z osob, které záznam o úrazu podepisují, chce podat vyjádření, učiní tak na zvláštním listě, který se k záznamu o úrazu připojí.